ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจศึกษา)

ปริญญา

บริหารธุรกิจศึกษา | อาชีวศึกษา

สาขา | **ภาควิชา**

เรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

Perception and Competency for Tourism Business Preparation using AEC Framework, Bang-Saen Chon Buri Province

นามผู้วิจัย นางสาววรัญชลี สุมิตไพบูลย์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงลักษณ์ มโนวลัยเลา, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(อาจารย์พัชรา วาณิชวศิน, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬารัตน์ วัฒนะ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการ ด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

Perception and Competency for Tourism Business Preparation using AEC Framework, Bang-Saen Chon Buri Province

โดย

นางสาววรัญชลี สุมิตไพบูลย์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจศึกษา)
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วรัญชลี สุมิตไพบูลย์ 2557: การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจศึกษา) สาขาวิชาบริหารธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงลักษณ์ มโนวลัยเลา, Ph.D. 160 หน้า

การวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบAEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี (2) เพื่อศึกษาระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี (3) เพื่อศึกษาการรับรู้ผลกระทบต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวน 378 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการล้อเลื่อนและมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 30,001-50,000 บาท ด้านการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ส่วนใหญ่ ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี รับรู้จากสื่อมวลชนเป็นอันดับแรกโดยรับรู้จากสื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.05) ด้านผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน ผู้ประกอบการเห็นว่า ภาษาต่างประเทศ เป็นอุปสรรคมากที่สุด ($\overline{X}$ = 3.49) ด้านระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสน ผู้ประกอบการเห็นว่าเงินลงทุนที่แข็งแกร่งจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนได้อย่างเสรีมากขึ้นมีผลมากที่สุด ($\overline{X}$ = 2.81)) ด้านระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในการรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่ม AEC ค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการมีความต้องการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.31)

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Varanchalee Sumitpaibul 2014: Perception and Competency for Tourism Business Preparation AEC Framework, Bang-Saen Chon Buri Province. Master of Education (Business Education Administration), Major Field: Business Education Administration, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Nongluck Manowaluilou, Ph.D. 160 pages.

This research focused on the "Perception and Readiness Competency for Tourism Business Preparation using AEC Framework, Bang-Saen Beach, Chon Buri Province". The objectives of the study were 1) to study the readiness of the tourist services followed the AEC framework of the business entrepreneurs at Bang-Saen Beach, Chon Buri Province 2) to study the competency of business entrepreneurs at Bang-Saen Beach, Chon Buri Province towards free trade tourist service and 3) to study the perception on the free trade tourist service of the 378 business entrepreneurs at Bang-Saen, Beach Chon Buri Province based on the purposive sampling. The sampling method was the questionnaire survey. The analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The samples were females that mostly older than 46 years old with education lower than bachelor's degree. Mostly, these business entrepreneurs were venders with income between 30,001-50,000 Baht. Most of the business entrepreneurs of Bang-Saen Beach, Chon Buri province received the ASEAN Framework agreement on tourism information from mass media, which was newspapers ($\overline{X}$ = 4.05). The business entrepreneurs indicated that the major effect on tourist at of Bang-Saen Beach, Chon Buri province from the Asean Economics Community (AEC) was international languages ($\overline{X}$ = 3.49). The competency of the business entrepreneurs of Bang-Saen Beach, Chon Buri province agreed that the international investment would effect the free trade tourist service the most ($\overline{X}$ = 2.81).

_____ _____ ___ / ___ / ____

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากอาจารย์ที่ปรึกษาสองท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ มโนวลัยเลา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ดร.พัชรา วาณิชวศิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำตลอดการจัดทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจสอบและปรับแก้ขอบข่ายเนื้อหาในเล่ม

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ยศ ทรัพย์เย็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข และให้แนวคิดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สละเวลาในการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องและพิจารณาเนื้อหา ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับแก้ขอบข่ายเนื้อหาภายในเล่ม ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บูรณเดชาชัย ประธานสาขาวิชาวารสารศาสตร์ โครงการจัดตั้งคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจ่าง อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและอาจารย์รักสกุล ชีวะโกเศรษฐ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ตลอดจนบุคคลต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลืออีกทั้งเป็นผู้แนะนำในการเก็บข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นออกเก็บข้อมูล รวมทั้งช่วยเหลือมาตลอดจนถึงวันที่งานสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ และขอน้อมบูชาท่านบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้วยความรักและเมตตา

วรัญชลี สุมิตไพบูลย์

สิงหาคม 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (5)

บทที่ 1 บทนำ 1
- ความสำคัญของปัญหา 1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย 7
- ขอบเขตของการวิจัย 8
- นิยามศัพท์เฉพาะ 8
- ประโยชน์ที่ได้รับ 9
- กรอบแนวคิดการวิจัย 10

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 12
- ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 12
- เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 14
- แนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 15
- แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ 21
- แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร 30
- แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 39
- แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ 62
- แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 66
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 71

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 78
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 78
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 80

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	81
การตรวจสอบคุณภาพและเครื่องมือ	81
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	82
การจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ผล	83
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	83
บทที่ 4 ผลการวิจัย	86
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	87
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC	89
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน	96
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน	97
ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน	99
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	120
สรุปผลการวิจัย	120
อภิปรายผลการวิจัย	125
ศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	131
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	134
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	136

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	141
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	160

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน	79
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	87
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	87
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามระดับการศึกษา	88
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	88
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	89
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการ ด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ภาพรวม	89
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการ ด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อมวลชน	91
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการ ด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อจากบุคลากร	93
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อเฉพาะกิจ	95
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน	96

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน	97
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับศักยภาพของชายหาด บางแสน	98
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดแข็งของชายหาดบางแสน	100
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดอ่อนของชายหาดบางแสน	103
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองแสนสุข	106
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองแสนสุข	108
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านผู้บริหารเทศบาลเมืองแสนสุข	111
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข	113
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ	115

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ 117

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปีพุทธศักราช 2558 ประเทศสมาชิกอาเซียนได้กำหนดและวางแผนเพื่อพัฒนาและยกระดับความร่วมมือระหว่างกันไปสู่ทิศทางที่ก้าวหน้าอีกระดับหนึ่งด้วยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ขึ้นเพื่อสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมือระหว่างกันอย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) (สำนักนโยบายและแผน, สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2555)

จากสถิติขององค์การท่องเที่ยวโลกหรือ World Tourism Organization เปิดเผยว่า ปี พ.ศ. 2554 มีนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวไปทั่วโลก 980 ล้านคน ในจำนวนนี้ได้เข้ามาท่องเที่ยวในแถบเอเชียแปซิฟิก 217.1 ล้านคน และในแถบอาเซียน 77.1 ล้านคน และในจำนวนนักท่องเที่ยวเหล่านี้ได้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาพักผ่อนในประเทศไทยถึง 19,230,430 คน รวมเป็นเม็ดเงินทั้งสิ้น 776,217 ล้านบาท และได้คาดการณ์ว่า ในอีก 8 ปีข้างหน้า หรือในปี พ.ศ. 2563 นักท่องเที่ยวทั่วโลกจะมีการเดินทางท่องเที่ยวแบบก้าวกระโดดถึง 1.6 พันล้านคน โดยกระจุกตัวอยู่ที่เอเชียแปซิฟิกประมาณ 400 ล้านคน และในเฉพาะแถบอาเซียน 160-200 ล้านคน (World Tourism Organization, 2011)

จากการคาดการณ์ข้างต้น ทำให้มีการตื่นตัวในธุรกิจภาคการท่องเที่ยวในแถบอาเซียนอย่างมากเพราะการท่องเที่ยวจะเข้ามามีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น ทุกธุรกิจในแถบอาเซียนจะมีการตื่นตัว และเป็นการคาดคะเนว่านักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงขึ้นกว่าปี ค.ศ. 2015 หรือ พ.ศ. 2558 ที่อาเซียนได้ประกาศจับมือเป็นหนึ่งเดียวกันหรือมีการรวมกลุ่มของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) และประเมินกันว่าจะมีนักท่องเที่ยวเข้าสู่กลุ่มประเทศอาเซียน 120 ล้านคน (ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน , 2555) และเป็นที่คาดหวังว่าหลังจากการดำเนินการที่สมบูรณ์อย่างเป็นทางการใน พ.ศ. 2558 ที่การเข้าสู่ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จะส่งผลต่อธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แถบอาเซียนโดยเฉพาะประเทศไทยคาดคะเนจากหลาย ๆ ประเทศและทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าจะมีข้อได้เปรียบในการเป็นประตูสู่ภูมิภาค (Gateway to Asean) ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านที่ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศไทย เช่น พม่าและกัมพูชา มีนโยบายเปิดประเทศมากขึ้น นักท่องเที่ยวทั้งจากในและนอกภูมิภาคสนใจในการเดินทางเข้ามาลงทุนใน 2 ประเทศดังกล่าวมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยถูกคาดหวังว่าจะยิ่งมีโอกาสได้กลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งจะเชื่อมโยงมาไทยก่อนกระจายไปสู่เพื่อนบ้านได้ ประกอบกับประเทศไทยถือเป็นส่วนสำคัญด้วยภูมิศาสตร์ที่ตั้ง และมาตรฐานที่เป็นสากลกว่าบางประเทศในอาเซียน จึงทำให้กลายเป็นฐานของการค้าขายกับตลาดอื่น ๆ นอกภูมิภาคเนื่องจากข้อได้เปรียบในด้านมาตรฐานบริการที่คุ้มค่าเงิน หรืออัตราค่าบริการต่ำกว่าส่วนใหญ่ในประเทศในภูมิภาคเดียวกัน (ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2555)

Asean Economics Community (AEC) คือ การรวมตัวของชาติใน Asean 10 ประเทศ โดยมีไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือการเจรจาธุรกิจระหว่างประเทศร่วมกัน รูปแบบคล้ายกลุ่ม Euro Zone จะทำให้มีผลประโยชน์ อำนาจต่อรองกับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของอาเซียนเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจมีการลดหย่อนภาษีนำเข้า โดยแนวทางของการจัดการในระดับ AEC คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และการเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2555)

การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นมากกว่าการเปิดเสรีทางการค้าที่นอกจากจะส่งผลให้อาเซียน 10 ประเทศ เป็นเหมือนประเทศเดียวกัน ไม่มีกำแพงภาษี ไม่มีการกีดกันทางการค้าสินค้า บริการ การลงทุน แรงงาน มีฝีมือเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี ยังจะประกอบไปด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจหลากหลายสาขา เช่น เกษตร การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดย่อม (SME) การคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น ดังนั้นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการ ในฐานะผู้ใช้สิทธิประโยชน์จาก AEC จำเป็นต้องเรียนรู้ถึงโอกาสและความท้าทายที่กำลังจะเกิดขึ้น ทั้งในด้านการเปิดเสรี และการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนในอาเซียน ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของภาคเอกชนไทยในตลาดโลก หากรู้จักใช้ประโยชน์จากการเป็น AEC ไม่ว่าจะเป็นตลาดภูมิภาค ฐานการผลิต ฐานการลงทุน และพันธมิตรทางการค้า ภาคประชาชนในฐานะผู้บริโภค จะเกี่ยวข้องกับ AEC โดยการมีโอกาสในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากประเทศอาเซียนอื่นที่มีคุณภาพและราคาที่หลากหลายมากขึ้น รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากการบริโภคข้ามพรมแดน

ขณะเดียวกันประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านคุณภาพ มาตรฐานสินค้า และการให้บริการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่ถูกเอาเปรียบ/หลอกลวงจากสินค้าหรือบริการที่ด้อยคุณภาพ ภาคประชาชนในฐานะลูกจ้างไม่ว่าจะอยู่ในภาคราชการ หรือภาคเอกชนจะมีโอกาสและความท้าทายที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในภูมิภาคที่ง่ายขึ้น เป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียน และเพิ่มรายได้จากการทำงานในต่างประเทศ แต่ในทางกลับกันก็จะต้องเผชิญการแข่งขันที่สูงขึ้นในตลาดแรงงานภายในประเทศจากแรงงานมีฝีมือของประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นและภาครัฐในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลกฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศจำเป็นต้องเร่งปรับโครงสร้างการบริหาร จัดการให้สอดคล้องกับพันธกรณีภายใต้ AEC รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาต่าง ๆ เพื่อรองรับการเป็น AEC

ในภาคธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทย การเปิดเสรี AEC ถือเป็นโอกาสที่มากขึ้นเนื่องจากประเทศไทยมีความได้เปรียบและธุรกิจท่องเที่ยวถือเป็นจุดแข็งของประเทศไทย การท่องเที่ยวเป็นสาขาบริการที่ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติได้สูงที่สุดในอาเซียน โดยในช่วงเวลาของการท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติกว่า 18,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สูงกว่าประเทศมาเลเซียซึ่งมีรายได้สูงเป็นอันดับสองประมาณ 20% และยังมีข้อได้เปรียบจากที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักจำนวนมาก จึงมีแนวโน้มที่จะได้ประโยชน์จากโอกาสการเติบโตของกระแสการท่องเที่ยวเอเชียที่จะได้รับความนิยมมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้จากข้อมูลของ World Tourism Organization ข้างต้นคาดการณ์ไว้ว่าอีก 10 ปีข้างหน้าสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวทวีปเอเชียแปซิฟิกจะเพิ่มขึ้นเป็น 27% จากประมาณ 20% ในปัจจุบัน ในขณะที่สัดส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวยุโรปที่จะลดลงเหลือ 46% จากประมาณ 52% ในปัจจุบัน (World Tourism Organization, 2011)

การรวมตัวเป็นตลาดเดียวกันของอาเซียนจากการเปิดเสรี AEC นั้น ส่งผลกระทบด้านบวกต่อธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างมาก เช่น สามารถต่อยอดให้ธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทย เพิ่มช่องทางหารายได้เพิ่มเติม ตัวอย่างการขยายแพคเกจทัวร์เป็นแพคเกจท่องเที่ยวอาเซียนแทนการจัดแพคเกจเพียงในประเทศไทยโดยอาศัยการสร้างเครือข่ายบริษัทตัวแทนท่องเที่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกันหรือแม้แต่ลงทุนตั้งสาขาหรือสำนักงานย่อยในต่างประเทศโดยประเทศไทยจะมีข้อได้เปรียบจากการมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักจำนวนมากที่สุดในอาเซียนและสามารถใช้ชื่อเสียงดังกล่าวดึงดูดนักท่องเที่ยวก่อนต่อยอดขยายแพคเกจเดินทางไปสู่ประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต่อได้ หรือการบรรลุข้อตกลง AEC จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทยที่มีศักยภาพโดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมและที่พักสามารถขยายตลาดไปประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนได้ โดยเฉพาะเวียดนาม ลาว และฟิลิปปินส์ เนื่องจากการแข่งขันในประเทศดังกล่าวยังไม่มาก ขณะเดียวกันยังสามารถสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับผู้ประกอบการในอาเซียนที่มีจุดแข็งด้านเงินทุน เทคโนโลยี และการให้บริการที่ครบวงจร ซึ่งผู้ประกอบการในประเทศไทยสามารถใช้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการและด้านการบริการที่เป็นเลิศ เพื่อผนวกเป็นพันธมิตรที่แข็งแกร่งในตลาดต่างประเทศ (ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2555)

แต่ทั้งนี้ ผลกระทบด้านลบในธุรกิจท่องเที่ยวจากการเป็น AEC ก็มีเช่นกัน จากความเสี่ยงในการเผชิญการเปิดเสรีมากขึ้น จะทำให้เกิดการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง เพราะหลายประเทศให้ความสำคัญกับภาคบริการการท่องเที่ยวมากขึ้น สังเกตได้จากสัดส่วนของเศรษฐกิจและการลงทุนในต่างประเทศในภาคบริการการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะสิงคโปร์ซึ่งมีสัดส่วนภาคบริการต่อ GDP กว่า 72% และยังมีการลงทุนในต่างประเทศมากที่สุดในอาเซียน ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซียและไทยคาดว่าจะมีสัดส่วนภาคบริการต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็น 56%, 50%, 45% และ 44% ภายในปี 2015 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการภาคบริการการท่องเที่ยวสามารถดำเนินกลยุทธ์ได้หลากหลายตามปัจจัยที่เกิดขึ้น ทั้งการรุกขยายธุรกิจไปในต่างประเทศที่มีศักยภาพด้านการตลาด หรือการสร้างการเติบโตจากตลาดในประเทศที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มเติมจากการเข้าสู่ AEC แต่ทั้งนี้ ผู้ประกอบการภาคบริการทุกส่วนควรต้องเตรียมรับมือจากทั้งโอกาสและการแข่งขันที่จะเพิ่มขึ้นทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นหรือตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ นั่นเอง (โอกาสธุรกิจการท่องเที่ยวในอาเซียน, 2555)

ด้วยศักยภาพที่แข็งแกร่งของภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยจึงมีการคาดการณ์ว่า ประเทศไทยจะสามารถก้าวขึ้นเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอาเซียนได้ ทั้งนี้มีเงื่อนไขอยู่ที่หากผู้ประกอบการไทยสามารถปรับตัวและมีความพร้อมในการรับมือกับผลกระทบจากการเป็น AEC ได้ หัวใจสำคัญคือการให้ความรู้ด้านการตลาดสมัยใหม่กับผู้ประกอบการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการทำตลาดเชิงรุกแทนการรับ โดยใช้นวัตกรรมทางการตลาดผสมผสานเทคโนโลยีสารสนเทศกับพันธมิตร

จากการตื่นตัวในการเข้าสู่ AEC นี้เอง ภาครัฐโดยหน่วยงานกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 และกระจายนโยบายสู่ภาคท้องถิ่นที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นสร้างการตื่นตัวของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ประกอบการเพื่อรองรับการเปิดเสรีในปี พ.ศ. 2558 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา , 2554) ในภาคตะวันออกก็เช่นเดียวกัน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการท่องเที่ยวได้มีการตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเสรี AEC ในครั้งนี้เช่นกัน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลเมืองแสนสุขที่ดูแลรับผิดชอบชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เนื่องด้วยชายหาดบางแสนซึ่งมีพื้นที่เป็นชายฝั่งทะเล มีจุดขายด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลายเป็นสถานที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุด การเดินทางสะดวกสบาย จึงทำให้ชายหาดบางแสนเป็นแหล่งที่ผู้คนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมมาพักผ่อนและท่องเที่ยว บางแสนมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น เช่น ประเพณีวันไหลบางแสน ประเพณีแห่เทียนพรรษา เครื่องจักสานและการทำประมง ด้วยความสวยงามของธรรมชาติ และประเพณีศิลปวัฒนธรรม จึงเป็นตัวกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดการเดินทางท่องเที่ยวในบางแสน ส่งผลให้เศรษฐกิจก้าวหน้าไปอย่างมาก

เทศบาลเมืองแสนสุขเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจสำคัญในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปรับตัวและเตรียมความพร้อมสำหรับผลกระทบทั้งเชิงบวกและลบที่จะเกิดขึ้นในระดับประเทศ หน่วยงาน พื้นที่และประชาชนก็ย่อมจำเป็นที่จะต้องสร้างความสามารถในการแข่งขันหรือเป็นแรงสนับสนุนที่จะทำให้การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของไทยเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดประโยชน์สูงสุด อย่างไรก็ดีแม้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อชายหาดบางแสนโดยตรง แต่เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามพิมพ์เขียว (AEC Blueprint) ซึ่งเป็นแผนบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจเพื่อให้เห็นภาพรวมในการมุ่งไปสู่ AEC ซึ่งประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ พร้อมกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินมาตรการต่างๆ จนบรรลุเป้าหมายในปี 2558 รวมทั้งการให้ความยืดหยุ่นตามที่ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันล่วงหน้าเพื่อสร้างพันธสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยอาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่สำคัญดังนี้ 1.การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน 2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง 3.การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกันและ 4.การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (องค์ความรู้ ,ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2555)

เมืองแสนสุขหรือที่คนทั่วไปรู้จักเป็นอย่างดี ในชื่อชายหาดบางแสน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเลอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทยที่มีชื่อเสียงมายาวนาน เป็นที่รู้จักของประชาชนทุกระดับ เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจนถึงปัจจุบัน และมีผู้ประกอบการบริการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจและผู้ประกอบการในท้องถิ่นที่มีอาชีพให้บริการด้านการท่องเที่ยวมาเป็นเวลานาน

จากข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวบางแสนระหว่างปี พ.ศ. 2553-2554 ชายหาดบางแสนได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2554 มีนักท่องเที่ยว จำนวน 1,829,797 คน โดยนับเป็นรายได้มวลรวมเป็น 6,996.13 ล้านบาท (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2554) จะเห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลัก ที่สามารถนำรายได้มาสู่ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่เมืองแสนสุขและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง การท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งด้านสินค้าและบริการหลายประเภท ก่อให้เกิดการจ้างงาน การหมุนเวียนของเงินตรา และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ชายหาดบางแสนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพชาวประมง จำหน่ายอาหาร สินค้าเบ็ดเตล็ด ฯลฯ ส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่สืบเนื่องต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจึงทำให้ลักษณะงานที่ทำออกมายังเป็นในลักษณะของคนพื้นบ้านไม่มีการพัฒนารูปแบบให้ก้าวหน้าหรือทันสมัย จึงนับเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชายหาดบางแสนอย่างหนึ่ง

รูปแบบการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสนจะเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบท้องถิ่นบริหารจัดการกันเอง อาศัยองค์ประกอบของชุมชนที่มีอยู่แล้วหรือศักยภาพเป็นตัวฐาน ซึ่งเอื้อประโยชน์ในด้านการพัฒนาของชุมชนเอง โดยที่การท่องเที่ยวทำขึ้นเพื่อตอบสนองปัญหาหรือความต้องการของชุมชนบางอย่าง แต่ไม่ได้เพื่อความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นประโยชน์ก็จะตอบกับชุมชนนั้น ๆ เป็นประโยชน์ทางด้านการพัฒนาการจัดการ มากกว่าประโยชน์ในเรื่องรายได้ ส่วนสิ่งที่นักท่องเที่ยวจะได้รับเมื่อไปท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวก็จะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตอีกรูปแบบหนึ่งตามวิถีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชาวบ้านและผู้ประกอบการ โดยส่วนใหญ่มักบริหารงานโดยเจ้าของกิจการโดยตรง ทำให้ได้สัมผัสกับตัวตนหรือวัตถุประสงค์ที่ถูกนำเสนอจากคนที่เป็นเจ้าของหรือคนในท้องถิ่นนั้น แต่อาจไม่ได้รับมาตรฐานที่เท่าเทียมกันในทุกครั้ง ทั้งนี้ท้องถิ่นเองต้องทราบความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง เพื่อที่จะปรับตัวให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและสร้างความสมดุลในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในแต่ละด้าน เพื่อรองรับการเป็นผู้ประสานงานหลักในสาขาการท่องเที่ยวเมื่อก้าวเข้าสู่ AEC ตามข้อตกลงของอาเซียนได้ตกลงที่จะเปิดเสรีด้านการค้าสินค้าและการค้าบริการ 12 สาขาด้วยกันและประเทศไทยได้รับมอบหมายในด้านของสาขาการท่องเที่ยว (Tourism) และสาขาการบิน (Air Travel) (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ , 2555) จึงเห็นได้ว่าประเทศไทยมีความพร้อมในสาขาการท่องเที่ยวและบริการอย่างชัดเจน ดังนั้น การจะทำให้ธุรกิจการบริการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนให้เจริญรุดหน้า เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การชักชวนเพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน ญาติพี่น้อง เพื่อให้นักท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เดินทางท่องเที่ยวซ้ำ แต่การจะให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำนั้นจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริการ ด้านภาษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ เพื่อสามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยว และสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็วและตรงต่อความต้องการมากที่สุด โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิดเสรีด้านการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ AEC จะทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมาก มีกฎเกณฑ์ในการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การถือหุ้นในภาคบริการของชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นได้ถึง 70% จากเดิมเพียง 50% แรงงานต่างชาติที่สามารถเดินทางเข้ามาใช้แรงงานในประเทศไทยได้มากขึ้น ดังนั้นหากศักยภาพในการให้บริการของผู้ประกอบการท้องถิ่นเหล่านี้ไม่เพียงพอต่อการแข่งขัน อาจส่งผลต่อการลดลงของความสามารถในการแข่งขันได้

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นการเปิดประเทศอย่างเสรีในด้านต่างๆ เช่น ภาษี สินค้า บริการ การลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศไทยต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ทักษะทางด้านภาษา การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาวิชาชีพของคนในชุมชน โดยเฉพาะชายหาดบางแสนที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวในรูปของการบริหารจัดการกันเองจากผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่การบริหารจะเป็นจากเจ้าของกิจการโดยตรง ผู้ประกอบการยังคงเป็นชาวบ้านในชุมชนที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะในด้านของภาษา ทักษะทางด้านการบริการ ทักษะในด้านการบริหารจัดการหรือมีการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพราะการเปิดประเทศอย่างเสรีนั้น จะทำให้ผู้ประกอบการต้องเจอกับการแข่งขันที่สูงขึ้นจากต่างประเทศ ไม่ใช่การแข่งขันกันเองภายในชุมชนเหมือนแต่ก่อน และหากผู้ประกอบการยังไม่สามารถบริหารจัดการธุรกิจของตนเองให้รุดหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยว รวมไปถึงการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว อาจส่งผลต่อธุรกิจที่ผู้ประกอบการประกอบอยู่ได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยสอบถามความคิดเห็นในส่วนของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเกี่ยวกับการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

3. เพื่อศึกษาการรับรู้ผลกระทบต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งเน้นศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน และศึกษาระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในการเตรียมความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC

2. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 10 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหาบเร่ กลุ่มห่วงยาง กลุ่มเรือสกู๊ตเตอร์ กลุ่มเก้าอี้ผ้าใบ กลุ่มแผงลอยอาหาร กลุ่มแผงลอยอาหารสวนหย่อมแหลมแท่น กลุ่มล้อเลื่อน กลุ่มไก่ย่าง กลุ่มผู้ประกอบการหมอนวดชายหาด และกลุ่มแผงลอยถนนสุขุมวิท ทั้งหมดตามบัญชีรายชื่อในปี 2555 ของเทศบาลเมืองแสนสุข ซึ่งมีจำนวน 2,152 คน (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2554)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายที่ตรงกันในการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) หมายถึง ASEAN Economic Community เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา บรูไน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองกับคู่ค้า และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) หมายถึง เจ้าของกิจการ (Business Owner) หรือ บุคคลซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ทั้งหมด 10 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหาบเร่ กลุ่มห่วงยาง กลุ่มเรือสกู๊ตเตอร์ กลุ่มเก้าอี้ผ้าใบ กลุ่มแผงลอยอาหาร กลุ่มแผงลอยอาหารสวนหย่อมแหลมแท่น กลุ่มล้อเลื่อน กลุ่มไก่ย่าง กลุ่มผู้ประกอบการหมอนวดชายหาด และกลุ่มแผงลอยถนนสุขุมวิท บริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

การรับรู้ (Perception) หมายถึง พฤติกรรมการเลือกรับข่าวสาร การตีความ โดยจะเลือกรับข้อมูลข่าวสารเฉพาะในเรื่องที่ตนเองสนใจ ผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ศักยภาพ (Potentiality) หมายถึง ความรู้ ความสามารถด้านต่างๆ ของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ได้แก่ จุดแข็งและจุดอ่อนของชาดหาดบางแสน ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองแสนสุข การบริหารจัดการของเทศบาลเมืองแสนสุข ผู้บริหารเทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข ทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ ค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ ของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

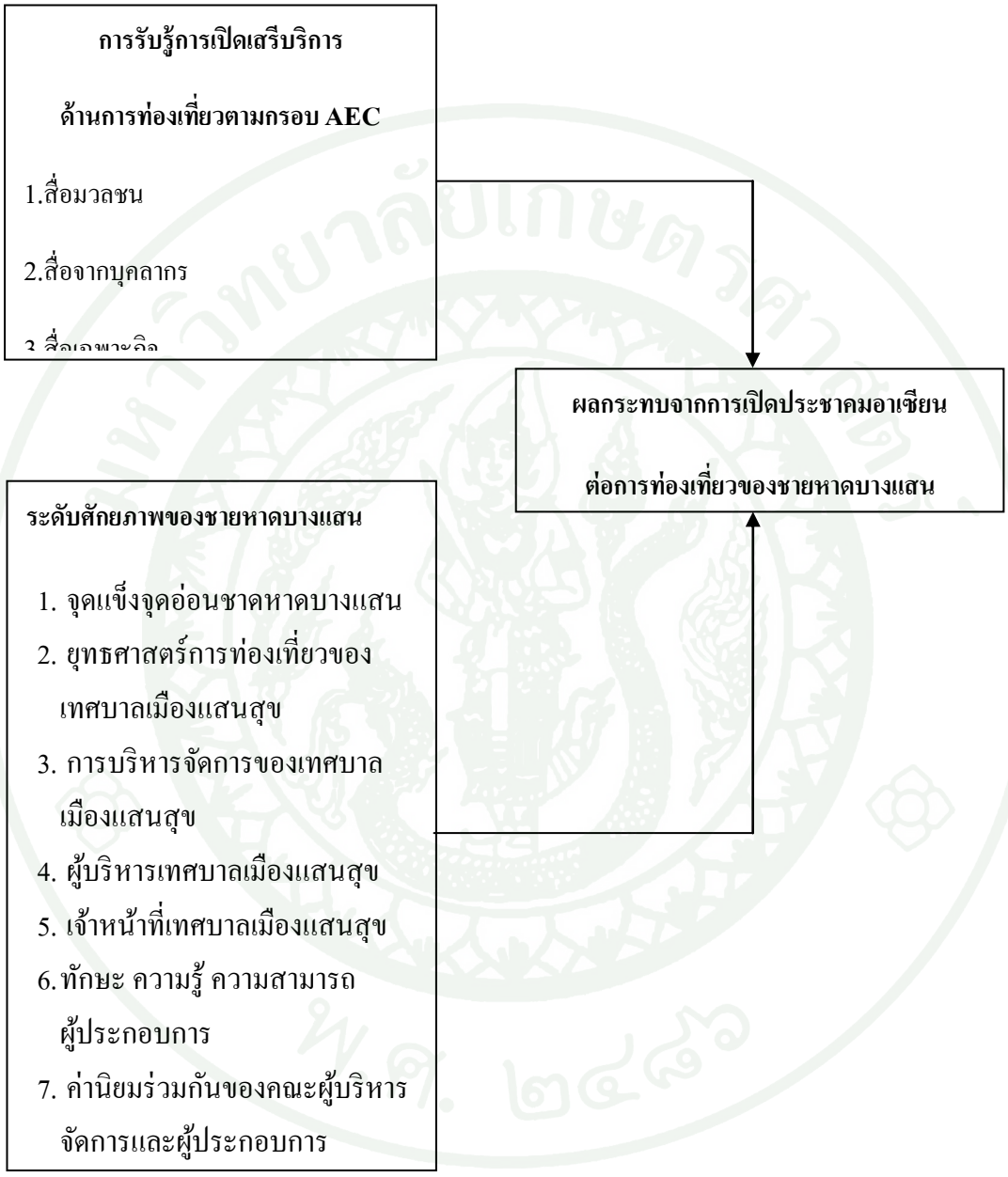
1. ทำให้ทราบถึงระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

2. ทำให้ทราบถึงศักยภาพของชายหาดบางแสน ต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

3. ทำให้ทราบถึงผลกระทบต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สรุป ความสำคัญของปัญหาและสาเหตุของการดำเนินงานวิจัยและผลกระทบที่มีต่อสังคมชายหาดบางแสน ว่าในอนาคตประชาคมอาเซียนจะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อประเทศไทยในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการ ด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ระบุวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย นิยาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการ ด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับของการทำวิจัยชิ้นนี้ และผู้วิจัยได้จัดทำกรอบแนวคิดวิจัย เพื่อให้เห็นภาพรวมของการทำวิจัยทั้งหมด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากตำรา แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. แนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
5. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร
6. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
7. แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ
8. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประเทศในกลุ่มอาเซียนให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หลังจากดำเนินการไปสู่การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนหรืออาฟตา (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ได้บรรลุเป้าหมายในปี 2546 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 8 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2545 ได้เห็นชอบให้อาเซียนกำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community: EEC) และให้อาเซียนปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานภายในของอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการประชุมสุดยอดอาเซียนในปี 2546 ผู้นำอาเซียนได้ออกแถลงการณ์ Bali Concord II เห็นชอบให้มีการรวมตัวไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC ภายในปี 2563 และให้เร่งรัดการรวมกลุ่มเพื่อเปิดเสรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สินค้าและบริการสำคัญ 11 สาขา (priority sectors) ได้แก่ การท่องเที่ยว การบิน ยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ อิเล็กทรอนิกส์ สินค้าเกษตร ประมง เทคโนโลยีสารสนเทศและสุขภาพ

1. อาเซียนตกลงเกิดการค้าเสรีสินค้าและบริการ 12 สาขา

อาเซียนได้ตกลงที่จะเปิดเสรีด้านการค้าสินค้าและการค้าบริการ 12 สาขา ได้มอบหมายให้ประเทศต่างๆ ทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานหลัก (Country Coordinators) ดังนี้

พม่า	-สาขาผลิตภัณฑ์การเกษตร (Agro-based products)
	-สาขาประมง (Fisheries)
มาเลเซีย	-สาขาผลิตภัณฑ์ยาง (Rubber-based products)
	-สาขาสิ่งทอ (Textiles and Apparels)
อินโดนีเซีย	-สาขายานยนต์ (Automotives)
	-สาขาผลิตภัณฑ์ไม้ (Wood-based products)
ฟิลิปปินส์	-สาขาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics)
สิงคโปร์	-สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-ASEAN)
	-สาขาสุขภาพ (Healthcare)
ไทย	-สาขาการท่องเที่ยว (Tourism)
	-สาขาการบิน (Air Travel)
เวียดนาม	-สาขาโลจิสติกส์ (Logistic)

2. กรอบความร่วมมือการดำเนินงานไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.1 การค้าสินค้า - จะเร่งลดภาษีสินค้าใน Priority Sectors (เกษตร/ประมง/ผลิตภัณฑ์ไม้/ผลิตภัณฑ์ยาง/สิ่งทอ/ยานยนต์ /อิเล็กทรอนิกส์/เทคโนโลยีสารสนเทศ/สาขาสุขภาพ) เป็น 0% เร็วขึ้นจากกรอบ AFTA เดิม 3 ปี คือ จาก 2010 เป็นปี 2007 สำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ และปี 2015 เป็น 2012 สำหรับประเทศ CLMV โดยได้กำหนดเพดานสำหรับสินค้าทั้งหมดใน Priority Sectors ไม่ต้องการเร่งลดภาษี (Negative List) ไว้ที่ 15%

2.2 การค้าบริการ - จะเร่งเปิดเสรีสาขาบริการใน Priority Sectors (สาขาสุขภาพ , E-ASEAN, ท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ) ภายในปี ค.ศ. 2010 ทั้งนี้ ให้ใช้ ASEAN-X formula ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.3 การลงทุน - จะเร่งเปิดการลงทุนในรายการสงวน (Sensitive List) ภายในปี 2010 สำหรับอาเซียนเดิม 6 ประเทศ ปี ค.ศ. 2013 สำหรับเวียดนามและ 2015 สำหรับกัมพูชา ลาว และพม่า ทั้งนี้ ให้ใช้ ASEAN-X formula ได้ และส่งเสริมการผลิตในอาเซียนโดยการจัดตั้งเครือข่าย ASEAN free trade zones เพื่อส่งเสริมการซื้อวัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ผลิตในอาเซียน (Outsourcing) และดำเนินมาตรการร่วมเพื่อดึงดูด FDI

2.4 การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน - ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่างๆ คือ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากร มาตรฐาน (Standard and Conformance) การอำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง และ Logistics service สำหรับการขนส่ง การอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในอาเซียน และ การเคลื่อนย้ายของนักธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบวิชาชีพ และ แรงงานมีฝีมือ

2.5 การส่งเสริมการค้าและการลงทุน และความร่วมมือในด้านอื่น ๆ เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พิธีสารว่าด้วยการรวมกลุ่มรายสาขาของอาเซียน 11 สาขากำหนดมาตรการร่วม ซึ่งคาบเกี่ยวกับทุกสาขาเช่นเดียวกับในกรอบความตกลงฯ และมาตรการเฉพาะสำหรับการรวมกลุ่มแต่ละสาขานั้นๆ โดยรวมอยู่ในแผนการรวมกลุ่ม (Road map) ซึ่งผนวกอยู่กับพิธีสารฯ

เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

อาเซียนจะรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ภายในปี 2563 (ค.ศ.2020) โดยมีแนวคิดว่าอาเซียนจะกลายเป็นเขตการผลิตเดียว ตลาดเดียว หมายถึง การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี สามารถดำเนินกระบวนการผลิตที่ไหนก็ได้ โดยสามารถใช้ทรัพยากรจากแต่ละประเทศทั้งวัตถุดิบและแรงงานมาร่วมในการผลิต มีมาตรฐานสินค้า กฎเกณฑ์กฎระเบียบเดียวกัน

เป้าหมายสำคัญของ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมี 4 ด้าน

1. เป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (Single Market and Production Base) เพื่อเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ลงทุน แรงงานฝีมือ เงินทุน อย่างเสรี ส่วนนี้เป็นการดำเนินตามพันธกรณีที่ได้ตกลงและดำเนินการมากันอยู่แล้ว ทั้ง * AFTA (ASEAN Free Trade Area) เริ่มปี 2535 (1992)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

* AFAS (ASEAN Framework Agreement on Services) กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ ลงนามปี 2538 (1995) ได้เจรจาเปิดเสรีเป็นรอบๆ เจรจาไปแล้ว 5 รอบ

* AIA (ASEAN Investment Area) กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ ลงนามและมีผลตั้งแต่ 2541 (1998)

2. สร้างขีดความสามามารถทางเศรษฐกิจ (High Competitive Economic Region) ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบาย ที่ช่วยการรวมกลุ่ม เช่น นโยบายการแข่งขัน นโยบายภาษี , ทรัพย์สินทางปัญญา , พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐาน ร่วมกันดำเนินการโดยแลกเปลี่ยนข้อมูล ฝึกอบรมบุคคลากรร่วมกัน

3. สร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Equitable Economic Development) สนับสนุนการพัฒนา SMES สร้างขีดความสามารถผ่านโครงการที่มีอยู่แล้ว

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (Fully Integrated into Global Economy) เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจอาเซียนกับนอกภูมิภาค เช่น ทำ FTA

แนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นเป้าหมายที่ท้าทายสำหรับประเทศไทยในอีก 3 ปีข้างหน้า ซึ่งไทยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการและเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ การดำเนินงานเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ที่ผ่านมา ถือว่าประสบผลสำเร็จพอสมควร เห็นได้จากปริมาณการค้าภายในอาเซียนที่ขยายตัวมากขึ้น อย่างไรก็ดี ในด้านการลงทุนยังไม่บรรลุผล เนื่องจากปริมาณการลงทุนทั้งจากภายในและภายนอกอาเซียนยังอยู่ในระดับต่ำมาก

นอกจากนี้ ประเทศจีนและอินเดียมีบทบาทมากขึ้นในภูมิภาค และเป็นแหล่งดึงดูดในด้านเศรษฐกิจสำคัญ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอาเซียนแต่ละประเทศ ที่มีเศรษฐกิจเล็กมาก จึงมีความจำเป็นที่อาเซียนจะต้องเร่งดำเนินการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในเพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในลักษณะเดียวกับ EU โดยจะต้องจัดทำแผนงานและดำเนินการตามอย่างเคร่งครัด และจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกความจำเป็นที่อาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต้องเร่งรัดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายใน ก็เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอาเซียนเอง และเพื่อสร้างให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางภายในภูมิภาค คานอำนาจของประเทศอื่น ๆ ภายในภูมิภาคที่มีบทบาทโดดเด่น อย่างเช่น จีน และอินเดีย ทั้งนี้ อาเซียนได้ตกลงที่จะเปิดเสรีด้านการค้า สินค้าและการค้าบริการให้เร็วขึ้นกว่ากำหนดการเดิม ในสาขาสินค้าและบริการสำคัญ 11 สาขา เพื่อเป็นการนำร่อง และส่งเสริมการ outsourcing หรือการผลิตสินค้า โดยใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ผลิตภายในอาเซียนซึ่งเป็นไปตามแผนการดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่การเป็น AEC และได้มอบหมายให้ประเทศต่าง ๆ ทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานหลัก (Country Coordinators) อันได้แก่ พม่ารับผิดชอบสาขาผลิตภัณฑ์เกษตรและสาขาประมง มาเลเซียรับผิดชอบสาขาผลิตภัณฑ์ยางและสาขาสิ่งทอ อินโดนีเซียรับผิดชอบสาขายานยนต์ และสาขาผลิตภัณฑ์ไม้ ฟิลิปปินส์รับผิดชอบสาขาอิเล็กทรอนิกส์ สิงคโปร์รับผิดชอบสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและสาขาสุขภาพ ส่วนประเทศไทยรับผิดชอบสาขาการท่องเที่ยวและสาขาการบิน

AEC Blueprint

สำหรับเสาหลักการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ภายในปี 2558 เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรี และเงินทุนที่เสรีขึ้นต่อมาในปี 2550 อาเซียนได้จัดทำพิมพ์เขียวเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) เป็นแผนบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจให้เห็นภาพรวมในการมุ่งไปสู่ AEC ซึ่งประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ พร้อมกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินมาตรการต่างๆ จนบรรลุเป้าหมายในปี 2558 รวมทั้งการให้ความยืดหยุ่นตามที่ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันล่วงหน้าเพื่อสร้างพันธสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

อาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่สำคัญดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และ
4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

โดยมีรายละเอียดแยกตามหัวข้อดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยอาเซียนได้กำหนดกลไกและมาตรการใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินมาตรการด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว เร่งรัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในสาขาที่มีความ สำคัญลำดับแรก อำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคคล แรงงานฝีมือและผู้เชี่ยวชาญและเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันในอาเซียนการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ

1.1 การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี

1.2 การเคลื่อนย้ายบริการเสรี

1.3 การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี

1.4 การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น

1.5 การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

ทั้งนี้ อาเซียนได้กำหนด 12 สาขาอุตสาหกรรมสำคัญลำดับแรกอยู่ภายใต้ตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน ได้แก่ เกษตร ประมง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ การขนส่งทางอากาศ สุขภาพ E-ASEAN ท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ รวมทั้งความร่วมมือในสาขาอาหาร เกษตรและป่าไม้ การเป็นตลาดสินค้าและบริการเดียวจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาค และเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลก และเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานโลก โดยประเทศสมาชิกได้ร่วมกันดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของอาเซียน ได้แก่ ยกเลิกภาษีศุลกากรให้หมดไป ทยอยยกเลิกอุปสรรคทางการค้าที่มิใช่ภาษี ปรับประสานพิธีการด้านศุลกากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและง่ายขึ้น ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนธุรกรรม เคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี นักลงทุนอาเซียนสามารถลงทุนได้อย่างเสรีในสาขาอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเปิดให้ เป็นต้น

2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เป้าหมายสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน คือ การสร้างภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง มีความเจริญรุ่งเรือง และมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันมี 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

2.1 นโยบายการแข่งขัน

2.2 การคุ้มครองผู้บริโภค

2.3 สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (IPR)

2.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

2.5 มาตรการด้านภาษี

2.6 พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ประเทศสมาชิกอาเซียนมีข้อผูกพันที่จะนำกฎหมายและนโยบายการแข่งขันมาบังคับใช้ภายในประเทศ เพื่อทำให้เกิดการแข่งขันที่เท่าเทียมกันและสร้างวัฒนธรรมการแข่งขันของภาคธุรกิจที่เป็นธรรม นำไปสู่การเสริมสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคในระยะยาว

3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน

การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน มี 2 องค์ประกอบ คือ

3.1 การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)

3.2 ความริเริ่มในการรวมกลุ่มของอาเซียน (Initiatives for ASEAN Integration: IAI) ความริเริ่มดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดช่องว่างการพัฒนา ทั้งในระดับ SME และเสริมสร้างการรวมกลุ่มของกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ให้สามารถดาเนินการตามพันธกรณีและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

อาเซียนอยู่ในท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่มีการเชื่อมต่อระหว่างกันและมีเครือข่ายกับโลกสูง โดยมีตลาดที่พึ่งพากันและ อุตสาหก รรมระดับโลก ดังนั้น เพื่อให้ภาคธุรกิจของอาเซียนสามารถแข่งขันได้ในตลาดระหว่างประเทศ ทำให้อาเซียนมีพลวัตรเพิ่มขึ้นและเป็นผู้ผลิตของโลก รวมทั้งทำให้ตลาดภายในยังคงรักษาความน่าดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ อาเซียนจึงต้องมองออกไปนอกภูมิภาค

อาเซียนบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก อาเซียนอยู่ในท่ามกล างสภาพแวดล้อมที่มีการเชื่อมต่อระหว่างกันและมีเครือข่ายกับโลกสูง โดยมีตลาดที่พึ่งพากันและอุตสหกรรมระดับโลก ดังนั้น เพื่อให้ภาคธุรกิจของอาเซียนสามารถแข่งขันได้ในตลาดระหว่างประเทศ ทำให้อาเซียนมีพลวัตรเพิ่มขึ้นและเป็นผู้ผลิตของโลก รวมทั้งทำให้ตลาดภายในยังคงรักษาความน่าดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ อาเซียนจึงต้องมองออกไปนอกภูมิภาค โดยดำเนิน 2 มาตรการคือ

4.1 การจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) และความเป็นหุ้นส่วน ทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด (CEP) กับประเทศนอกอาเซียน เช่น

ไทย-จีน

ได้มีการลงนามในกรอบความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างทั้งสองประเทศ โดยได้ตกลงลดภาษีนำเข้าผักและผลไม้ให้เหลือร้อยละ 0 ซึ่งจะเริ่มในวันที่ 1 ตุลาคม 2546 อันเป็นผลดีต่อการส่งออกสินค้าผัก ผลไม้ของไทย เช่นทุเรียน ลำไย เป็นต้น ไปยังตลาดจีน และผู้บริโภคในประเทศไทยจะได้ประโยชน์จากการที่สินค้าผักและผลไม้นำเข้าจากประเทศจีนมีราคาถูกลง

ไทย-อินเดีย

มีการลงนามในกรอบความตกลงฯ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 และจะมีการลดภาษีสินค้าในเบื้องต้น 84 รายการ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2547–1 มีนาคม 2549 โดยสินค้าที่จะมีการลดภาษีทันที ได้แก่ ผลไม้ (เงาะ ลำไย มังคุด ทุเรียน) อาหารทะเลกระป๋อง อัญมณี เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไทย-บาห์เรน

อยู่ระหว่างการดำเนินการลดภาษีสินค้าในเบื้องต้น เช่น พืช ผัก ผลไม้สด และแช่แข็ง ปลาสดหรือปลาแช่แข็ง น้ำมันเบนซิน และก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น จำนวน 626 รายการ อัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 0-3 และลดภาษีสินค้าทุกรายการลงเหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2553 ที่ผ่านมาและสามารถตกลงกันได้ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ซึ่งในอนาคตบาห์เรนจะเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย และทำให้ไทยได้รับความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านบาห์เรนไปสู่กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง

ไทย-ออสเตรเลีย

มีการสรุปผลทั้งด้านสาระและแนวทางการดำเนินการภายใต้กรอบความตกลงการจัดทำเขตการค้าเสรี ในเดือนตุลาคม 2546 และคาดว่าจะมีการลงนามในกรอบความตกลงฯได้ประมาณกลางปี 2547 และเริ่มมีผล บังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2548

ไทย-ญี่ปุ่น

อยู่ระหว่างการพิจารณาจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด (CEP) ซึ่งครอบคลุม FTA และความร่วมมือทางวิชาการ

ไทย-สหรัฐอเมริกา

มีการลงนามกรอบความตกลงการค้าและการลงทุน (TIFA) เพื่อพัฒนาสู่ FTA โดยจะเริ่มต้นเจรจาตั้งแต่เดือนเมษายน 2547 และจะครอบคลุมด้านต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ สินค้า บริการ การลงทุน การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ไทย-เปรู

มีการลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด (CEP) ไปแล้ว และจะเริ่มเปิดการเจรจาตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เป็นต้นไป โดยจะครอบคลุมในเรื่องการค้าสินค้า บริการ การลงทุน รวมทั้งความร่วมมือด้านอื่นๆ เช่น การขนส่งและท่องเที่ยว เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.2 การมีส่วนร่วมในเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานโลก เช่น

กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าและบริการเข้าร่วมงาน แสดงสินค้าในตลาดส่งออกสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ญี่ปุ่น ฮ่องกง จีน รวมทั้งตลาดประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว พม่า เพื่อสนับสนุนให้ผู้ผลิตและผู้ส่งออก ได้มีโอกาสนำเสนอขายสินค้าและศึกษาความต้องการของตลาดเพื่อจะได้พัฒนากลยุทธ์การตลาดต่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับ ห้างสรรพสินค้า ซุปเปอร์มาเก็ตและผู้ส่งออก รายสำคัญในต่างประเทศจัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าไทยและธุรกิจบริการ เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สู่กลุ่มผู้บริโภคโดยตรง ในประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ อิตาลี สหราชอาณาจักร ไต้หวัน และเยอรมนี

การจัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางไปจัดแสดงสินค้าในต่างประเทศ และเชิญผู้นำเข้ามาเยี่ยมชมและสั่งซื้อสินค้าในงาน ซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าขายทันที นอกจากนี้ยังเป็นการจัดคณะผู้แทนการค้าซึ่งประกอบด้วยภาครัฐและภาคเอกชนเดินทางไปต่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าและเพื่อให้เกิดการขยายตัวทางการค้าและการลงทุน

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้เป็นปัจจัย 1 ใน 3 ปัจจัยการรู้ที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การรับรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการที่บุคคลมีการมองเห็นหรือพิจารณาเกี่ยวกับตนเองและโลกของบุคคลว่าเป็นอย่างไร ซึ่งการรับรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่แยกออกไปไม่ได้จากพื้นฐานอื่น ๆ เนื่องจากความต้องการของบุคคลและแรงจูงใจต่าง ๆ คือสิ่งที่บุคคลได้รับรู้และทำให้บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ส่วนหนึ่งก็เพราะบุคคลมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

1. ความหมายของการรับรู้

การรับรู้สามารถอธิบายได้อย่างสั้น ๆ คือ วิธีการที่บุคคลมองโลกที่อยู่รอบ ๆ ตัวของบุคคล ฉะนั้นบุคคล 2 คนอาจมีความคิดต่อตัวกระตุ้นอย่างเดียวกันภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน แต่บุคคลทั้ง 2 อาจมีวิธีการยอมรับถึงตัวกระตุ้น (Recognize) การเลือกสรร (Select) การประมวล (Organize) และการตีความ (Interpret) เกี่ยวกับตัวกระตุ้นดังกล่าวไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม ยังขึ้นกับพื้นฐานของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กระบวนการของบุคคลแต่ละคนเกี่ยวกับความต้องการ ค่านิยม การคาดหวัง และปัจจัยอื่น ๆ ดังนั้น การรับรู้สามารถให้คำจำกัดความได้ดังนี้

การรับรู้ หมายถึง “กระบวนการที่บุคคลแต่ละคนมีการเลือก การประมวลและการตีความเกี่ยวกับตัวกระตุ้นออกมาให้ความหมายและได้ภาพของเนื้อหา ” (Schiffman and Kanuk, 19991: 146)

วิทวัส รุ่งเรืองผล (2551: 72) ให้ความหมายของการรับรู้ หมายถึงกระบวนการเปิดรับ ตีความ และทำความเข้าใจ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวของผู้บริโภค ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งการตีความดังกล่าวสำหรับผู้บริโภคแต่ละบุคคล จะแตกต่างกันตามประสบการณ์ และสิ่งที่คนนั้น ๆ ได้พบเห็น โดยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จะประกอบด้วย การได้ยิน การได้กลิ่น การมองเห็น การลิ้มรส และการสัมผัสที่คนจะนำข้อมูลที่ได้รับมาตีความ

สุชา จันทร์เอม (2550) ให้ความหมายของการรับรู้ว่า เป็นขบวนการที่มีระดับตั้งแต่ง่ายที่สุดถึงซับซ้อนที่สุดจนยากแก่การเข้าใจ การรับรู้ คือ การตีความหมายจากการสัมผัส (Sensation) ในการรับรู้นั้นเราไม่เพียงแต่มองเห็น ได้ยิน หรือได้กลิ่นเท่านั้น แต่เราต้องรับรู้ได้ว่าวัตถุหรือสิ่งที่เรารับรู้นั้นคืออะไร มีรูปร่างอย่างไร อยู่ทิศใด ไกลกว่าเรามากน้อยแค่ไหน เป็นต้นทั้งหมดที่เราบอกได้นี้เป็นการใส่ความหมายให้กับสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในการรับสัมผัส

จิราภา เต็งไตรรัตน์ (2549) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การรู้สึกและตีความสิ่งที่ได้จากการรู้สึก การตีความสิ่งที่ได้จากการรู้สึกไม่ได้เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมาหรือมีลักษณะเหมือนสิ่งเร้าทุกประการเช่นเดียวกับการลอกแบบ มีการลวง การบิดเบือน และผิดพลาด

ศุภร เสรีรัตน์ (2550: 143) ให้ความหมายของการรับรู้/การสัมผัสรู้ไว้ว่า การรับรู้ (Perception) คือวิธีการที่บุคคลมองโลกที่อยู่รอบ ๆ ตัวบุคคล ฉะนั้นบุคคล 2 คนอาจมีความคิดต่อตัวกระตุ้นอย่างเดียวกันภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน แต่บุคคลทั้ง 2 อาจมีวิธีการยอมรับถึงตัวกระตุ้น การเลือกสรร การประมวล และการตีความ เกี่ยวกับตัวกระตุ้นดังกล่าวไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม ยังขึ้นกับพื้นฐานของกระบวนการของบุคคลแต่ละคนที่จะมีเกี่ยวกับความต้องการ ค่านิยม การคาดหวัง และปัจจัยอื่น ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้น สรุปอาจกล่าวได้ว่าประสบการณ์ คือสิ่งที่เรารับรู้ พบเห็น มีความหมายและจดจำไว้ใช้ซึ่งได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม ภาษา ความรู้ สถานะทางสังคม ทัศนคติ บุคลิกลักษณะ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี อาชีพ ความต้องการ อารมณ์ เป็นต้น

การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการสื่อสาร ทัศนคติและความคาดหวังของผู้สื่อสาร การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตที่ ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับเป็นกระบวนการเลือกรับสาร การจัดสารเข้าด้วยกัน และการตีความสารที่ได้รับตามความเข้าใจและความรู้สึกของตนเอง เรารับรู้และตีความหมายสิ่งที่เราประสบโดยอาศัยความหมายจากประสบการณ์ที่เรามีอยู่ หากสิ่งที่เราพบเห็นเป็นสิ่งใหม่ ซึ่งเราไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนเราก็ทำให้สิ่งนั้นมีความหมายได้ด้วยการเลือกเพิ่มเติม บิดเบือน หรือโยงสิ่งนั้นให้เข้ากับประสบการณ์ของเราดังได้กล่าวแล้วว่าประสบการณ์ มีอิทธิพลต่อการรับรู้ และความหมายของคน แต่เนื่องจากคนแต่ละคนจึงมีการรับรู้ต่อสิ่งที่พบเห็นแตกต่างกันไป ในเรื่องการรับรู้นี้ เนื่องจากคนเราจะมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน ความล้มเหลวของการสื่อสารจึงอาจเกิดขึ้นได้ถ้าเราไม่ยอมรับความแตกต่างในเรื่องการรับรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

2. กระบวนการของการรับรู้ (Process)

เป็นกระบวนการที่คาบเกี่ยวกันระหว่างเรื่องความเข้าใจ การคิด การรู้สึก (Sensing) ความจำ (Memory) การเรียนรู้ (Learning) การตัดสินใจ (Decision Making)

Sensing -----> Memory ------> Learning -------> Decision Making

กระบวนการของการรับรู้ เกิดขึ้นเป็นลำดับดังนี้

สิ่งเร้าไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานการณ์ มาเร้าอินทรีย์ ทำให้เกิดการสัมผัส (Sensation) และเมื่อเกิดการสัมผัสบุคคล จะเกิดมีอาการแปล การสัมผัสและมีเจตนา (Conation) ที่จะแปลสัมผัสนั้น การแปลสัมผัส จะเกิดขึ้นในสมอง ทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การที่เราได้ยินเสียงดัง ปัง ปัง ๆ สมองจะแปลเสียงดังปัง ปัง โดยเปรียบเทียบกับเสียง ที่เคยได้ยินว่าเป็น เสียงของอะไร เสียงปืน เสียงระเบิด เสียงพลุ เสียงประทัด เสียงของท่อไอเสียรถ เสียงเครื่องยนต์ระเบิด หรือเสียงอะไร ในขณะเปรียบเทียบ จิตต้องมีเจตนา ปนอยู่ ทำให้เกิดแปลความหมาย และ ต่อไปก็รู้ว่าเสียงที่ได้ยินนั่นคือ เสียงอะไร อาจเป็นเสียงปืน เพราะบุคคลจะแปลความหมายได้ ถ้าบุคคลเคย มีประสบการณ์ในเสียงปืนมาก่อน และอาจแปลได้ว่า ปืนที่ดังเป็นปืนชนิดใด ถ้าเขาเป็นตำรวจ จาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างข้างต้นนี้ เราอาจสรุป กระบวนการรับรู้ จะเกิดได้จะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (Taylor Kraupl, 1996)

2.1 มีสิ่งเร้าที่จะทำให้เกิด การรับรู้ เช่น สถานการณ์ เหตุการณ์ สิ่งแวดล้อม รอบกาย ที่เป็น คน สัตว์ และสิ่งของ

2.2 ประสาทสัมผัสที่ทำให้เกิดความรู้สึกสัมผัส เช่น ตาดู หูฟัง จมูกได้ กลิ่น ลิ้นรู้รส และผิวหนังรู้ร้อนหนาว

2.3 ประสบการณ์ หรือความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าที่เราสัมผัส

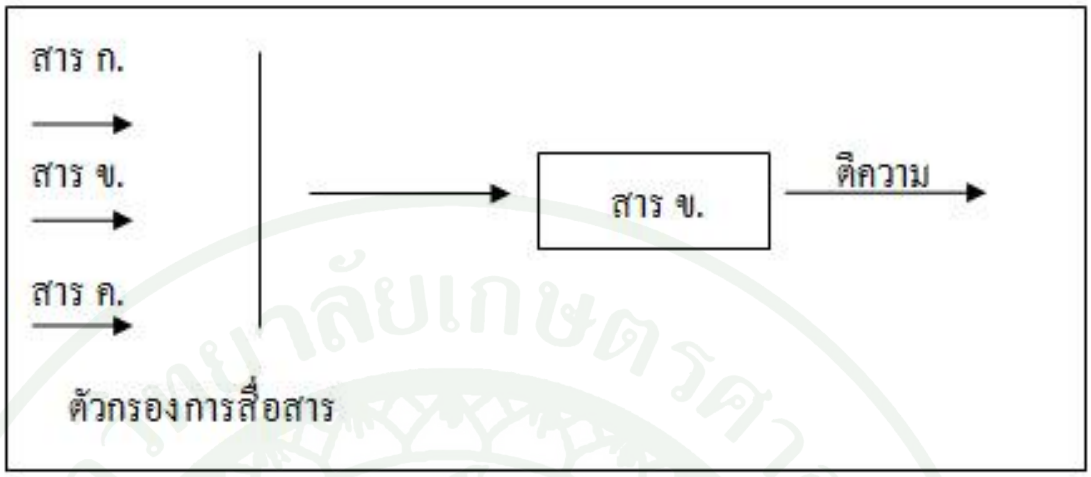
2.4 การแปลความหมายของสิ่งที่เราสัมผัส สิ่งที่เคยพบเห็นมาแล้วย่อมจะอยู่ในความทรงจำของสมอง เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้า สมองก็จะทำหน้าที่ทบทวนกับความรู้ที่มีอยู่เดิมว่า สิ่งเร้านั้นคืออะไร

เมื่อมนุษย์เราถูกเร้าโดยสิ่งแวดล้อม ก็จะเกิดความรู้สึกจากการสัมผัส โดยอาศัยอวัยวะสัมผัสทั้ง 5 คือ ตา ทำหน้าที่ดูคือ มองเห็น หูทำหน้าที่ฟังคือ ได้ยิน ลิ้นทำหน้าที่รู้รส จมูก ทำหน้าที่ดมคือได้กลิ่น ผิวหนังทำหน้าที่สัมผัสคือรู้สึกได้อย่างถูกต้อง กระบวนการรับรู้ ก็สมบูรณ์แต่จริง ๆ แล้วยังมีการสัมผัสภายในอีก 3 อย่างด้วยที่จะช่วยให้เรารับสัมผัสสิ่งต่าง ๆ

กระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการที่จะเกิดขึ้น และมักเกิดตามประสบการณ์ต่าง ๆ โดยที่เราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ทั้งหมด ซึ่งกระบวนการรับรู้นั้น

มีขั้นตอนการรับรู้ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพที่ 2 กระบวนการรับรู้
ที่มา: พัชนี เชยจรรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล และ ถิรนันท์ อนวัชศิริวงศ์ (2551)

จากภาพแสดงให้เห็นถึงกระบวนการรับรู้ที่เริ่มจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยผ่านตัวกรองการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ประสบการณ์เพื่อตีความออกมาเป็นการรับรู้ในด้านต่าง ๆ ตามความเข้าใจของผู้รับสาร โดยทั่วไปการรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวหรือตั้งใจ และมักเกิดตามประสบการณ์และการสั่งสมทางสังคม โดยเราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่ละคนมีความสนใจและรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวต่างกัน ฉะนั้นเมื่อได้รับสารเดียวกัน ผู้รับสารสองคนอาจให้ความสนใจและรับรู้สารเดียวกันต่างกัน

โดยทั่วไปการรับรู้ที่แตกต่างกันเกิดจากอิทธิพลหรือตัวกรอง (Filter) บางอย่าง

1. แรงผลักดันหรือแรงจูงใจ (Motives) เรามักเห็นในสิ่งที่เราต้องการเห็นและได้ยินในสิ่งที่เราต้องการได้ยิน เพื่อสนองความต้องการของตนเอง

2. ประสบการณ์เดิม (Past Experience) คนเราต่างเติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมต่างกันหรือถูกเลี้ยงดูด้วยวิธีต่างกันและคบหาสมาคมกับคนต่างกัน จึงมีการรับรู้ที่แตกต่างกันตามประสบการณ์เดิมที่ต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. กรอบอ้างอิง (Frame Of Reference) ซึ่งเกิดจากการสั่งสมอบรมทางครอบครัวและสังคม ฉะนั้น คนต่างศาสนากันจึงมีความเชื่อและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ กันได้

4. สภาวะแวดล้อม เช่น คนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน อุณหภูมิ บรรยากาศ สถานที่ก็จะตีความสารที่ได้รับนั้นแตกต่างกัน

5. สภาวะจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ ความโกรธ ความกลัว คนเราที่มีสภาวะจิตใจและอารมณ์ที่แตกต่างกันก็จะมีมุมมองที่จะรับรู้สารแตกต่างกัน

ลำดับขั้นของกระบวนการรับรู้

การรับรู้จะเกิดขึ้นได้ ต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการดังนี้

ขั้นที่ 1 สิ่งเร้า มากระทบอวัยวะสัมผัสของอินทรีย์

ขั้นที่ 2 กระแสประสาทสัมผัสวิ่งไปยังระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งมีศูนย์อยู่ที่สมองเพื่อสั่งการ ตรงนี้เกิดการรับรู้

ขั้นที่ 3 สมองแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจโดยอาศัย ความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม ความจำ เจตคติ ความต้องการ ปทัสถาน บุคลิกภาพ เชาวน์ปัญญา ทำให้เกิดการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่ง การรับรู้

ตัวอย่าง ขณะนอนอยู่ในห้องได้ยินเสียงร้องเรียกเหมียว ๆ ๆ รู้ว่าเป็นเสียงร้องของสัตว์ และรู้ต่อไปว่าเป็นเสียงของแมว เสียงเป็นเครื่องเร้า เสียงแล่นมากระทบหูในหูมีปลายประสาท เป็นเครื่องรับ เครื่องรับส่งกระแสความรู้สึก ไปทางประสาทสัมผัส เข้าไปสู่สมอง สมองเกิดความตื่นตัวขึ้น (ตอนนี้เป็นสัมผัส) ครั้นแล้วสมองทำการแยกแยะว่า เสียงนั้นเป็นเสียงคนเป็นเสียงสัตว์ เป็นเสียงของแมวสาวเป็นเสียงแมวหนุ่ม ร้องทำไมเราเกิดอาการรับรู้ ตอนหลังนี้เป็น การรับรู้ เมื่อเรารู้ว่าเป็นเสียงของแมวเรียก ทำให้เราต้องการรู้ว่าแมวเป็นอะไร ร้องเรียกทำไมเราจึงลุกขึ้นไปดูแมวตาม ตำแหน่งเสียง ที่ได้ยินและขานรับ สมองก็สั่งให้กล้ามเนื้อปากทำการเปล่งเสียงขานรับ ตอนนี้ทางจิตวิทยาเรียกว่า ปฏิกิริยาหรือการตอบสนองเมื่อประสาทตื่นตัวโดยเครื่องเร้า จะเกิดมีปฏิกิริยาคือ อาการตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. กลไกของการรับรู้

Taylor Kraupl (1996) กล่าวว่า กลไกการรับรู้เกิดขึ้นจากทั้ง สิ่งเร้าภายนอกและภายในอินทรีย์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม อวัยวะรับสัมผัส เป็นเครื่องรับสิ่งเร้าของมนุษย์ ส่วนที่รับความรู้สึกของอวัยวะรับสัมผัสอาจอยู่ลึกเข้าไปข้างใน มองจากภายนอกไม่เห็น อวัยวะรับสัมผัส แต่ละอย่างมีประสาทรับสัมผัส ช่วยเชื่อมอวัยวะรับสัมผัสกับเขตแดนการรับสัมผัสต่าง ๆ ที่สมอง และส่งผ่านประสาทมอเตอร์ ไปสู่อวัยวะมอเตอร์ ซึ่งประกอบไปด้วยกล้ามเนื้อและต่อมต่าง ๆ ทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองของอวัยวะมอเตอร์ และจะออกมาในรูปใดขึ้นอยู่กับ การบังคับบัญชาของระบบประสาท ส่วนสาเหตุที่มนุษย์เราสามารถไวต่อความรู้สึก เพราะเซลประสาทของประสาทรับสัมผัส แบ่งแยกแตกออกเป็นกิ่งก้านแผ่ไปติดต่อกับ อวัยวะรับสัมผัส และที่อวัยวะรับสัมผัสมีเซลรับสัมผัส ที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวจึง สามารถทำให้มนุษย์รับสัมผัสได้

จิตใจติดต่อกับโลกภายนอกได้โดยการสัมผัส ผู้ประกอบการแม้อธิบายให้ฟังว่า การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต้องมีเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่เพิ่มมากขึ้นจากประเทศสมาชิกต่างๆ ทั้ง 10 ประเทศ เพราะเรื่องของวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่ต้องเปิดรับจากภายในจิตใจ จะรับรู้ได้ด้วยการสัมผัสกับคนประเทศนั้นโดยตรง หรือแม้แต่การปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ก็ไม่สามารถรับรู้ได้ด้วยการอ่านหรือการฟัง เครื่องมือสัมผัสอย่างหนึ่งก็ทำหน้าที่อย่างหนึ่ง เพราะการปรับตัวเป็นการแสดงออกโดยการกระทำ ดังนั้นการสอนจึงเน้นว่า "ให้สอนโดยทางสัมผัส" การรับรู้นับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ การรับรู้ที่ถูกต้องจึงจะส่งผล ให้ได้รับ ความรู้ที่ถูกต้อง นักเรียนต้องได้การรับรู้ที่ถูกต้อง มิฉะนั้นความรู้ที่รับไปก็ผิดหมด อวัยวะสัมผัส กับการรับรู้

มนุษย์ย่อมมีพฤติกรรม สนองตอบสิ่งแวดล้อมกระบวนการของการรับรู้เป็นสิ่งแรกที่มนุษย์สนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบประสาท อวัยวะสัมผัส เป็นปัจจัยสำคัญของกระบวนการรับรู้ต้องมีความสมบูรณ์จึงจะสามารถรับรู้สิ่งเร้าได้ดีเพราะอวัยวะสัมผัสรับสิ่งเร้า ที่มากระทบประสาทรับสัมผัสส่งกระแสประสาทไปยังสมองเพื่อให้สมองแปลความหมายออกมา เกิดเป็นการรับรู้ และอวัยวะสัมผัสของมนุษย์ มีขีดความสามารถจำกัด กลิ่นอ่อนเกินไป เสียงเบาเกินไป แสงน้อยเกินไปย่อมจะรับสัมผัสไม่ได้ ดังนั้นประเภท ขนาด คุณภาพของสิ่งเร้าจึงมีผลต่อการรับรู้และการตอบสนอง สิ่งเร้าบางประเภทไม่สามารถกระตุ้นอวัยวะสัมผัสของเราได้ เช่น คลื่นวิทยุ

4. องค์ประกอบของการรับรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.1 สิ่งเร้า ได้แก่ วัตถุ แสง เสียง กลิ่น รสต่าง ๆ

4.2 อวัยวะรับสัมผัส ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง ถ้าไม่สมบูรณ์จะทำให้สูญเสียการรับรู้ได้

4.3 ประสาทในการรับสัมผัสเป็นตัวกลางส่งกระแสประสาทจากอวัยวะรับสัมผัสไปยังสมองส่วนกลาง เพื่อการแปลความต่อไป

4.4 ประสบการณ์เดิม การรู้จัก การจำได้ ทำให้การรับรู้ได้ดีขึ้น

4.5 ค่านิยม ทัศนคติ

4.6 ความใส่ใจ ความตั้งใจ

4.7 สภาพจิตใจ อารมณ์ เช่น การคาดหวัง ความดีใจ เสียใจ

4.8 ความสามารถทางสติปัญญา ทำให้รับรู้ได้เร็ว

5. การจัดระบบการรับรู้

มนุษย์เมื่อพบสิ่งเร้าไม่ได้รับรู้ตามที่สิ่งเร้าปรากฏแต่จะนำมาจัดระบบตามหลักดังนี้

5.1 หลักแห่งความคล้ายคลึง (Principle of Similarity) สิ่งเร้าใดที่มีความคล้ายกันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

5.2 หลักแห่งความใกล้ชิด (Principle of Proximity) สิ่งเร้าที่มีความใกล้กันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

5.3 หลักแห่งความสมบูรณ์ (Principle of Closure) เป็นการรับรู้สิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น

6. ความคงที่ของการรับรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความคงที่ในการรับรู้มี 3 ประการ ได้แก่

6.1 การคงที่ของขนาด

6.2 การคงที่ของรูปแบบ รูปทรง

6.3 การคงที่ของสีและแสงสว่าง

การรับรู้ที่ผิดพลาด แม้ว่ามนุษย์มีอวัยวะรับสัมผัสถึง 5 ประเภทแต่มนุษย์ก็ยังรับรู้ผิดพลาดได้ เช่น ภาพลวงตา การรับฟังความบอกเล่า ทำให้เรื่องบิดเบือนไป การมีประสบการณ์และค่านิยมที่แตกต่างกัน ดังนั้นการรับรู้ถ้าจะให้ถูกต้อง จะต้องรับรู้โดยผ่าน ประสาทสัมผัสหลายทาง ผ่านกระบวนการคิดไตร่ตรองให้มากขึ้น

7. ระดับการรับรู้

Taylor Kraupl (1996) ได้กำหนดระดับขั้นต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้นตามลำดับของการรับรู้ไว้ดังนี้

7.1 Field Of Sensations คือ ในการเกิดการรับรู้ขึ้นแต่ละครั้ง จะมีการรับรู้ข้อมูลเข้ามามากกว่า 1 อย่าง เช่น ในขณะฟังการบรรยาย เราจะเห็นทั้งผู้บรรยาย ได้ยินเสียงของผู้บรรยาย และเห็นโสตทัศนูปกรณ์ไปพร้อม ๆ กันในเวลาเดียวกัน

7.2 Sensory Percept คือ ขั้นตอนที่มีการรับรู้ข้อมูลเพียงรูปร่างลักษณะเท่านั้น โดยยังไม่มีการเทียบเคียงกับสิ่งที่จดจำได้ เป็นขั้นตอนที่ยังไม่ทราบความหมาย เช่น เห็นวัตถุสิ่งหนึ่ง แล้วทราบแต่เพียงว่าเป็นผ้าที่มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยที่ยังไม่รู้ว่าที่แท้จริงแล้วสิ่งนั้นคือ ธงชาติ

7.3 Meaningful Percept คือ ขั้นตอนที่มีการรับรู้ความหมายของสิ่งเร้า ซึ่งขั้นตอนนี้ต้องอาศัยการเทียบเคียงกับสิ่งที่จดจำได้ ที่อยู่ในความทรงจำ เช่น เมื่อผ้าที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ที่เป็นแถบห้าสี โดยมีสีน้ำเงินอยู่ตรงกลางแถบใหญ่ ประกอบด้วยแถบสีขาวและแดงตามลำดับ ในลักษณะเป็นริ้วแนวนอน ก็สามารถรับรู้ได้ว่า นี่คือ ธงชาติไทย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ลักษณะสำคัญของการรับรู้

ลักษณะสำคัญของการรับรู้ มี 6 ประการ คือ (Taylor Kraupl, 1996)

8.1 ต้องมีพื้นฐานข้อมูลหรือความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อน หรือถ้าไม่มีความรู้อย่างน้อยต้องมีประสบการณ์เดิมในเรื่องนั้นอยู่บ้าง

8.2 จะต้องประกอบด้วยข้อวินิจฉัยในขั้นตอนของกระบวนการรับรู้ ทั้งนี้เพราะในการรับรู้ต้องอาศัยวิธีการ

8.3 วินิจฉัยโดยการตั้งสมมติฐานหรือประติดประต่อเรื่องต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้การรับรู้ในสิ่งนั้นเกิดความสมบูรณ์มากที่สุด

8.4 จะต้องมีความสามารถในการแยะแยะ ลักษณะหรือคุณสมบัติที่ สำคัญของข้อมูลนั้นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะต้องอาศัยความจากประสบการณ์เดิมมาใช้

8.5 ลักษณะของการรับรู้จะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อมูลต่าง ๆ หลายประเภท

8.6 กระบวนการของการรับรู้จะต้องอาศัยการดัดแปลงข้อมูลจากประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละเรื่องที่กำลังรับรู้อยู่ในขณะนั้น กระบวนการของการรับรู้จะเป็นไปโดยอัตโนมัติเป็นการทำงานของสมองในการรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

การสื่อสารนั้นจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ นอกเหนือจากปัจจัยสี่ที่มีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค แม้ว่าการสื่อสารจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็นความตายของมนุษย์เหมือนกับปัจจัยสี่ แต่การที่จะให้ได้มาซึ่งปัจจัยสี่เหล่านั้น ย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออย่างแน่นอน มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของตน และ เพื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคม การสื่อสารเป็นพื้นฐานของการ ติดต่อของกระบวนการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมาก และประกอบด้วยคนจำนวนมากขึ้นเท่าใดการสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และสังคมจะนำมาซึ่งความสลับซับซ้อน หรือความสับสนต่าง ๆ จนอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจและไม่แน่ใจแก่สมาชิกของสังคม ดังนั้น จึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว (ยุพดี ฐิติกุลเจริญ, 2547: 3)

ข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ชาร์ลส์ เค อัทคิน (Charles k. Atkin, 1973: 208) ได้กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

อย่างไรก็ตาม บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านมาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน ดังนั้น ข่าวสารที่หลั่งไหลผ่านเข้ามาไปยังบุคคลจากช่องทางต่าง ๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสาร จะเป็นข่าวสารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร

การเลือกสรรข่าวสารของบุคคลเป็นสิ่งที่อธิบายถึงพฤติกรรมการสื่อสารของแต่ละบุคคลว่าความแตกต่างกันทางสภาพส่วนบุคคลหรือสภาพจิตวิทยามีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร โดยมีกระบวนการเลือกสรรที่แตกต่างกัน

โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Klapper, J.T., 1960, pp. 19-25) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยการกลั่นกรอง 4 ขั้นตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) เป็นขั้นแรกในการเลือกช่องทางการสื่อสารบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งสารที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง เช่นการเลือกซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง เลือกเปิดวิทยุกระจายเสียงสถานีใดสถานีหนึ่งตามความสนใจและความต้องการของตน อีกทั้งทักษะและความชำนาญในการรับรู้ข่าวสารของคนเรานั้นก็ต่างกัน บางคนถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน ก็จะชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือเป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ผู้เปิดรับข่าวสารมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ความ เข้าใจหรือ ทัศนคติเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุลหรือมีความไม่สบายใจ ที่เรียกว่า ความไม่สอดคล้องทางด้านความเข้าใจ (Cognitive Dissonance)

3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) เมื่อบุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสารแล้ว ก็ใช่ว่าจะรับรู้ข่าวสารทั้งหมดตามเจตนารมณ์ของ ผู้ส่งสารเสมอไปเพราะคนเรามักเลือกรับรู้และตีความหมายสารแตกต่างกันไปตามความสนใจ ทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะทางร่างกาย หรือสภาวะทางอารมณ์และจิตใจ ฉะนั้นแต่ละคนอาจตีความเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าว นอกจากจะทำให้ข่าวสารบางส่วนถูกตัดทิ้งไปยังมีการบิดเบือนข่าวสารให้มีทิศทางเป็นที่น่าพอใจของแต่ละบุคคลด้วย

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลจะเลือกจดจำข่าวสารในส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ ฯลฯ ของตนเอง และมักจะลืมหรือไม่นำไป ถ่ายทอดต่อในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย หรือเรื่องที่ขัดแย้งค้านกับความคิดของตนเอง ข่าวสารที่คนเราเลือกจดจำไว้นั้น มักมีเนื้อหาที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม หรือความเชื่อของแต่ละคนที่มีอยู่เดิมให้มีความมั่นคงชัดเจนยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไป ส่วนหนึ่งอาจนำไปใช้เมื่อเกิดความรู้สึกขัดแย้งและมีสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจขึ้น

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลนั้น ทอดด์ ฮันท์ และ เบรนท์ ดี รูเบน (Todd Hunt and Brent d. Ruben, 1993: 65 อ้างใน ปรมะ สตะเวทิน , 2551: 122-124) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลไว้ดังนี้

1. ความต้องการ (Need) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเลือกของมนุษย์คือความต้องการ ความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ทั้งความต้องการทางกายและใจทั้งความต้องการระดับสูงและความต้องการระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกของเรา เราเลือกตอบสนองความต้องการของเรา เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ต้องการ เพื่อแสดงรสนิยม เพื่อการยอมรับในสังคม เพื่อความพอใจ ฯลฯ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ทัศนคติและค่านิยม (Attitude and Values) ทัศนคติ คือความชอบและมีใจโน้มเอียง (Preference and Predisposition) ต่อเรื่องต่าง ๆ ส่วนค่านิยม คือหลักพื้นฐานที่เรายึดถือ เป็นความรู้สึกที่ว่าเราควรจะทำหรือไม่ควรทำอะไรในการมีความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมและคนซึ่ง ทัศนคติและค่านิยมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมายและการเลือกจดจำ

3. เป้าหมาย (Goal) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย มนุษย์ทุกคนกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพ การเข้าสมาคม การพักผ่อน เป้าหมายของกิจกรรม ต่าง ๆ ที่เรากำหนดขึ้นนี้จะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตน

4. ความสามารถ (Capability) ความสามารถของเราเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งรวมทั้งความสามารถด้านภาษามีอิทธิพลต่อเราในการที่จะเลือกรับข่าวสาร เลือกตีความหมาย และเลือกเก็บเนื้อหาของข่าวนั้นไว้

5. การใช้ประโยชน์ (Utility) กล่าวโดยทั่วไปแล้ว เราจะให้ความสนใจและใช้ความพยายามในการที่จะเข้าใจ และจดจำข่าวสารที่เราสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6. ลีลาในการสื่อสาร (Communication Style) การเป็นผู้รับสารของเรานั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับลีลาในการสื่อสารของเรา คือ ความชอบหรือไม่ชอบสื่อบางประเภท ดังนั้นบางคนจึงชอบฟังวิทยุ บางคนชอบดูโทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

7. สภาวะ (Context) สภาวะในที่นี้หมายถึง สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์ การสื่อสาร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้รับสาร การมีคนอื่นอยู่ด้วย มีอิทธิพลตรงต่อการเลือกใช้สื่อและข่าวสาร การเลือกตีความหมายและเลือกจดจำข่าวสาร การที่เราต้องถูกมองว่าเป็นอย่างไร การที่เราคิดว่าคนอื่นมองเราอย่างไร เราเชื่อว่าคนอื่นคาดหวังอะไรจากเรา และการที่คิดว่าคนอื่นคิดว่าเราอยู่ในสถานการณ์อะไร ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการเลือกของเรา

8. ประสบการณ์และนิสัย (Experience and Habit) ในฐานะของผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคนพัฒนานิสัยการรับสารอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการรับข่าวสารของเรา เราพัฒนา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความชอบสื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง รายการประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังนั้นเราจึงเลือกใช้สื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง สนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตีความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง และเลือกจดจำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ส่วน ขวัญเรือน กิติวัฒน์ (2551: 23-26) มีความเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีการ เปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันคือ

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล มีแนวคิดว่าคนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพ แวดล้อมที่แตกต่างไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบถึงระดับ สติปัญญา ความคิด ทัศนคติ ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การจูงใจ

2. ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจากคนเรามักจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม นั่นคือ มักจะคล้อยตามกลุ่มในแง่ความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร เชื่อว่าลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้ายคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้ วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilbur Schramm, 1973, pp. 121-122) ยังได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสารของบุคคลดังนี้

1. ประสบการณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้รับส่งสารแสวงหาข่าวสารที่แตกต่างกัน

2. การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสารที่ผู้รับสารแสวงหาเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตนอย่างหนึ่งอย่างใด

3. ภูมิหลังที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีความสนใจแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. การศึกษาและสภาพแวดล้อมทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือก รับสาร

5. ความสามารถในการรับสาร ซึ่งเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้ พฤติกรรมการเปิดรับสารแตกต่างกัน

6. บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวใจ และ พฤติกรรมของผู้รับสาร

7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้เข้าใจความหมายของ ข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารได้

8. ทัศนคติ จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือ ข่าวสารที่ได้พบเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารนั้น

วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilbur Scharm, 1987) กล่าวถึงหลักการทั่วไปของการเลือกความสำคัญของข่าวสารว่าขึ้นอยู่กับการใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least effect) และผลที่จะได้ (Promise of reward) ซึ่งอยู่ในรูปของสูตรการเลือกรับข่าวสารดังนี้

$$\text{การเลือกรับข่าวสาร} = \frac{\text{สิ่งตอบแทนที่คาดหวัง}}{\text{ความพยายามที่ต้องใช้}}$$

จากสูตรนี้จะเห็นได้ว่า คนเรามีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารที่ใช้ความพยายามน้อย เช่น ข่าวสารต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัว สามารถเลือกรับได้ง่ายและมีสาระประโยชน์ต่อตนเอง ในการเลือกนั้นอาจมีสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น ประสบการณ์ต่างกัน ความสามารถในการประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ตลอดจนสภาวะทางสังคมและจิตใจของแต่ละคนด้วย

สำหรับความหมายของการเปิดรับข่าวสารนั้น แซมมวล เบคเกอร์ (Samuel L. Becker, 1972) ได้ให้ความหมายของการเปิดรับข่าวสาร โดยจำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารคือ

1. การแสวงหาข้อมูล กล่าวคือ บุคคลที่จะแสวงหา ข้อมูลเมื่อต้องการให้มีความคล้ายคลึงกับบุคคลอื่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเรื่องทั่ว ๆ ไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การเปิดรับข้อมูล กล่าวคือ บุคคลจะเปิดรับ ข่าวสารเพื่อทราบข้อมูลที่ตนเองสนใจ อยากรู้ สนใจ หากมีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตนเองก็จะให้ความเอาใจใส่อ่านหรือดูหรือฟังเป็นพิเศษ

3. การเปิดรับประสบการณ์ กล่าวคือ บุคคลที่จะเปิดรับข่าวสารเพราะต้องการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเพื่อผ่อนคลายอารมณ์

สำหรับเหตุผลในการที่มนุษย์เลือกสนใจหรือตั้งใจรับข่าวสารอย่างไรจากสื่อใดนั้นมีนักวิชาการหลายท่านที่มีความเห็นสอดคล้องกันดังนี้

ไฟรด์สัน (Friedson) ไรเลย์ (Riley) และฟลาวเวอร์แมน (Flowerman, 1951) มีความเห็นแนวเดียวกันว่า แรงจูงใจที่ต้องการเป็นที่ยอมรับของสมาชิก ภายในสังคมจะเป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดความสนใจเปิดรับสื่อจากสื่อต่าง ๆ ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งปรากฏการณ์นี้เมอร์ตัน (Merton) ไรท์ (Wright) และวาบเลส (Waples) เรียกว่า พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร นักวิชาการเหล่านี้มีความเห็นตรงกันว่า ผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารจากสื่อใดนั้นย่อมเป็นไปตามบทบาทและสถานภาพทางสังคมของผู้รับสารก็เพื่อนำไปเป็นหัวข้อในการสนทนาซึ่งจะทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ในเรื่องของวัตถุประสงค์ของการเลือกรับข่าวสาร หรือการบริโภคข่าวสารของผู้รับสารนั้น สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2553: 40-44) ก็ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการเลือกเปิดรับข่าวสารไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อการรับรู้ คือ ผู้รับสารต้องการสารสนเทศ เพื่อสนองต่อความต้องการและความอยากรู้

2. เพื่อความหลากหลาย เช่น การเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาความ เร้าใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน รวมทั้งการพักผ่อน

3. เพื่ออรรถประโยชน์ทางสังคม หมายถึง การต้องการสร้างความคุ้นเคยหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่นการใช้ภาษาร่วมสมัย เพื่อหลีกเลี่ยงงานประจำหรือหลีกเลี่ยงคนรอบข้าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. การผละสังคม เป็นการเปิดรับสื่อหรือเข้าหาสื่อ เพื่อ หลีกเลี่ยงงานประจำหรือหลีกเลี่ยงคนรอบข้าง

แม็คคอมบ์ และ เบคเกอร์ (McCombs and Becker, 1979, pp. 51-52 อ้างใน ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์, 2549: 13-14) ได้ให้แนวคิดว่า โดยทั่วไปบุคคลแต่ละคนมีการเปิดรับข่าวสาร หรือการเปิดรับสื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการคือ

1. เพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ บุคคลสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวจากการเปิดรับข่าวสาร ทำให้คนเป็นที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัย

2. เพื่อการตัดสินใจ การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว เพื่อการตัดสินใจโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องชีวิตประจำวัน

3. เพื่อพูดคุยสนทนา บุคคลสามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้

4. เพื่อการมีส่วนร่วม เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมรอบ ๆ ตัว

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันมีวัตถุประสงค์ในการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน และมีความต้องการในการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันนั้นแต่โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะทำการเปิดรับข่าวสารอยู่ 3 ลักษณะ (McCombs and Becker, 1979, pp. 51-52 อ้างใน ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์, 2549: 13-14) คือ

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อมวลชน หมายถึง สื่อหรือช่องทาง ที่ใช้ในการสื่อสารมวลชน อันได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ฯลฯ ซึ่งเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของการสื่อสาร เป็นสื่อที่สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือจากองค์กรหนึ่ง ไปยังมวลชนจำนวนมากโดยเฉพาะประชาชนทั้งประเทศ ในเวลาอันรวดเร็ว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ การเผยแพร่ในสื่อมวลชนส่วนหนึ่งต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อเวลา ซื้อพื้นที่ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อย่างไรก็ตามองค์กรสามารถใช้สื่อมวลชนแบบให้เปล่าได้ หากองค์กรนั้นมีเรื่องราวที่น่าสนใจแก่การเผยแพร่ หรือบังคับโดยข้อกฎหมาย โดยผู้รับสารมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่า การบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะช่วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอบสนองความต้องการของเขาได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือเปลี่ยนลักษณะนิสัย เปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างได้โดยการเลือกบริโภคสื่อมวลชนนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์และความตั้งใจในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันไป

2. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล โดยสื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลผู้ที่นำข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อระหว่างบุคคล ที่จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบระหว่างกัน โรเจอร์สและชูเมกเกอร์ (Rogers and Shoemaker, 1971) กล่าวว่าในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใดเกิดการยอมรับสารนั้นควรที่จะใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนี้จะมีประโยชน์อย่างมากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจนและตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น ซึ่งการสื่อสารระหว่างบุคคลนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (เสถียร เชยประทับ, 2548)

2.1 การติดต่อโดยตรง เป็นการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจหรือชักจูงโน้มน้าวใจกับประชนโดยตรง

2.2 การติดต่อโดยกลุ่ม โดยกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อบุคคลส่วนรวม ช่วยให้การสื่อสารของบุคคลบรรลุเป้าหมายได้ เพราะเมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปในทิศทางใด บุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่มก็จะมีความสนใจในทางนั้นด้วย

3. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ โดยสื่อเฉพาะกิจ หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมา โดยมีเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจงและมีจุดมุ่หมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม (ปรมะ สตะเวทิน , 2542: 99 อ้างใน เกศินี จุฑาวิจิตร , 2550: 135) ตัวอย่างของ สื่อเฉพาะกิจเช่น จุลสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ ใบปลิว คู่มือ นิทรรศการ เป็นต้น ดังนั้น การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจนี้ ผู้รับสารจะได้รับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเฉพาะเจาะจง

จากแนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารนี้ จะเห็นได้ว่าข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญ ในการนำมาประกอบการตัดสินใจของบุคคล ยิ่งบุคคลเกิดความไม่แน่ใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเท่าใดบุคคลย่อมต้องการเปิดรับข่าวสารมากขึ้นเท่านั้น โดยไม่จำกัดว่าจะทำการเปิดรับ ข่าวสารจากสื่อใด ไม่ว่าจะเป็น สื่อมวลชน สื่อบุคคล หรือสื่อเฉพาะกิจ แต่ทั้งนี้บุคคลจะทำการเปิดรับข่าวสารเฉพาะเรื่องที่ตนให้ความสนใจเท่านั้นเนื่องจากข่าวสารในปัจจุบันมีมากเกินกว่าที่ ผู้รับสารจะรับไว้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทั้งหมดได้ จึงทำให้เกิดกระบวนการเลือกรับข่าวสารขึ้น อย่างไรก็ตามบุคคล แต่ละคนก็จะมีเกณฑ์ในการเลือกรับข่าวสารที่แตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคล , สภาพแวดล้อมในสังคมนั้น ๆ และวัตถุประสงค์หรือความต้องการที่จะเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันย่อมทำให้มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันได้ด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

1. แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ. 2554-2558

กลยุทธ์และแนวทาง

1.1 พัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ของภูมิภาค และสร้างกลยุทธ์การลงทุนและการตลาดที่สร้างสรรค์

1.1.1 จัดทำและดำเนินกลยุทธ์การตลาดสำหรับการท่องเที่ยวร่วมกันภายในภูมิภาคอาเซียน

1.1.2 จัดทำแพ็คแกจการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ควบคู่การลงทุน เช่น การวางเส้นทาง แนวพื้นที่ และกลุ่มที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคเพื่อจัดแพ็คแกจท่องเที่ยวด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม

1.1.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์กับบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอาเซียน

1.2 การเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในภูมิภาค

1.2.1 การจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียนและกระบวนการให้ใบรับรอง เช่น การจัดทำมาตรฐานโรงแรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และให้ใบรับรองโรงแรมสีเขียว เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.2.2 ดำเนินการตามข้อตกลงอาเซียนด้านบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยว (ASEAN MRA on Tourism Professional)

1.2.3 สร้างโอกาสให้บุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะ

1.3 การเร่งปรับปรุงการอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการเชื่อมโยงทางคมนาคมของอาเซียน

1.3.1 การผลักดันให้มีการใช้วีซ่าร่วมกัน เช่น การพัฒนากระบวนการออกใบอนุญาตเดินทางผ่านเข้าออกประเทศ (Visa) ให้เป็นไปมาตรฐานเดียวกัน และการเร่งรัดการจัดทำใบอนุญาตผ่านเข้าออกประเทศร่วมกันในอาเซียน (ASEAN Single Visa) เป็นต้น

1.3.2 การขยายการเชื่อมโยงเส้นทางในภูมิภาค (ASEAN Tourism Connectivity Corridors)

2. ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงเป็นการดำเนินการเพื่อบรรลุถึงวิสัยทัศน์ระยะยาว โดยมีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทาง และกำหนดวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. 2570 ไว้ดังนี้

มุ่งพัฒนาสู่ “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตยและหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึงมีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1 วิสัยทัศน์ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11

“สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

2.2 พันธกิจ

2.2.1 สร้างสังคมเป็นธรรมและเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ทุกคนมีความมั่นคงในชีวิต ได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค ทุกภาคส่วนได้รับการเสริมพลังให้สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม

2.2.2 พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะและการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สถาบันทางสังคมและชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถปรับตัวรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง

2.2.3 พัฒนาฐานการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีคุณภาพบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ปรับโครงสร้างการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

2.2.4 สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

2.3 วัตถุประสงค์

2.3.1 เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์คุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.3.2 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ คุณภาพ และยั่งยืน มีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายด้านการผลิตสินค้าและบริการบนฐานปัญญา นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในภูมิภาคอาเซียน มีความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ

2.4 เป้าหมายหลัก

2.4.1 คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น

2.4.2 เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.0 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศให้มีสัดส่วนไม่ต่ำ กว่าร้อยละ 40.0

2.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.5.1 ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน

2.5.2 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

2.5.3 ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทาง เศรษฐกิจและสังคม

การเตรียมพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทั้งทางด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การเกษตร และโลจิสติกส์ อีกทั้งยังเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูง เป็นพื้นที่เป้าหมายของการหลั่งไหลเคลื่อนย้ายเข้ามาทั้งแรงงาน การลงทุน นักท่องเที่ยว และกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย โดยที่การรวมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทุกภาคส่วนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกต้องมีการเตรียมความพร้อมที่ดี และใช้โอกาสและการปรับตัวพัฒนาตนเอง และ มีการสร้างเครือข่าย ร่วมกันคิดวิเคราะห์ วางแผน และมีแนวทางรองรับที่ดี ก็จะเป็นโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเมื่อเข้าสู่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประชาคมอาเซียน การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด เป็นรูปแบบใหม่ของการบริหารงานแบบบูรณาการให้มีความเหมาะสมมากขึ้นในรูปของการรวมกลุ่มจังหวัดที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงในด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้การวางกรอบทิศทางการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบและร่วมกันแก้ไขปัญหาระหว่างจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก วิสัยทัศน์จังหวัดชลบุรี วิสัยทัศน์อำเภอ เพื่อเป็นแนวทางในพัฒนาและการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก, 2557)

3. วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

"แหล่งท่องเที่ยวระดับสากล ผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ฐานอุตสาหกรรมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลและยั่งยืน ประตูสู่เศรษฐกิจโลก"

3.1 ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (พ.ศ.2557-2560)

3.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากร แหล่งท่องเที่ยว และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และมีความยั่งยืน

3.1.2 อนุรักษ์ ฟื้นฟู ป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

3.1.3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.1.4 พัฒนาระบบการผลิตและกำลังคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

3.1.5 ส่งเสริมการค้าการลงทุน การบริการ และระบบโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

4. วิสัยทัศน์จังหวัดชลบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ชลบุรีน่าอยู่คู่เศรษฐกิจชั้นนำ สถานที่ท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ทรัพยากรธรรมชาติสมดุลและยั่งยืน ประตูสู่เศรษฐกิจโลก”

4.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ.2557-2560)

4.1.1 พัฒนาระบบผังเมือง ระบบ Logistics โครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งน้ำ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

4.1.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการผลิตและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.1.3 ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายได้มาตรฐานสากล และเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

4.1.4 พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบการผลิตคุณภาพสูงและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.2 วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชลบุรี (พ.ศ.2557-2561)

“ชลบุรีน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรมสีเขียว วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวยั่งยืน ฟื้นฟูเศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีวินัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อมพร้อมพัฒนาตามหลักธรรมมาภิบาล”

4.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชลบุรี

4.3.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน / สาธารณูปโภค

4.3.2 การส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

4.3.3 การพัฒนาเกษตร / อุตสากรรมให้ได้มาตรฐาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. วิสัยทัศน์อำเภอ

“เมืองชลบุรีมีอุตสาหกรรมที่ไร้มลพิษ เพิ่มคุณภาพชีวิตด้วยวิถีเกษตรอินทรีย์ มีผลิตผลจากการประมงเลื่องลือ สร้างชื่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ”

นโยบายผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาลเมืองแสนสุข)

5.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต กำหนดแนวทางการดำเนินการดังนี้

5.1.1 ยกระดับมาตรฐานบริการด้านการศึกษา ส่งเสริม และสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้ประชาชน โดยการ

- ยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน จัดหาตำราเรียน โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์เสริมทักษะเด็ก เครื่องแบบ ฯลฯ และพัฒนาคุณภาพอาหารกลางวันและนม

- จัดชั่วโมงนอกเวลาเรียนปกติ พัฒนาทักษะคอมพิวเตอร์ ภาษานานาชาติ พัฒนาจริยธรรม คุณธรรม และกิจกรรมพัฒนาความรู้รอบตัว

- สนับสนุนการเรียนการสอน ภาษานานาชาติ อาทิเช่น อังกฤษ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฯลฯ

- จัดทำโครงการ “เอกลักษณ์แสนสุข ” เพื่ออนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี เอกลักษณ์ชุมชนแสนสุขอย่างยั่งยืน

5.1.2 ส่งเสริมอนุรักษ์ และเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

5.2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ กำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและมาตรฐานการบริการ เพื่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- เร่งรัดโครงการ “บางแสนโด่งดัง - มนต์ขลังสามมุข – คนชุกหนองมน” ประชาสัมพันธ์เชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ กระตุ้นนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้ออย่างต่อเนื่อง

- ส่งเสริมตำนานสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่เมืองบางแสน ได้แก่ ศาลเจ้าพ่อแสน ศาลเจ้าแม่สามมุขให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่

- เร่งฟื้นฟูตลาดหนองมน โดยการปรับสภาพภูมิทัศน์บริเวณตลาดและบริเวณสะพานลอยคนข้ามถนนสุขุมวิท และอบรมให้ความรู้กับพ่อค้า – แม่ค้าให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด พัฒนาคุณภาพ และความหลากหลายของสินค้าพื้นเมือง

- ผลักดันเน้นการประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักท่องเที่ยวให้แวะมาจับจ่ายใช้สอยที่ตลาดหนองมน

5.2.2 ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน โดยการ

- ประสานความร่วมมือกับธนาคาร จัดหาสินเชื่อเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ

- ผลักดันผู้ผลิตชั้นนำ และหน่วยงานภาครัฐร่วมกันจำหน่ายสินค้าของดีราคาถูก

- ฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้กับประชาชน โดยการจัดหาหลักสูตร วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ

- เร่งสร้างจุดเด่นของสินค้าให้น่ากินน่าซื้อ

- ส่งเสริมการฝึกอบรมการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ หีบ ห่อ ของสินค้าให้น่าสนใจ

- ฝึกอบรมส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเศรษฐกิจท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้กับประชาชน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- จัดทำคู่มือ แผนที่ท่องเที่ยวในแสนสุขให้ทั่วถึงครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยว แหล่งอาหารของฝากและที่พัก

- เร่งพัฒนาการประชาสัมพันธ์เชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ

5.2.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน โดยการ

- เร่งรัดซ่อมแซมถนนที่ชำรุดให้ใช้งานได้ตลอดเวลา

- เพิ่มความปลอดภัยในการใช้ถนน โดยการติดตั้งสัญญาณไฟจราจร ข้ามทางม้าลาย ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายสะท้อนแสง และทาสีตีเส้นถนนสายต่าง ๆ

- ก่อสร้างท่อระบายน้ำเพิ่มเติม

- เร่งรัดการทำความสะอาดท่อระบายน้ำ กำจัดกลิ่น ยุง แมลงสาบ และหนู

- แก้ไขปัญหาท่อระบายน้ำอุดตัน และเร่งเปลี่ยนฝาท่อที่ชำรุด
- เร่งรัดขุดลอก คู คลองที่ตื้นเขินทั่วทั้งโครงข่ายการระบายน้ำ

- เร่งรัดติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง 500 จุด

5.3 ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

5.3.1 ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมชายทะเล และบูรณาการความ ร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยการ

- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Eco – Tourism)

- ส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ทะเล เช่น บ้านปลา คอนโดปู และส่งเสริมอาชีพชาวประมง แหลมแท่น สามมุข หาดวอน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5.3.2 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการ

- เร่งรัดศึกษาและดำเนินการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน

- ทำความสะอาดชายหาดให้สะอาดทั้งวัน

- ให้บริการ ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ สะอาดได้มาตรฐาน

- จัดหน่วยเฝ้าระวังช่วยเหลือชายฝั่ง (Bay Watch) ทำหน้าที่สายตรวจชายหาดเพื่อรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว

- เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางทะเลอย่างรวดเร็วและทันสมัย

5.4 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี กำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

5.4.1 เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้มีคุณภาพ คุณธรรม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยการ

- ฝึกอบรม ทักษะ การบริการ ให้กับพนักงาน เพื่อบริการผู้มาติดต่อเทศบาลให้ได้รับบริการที่ดีและประทับใจ

5.4.2 เพิ่มประสิทธิภาพบริการระบบการให้บริการประชาชน

- จัดให้มีการลงทะเบียนปัญหา และรับฟังประชาคมชุมชน

- เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา

- เปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานของเทศบาลได้

- รับฟังและตอบคำถามทุกปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ยึดหลักบริการโปร่งใสใส่ใจทุกเวลา

- เปิดศูนย์บริการ Call Center ให้บริการตอบคำถามประชาชน 24 ชั่วโมง

- ดำเนินการออกเยี่ยม พบปะ ประชาชนถึงครัวเรือน ด้วยบริการเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง

- เปิดศูนย์รับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ 19 ชุมชน

การจัดทำวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น (เทศบาลเมืองแสนสุข) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานและแก้ไขปัญหา ตลอดจนสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก วิสัยทัศน์จังหวัดชลบุรี วิสัยทัศน์อำเภอ และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนามากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง จะมีโครงการและกิจกรรมมากกว่าหนึ่งโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละวิสัยทัศน์ โดยกำหนดเป็นพันธกิจและยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ดังนี้

6. วิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น (เทศบาลเมืองแสนสุข)

“เทศบาลเมืองแสนสุข เป็นเมืองน่าอยู่ แหล่งท่องเที่ยวสวยงามและยั่งยืน รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจรุ่งเรือง ประชาชนอยู่ดีมีสุข ชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้ระบบการบริหารท้องถิ่นที่มีธรรมาภิบาล”

6.1 พันธกิจการพัฒนาท้องถิ่น

ภายใต้แนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้น “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยน้อมนำตามแนวทาง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จึงได้กำหนดพันธกิจของการพัฒนาท้องถิ่นไว้ดังนี้

6.1.1 พัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิต พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม ครอบครัวอบอุ่น เสริมสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมบูรณ์ อนุรักษ์จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่ จัดทำแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดคุณค่า

6.1.2 เสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ สู่แหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและยั่งยืน พัฒนาการค้า การท่องเที่ยว และส่งเสริมอาชีพของประชาชน ให้ประชาชนมีงานทำ มีการประกอบสัมมาอาชีพที่ดีและมีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง มุ่งเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจภายในท้องถิ่นให้สามารถแข่งขันได้ นำความรู้และนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา ใช้จุดแข็งของความมีชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยวและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ในการสร้างบรรยากาศที่ดี กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน

6.1.3 สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากรและส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร สร้างจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม

6.1.4 พัฒนาระบบบริหารจัดการท้องถิ่นให้เกิดธรรมาภิบาล และมุ่งเน้นการบริการที่เป็นเลิศอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เสมอภาคเท่าเทียมกัน ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมกับพัฒนาศักยภาพของข้าราชการและเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข

6.2 จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

6.2.1 ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

- สถานศึกษาในสังกัดได้รับการพัฒนามาตรฐานการให้บริการ มีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ ทันสมัย เด็กได้รับโอกาสทางการศึกษา

- ประชาชนในท้องถิ่นเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีการจัดการองค์ความรู้ ส่งเสริมครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ มีงานทำ นำความรู้และนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาอาชีพ เศรษฐกิจภายในท้องถิ่นสามารถแข่งขันได้

- การท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานและคุณภาพ พัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

- โครงสร้างพื้นฐานมีมาตรฐาน สามารถรองรับการเจริญเติบโตของเมืองในระยะยาว และประชาชนมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจร

6.2.2 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการดูแล รักษา ฟื้นฟู เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

6.2.3 ด้านการบริหารจัดการ

- บริหารงานท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการบริการที่เป็นเลิศ รวดเร็วและทันสมัย ภายใต้ธรรมาภิบาล

6.3 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา (เทศบาลเมืองแสนสุข)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน และโอกาสทางการศึกษา

แนวทางที่ 2 พัฒนาระบบการสาธารณสุข สนับสนุนสวัสดิการสังคม ส่งเสริม สุขภาพ พลานามัย ของประชาชนให้ดีถ้วนหน้า

แนวทางที่ 3 อนุรักษ์และเผยแพร่ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่และเป็นที่รู้จักแพร่หลาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวทางที่ 4 เสริมสร้างสังคม ชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ

แนวทางที่ 1 พัฒนามาตรฐาน คุณภาพ ในการท่องเที่ยว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เกิดการพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

แนวทางที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้สมบูรณ์และเพียงพอ

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สนับสนุนการนำความรู้และนวัตกรรมมาใช้เพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้ และเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 2 บริหารจัดการ ดูแล เฝ้าระวังและบำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ด้านการบริหารจัดการที่ดี

แนวทางที่ 1 พัฒนาระบบการทำงาน และเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้มีคุณภาพ คุณธรรม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

แนวทางที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนา เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันสมัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวทางที่ 3 สร้างความโปร่งใส ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานภาคราชการ

7. หลักเกณฑ์การพิจารณารูปแบบการจัดการของแหล่งท่องเที่ยว

หลักเกณฑ์การพิจารณารูปแบบการจัดการของแหล่งท่องเที่ยว มีตัวแปรที่ใช้พิจารณาดังนี้ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548: 19)

7.1 สภาพการเข้าถึง พิจารณาจาก

7.1.1 ประเภทพาหนะและวิธีการ รวมถึงความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

7.1.2 สภาพถนน ประกอบด้วย ลาดยาง ถนนลูกรัง ความกว้าง

7.1.3 อุปสรรคหรือสิ่งกีดขวางการเดินทาง

7.2 สิ่งอำนวยความสะดวก พิจารณาจาก

7.2.1 สาธารณูปโภค /สาธารณูปการ /สิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ แหล่งน้ำดื่ม แหล่งน้ำใช้ ที่จอดรถ ห้องสุขา

7.2.2 บริการบ้านพัก

7.2.3 สถานบริการ ประกอบด้วย ร้านขายอาหาร ร้านของที่ระลึก พิพิธภัณฑ์ ห้องแสดงนิทรรศการ ป้อมยาม /จุด แจ้งเหตุ ศาลานั่งพัก

7.2.4 ระบบสื่อความหมาย ประกอบด้วย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ป้ายสื่อความหมาย โสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ มัคคุเทศก์

7.2.5 ระบบการจัดการ ประกอบด้วย การรักษาความปลอดภัย ระบบการกำจัดขยะ

7.3 สภาพแวดล้อม พิจารณาจาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.3.1 การบำบัดน้ำเสีย

7.3.2 มลพิษทางอากาศ และเสียง

7.3.3 การถูกทำลายโดยน้ำมือมนุษย์

7.3.4 การค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว

7.3.5 การถูกบดบังทัศนียภาพ

7.3.6 ตั้งอยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือเกษตรกรรม

7.3.7 ความสกปรก

7.4 ข้อจำกัดในการรับนักท่องเที่ยว พิจารณาจาก

7.4.1 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งในทุกฤดูกาล

7.4.2 เป็นเขตราชการที่ต้องขออนุญาต

7.5 ปริมาณการท่องเที่ยว พิจารณาจาก

7.5.1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่อปี

7.5.2 ความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในวันเสาร์ - อาทิตย์ และในฤดูท่องเที่ยว

7.6 คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว พิจารณาจาก

7.6.1 ระดับความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ หรือระดับท้องถิ่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.6.2 กิจกรรมเสริมในแหล่งท่องเที่ยว

7.6.3 ความเก่าแก่ที่ทรงคุณค่าของโบราณสถาน และการคงไว้ซึ่งลักษณะเดิมของสภาพแวดล้อม

7.6.4 ความดึงดูดใจในสุนทรียภาพ

8. การพัฒนาบุคลากรเพื่อจัดการแหล่งท่องเที่ยว

บุคลากรที่ดำเนินงานบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในที่นี้ แท้จริงแล้วคือสมาชิกในชุมชนทุกคนซึ่งมีส่วนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนด้วยการปรับเปลี่ยนบทบาทมาตอบสนอง

กิจกรรมการท่องเที่ยว อาจแบ่งประเภทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนได้ 3 ประเภท ด้วยกันดังนี้

8.1 สมาชิกในชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งด้านบวกและด้านลบเมื่อสามารถรักษาสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่สมดุล สวยงาม น่าอยู่ จะทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวในชุมชนนั้น สมาชิกในชุมชนย่อมได้รับผลดีในเชิงเศรษฐกิจไปด้วย

8.2 ผู้มีหน้าที่นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยว จึงเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวมากที่สุดมัคคุเทศก์จึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวตามธรรมชาติได้เป็นอย่างดี การให้คำแนะนำที่ถูกต้องในระหว่างการนำนักท่องเที่ยวออกท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ควรจะแจ้งข้อมูล ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีกิริยามารยาทที่เรียบร้อยละมุนละม่อม มีการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

8.3 ผู้ดำเนินการกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน เป็นบุคลากรสำคัญที่จะช่วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยว โดยการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว มีการจัดทำแผนการเดินทางและกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ข้อมูลทั่วไปประเพณีวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง แนะนำการปฏิบัติของนักท่องเที่ยวให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เหมาะสมกับชุมชน ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่ ตลอดจนแนะนำข้อควรระวังต่าง ๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบทั้งกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และตัวนักท่องเที่ยวเอง

9. แนวทางการพัฒนาบุคลากรเพื่อบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาบุคลากรเพื่อบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวได้กำหนดให้มีแนวทางการดำเนินงานออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

9.1 การพัฒนาศักยภาพตนเอง โดยการเรียนรู้จากนักท่องเที่ยวและการฝึกปฏิบัติจริง มีการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเองเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้อง

9.2 การพัฒนาทีมงาน มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรมหรือคณะทำงานเพื่อการจัดการด้านการท่องเที่ยว มีการอบรมให้ความรู้แก่ทีมงาน เช่น ไปศึกษาดูงานในสถานที่ต่าง ๆ มีการเชิญหน่วยงานภายนอกเข้ามาถ่ายทอดและให้ความรู้กับบุคลากรในพื้นที่

9.3 การถ่ายทอดความรู้จากผู้มีประสบการณ์ในชุมชนปราชญ์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ไปสู่เยาวชนรุ่นหลังมีการถ่ายทอดจากผู้มีประสบการณ์และความรู้เฉพาะด้านไปสู่บุคลากรในชุมชน มีการสนับสนุนบุคลากรทดแทน มีการจัดประชาคมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มชุมชนที่จัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

9.4 การจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ในชุมชน โดยการถ่ายทอด การศึกษาค้นคว้า การศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างพื้นที่ นำมาจัดทำเป็นมาตรฐานข้อมูลแห่งการเรียนรู้ชุมชน และจัดทำศูนย์ข้อมูลเรียนรู้ระดับท้องถิ่น

9.5 การวิจัยและประเมินผล โดยการจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการให้บริการอันนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรเพื่อการให้บริการที่ดีขึ้น มีการศึกษาวิจัยเฉพาะด้านเพื่อการจัดการท่องเที่ยวที่ดีขึ้น

10. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคบริการของประเทศไทย พ.ศ.2555-2559

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างสรรค์สินค้าและบริการเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคบริการไทย (Product and Value Creation)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาธุรกิจบริการเพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (Platform for Long-term Quality Growth)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนให้เอื้อต่อการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Favorable Investment Climate)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาธุรกิจบริการให้เป็นแหล่งสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น (Income Generation and Quality of Life for Broad-base Development)

11. แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว ประจำปี พ.ศ. 2555-2560

11.1 การจัดตั้ง Tourism Knowledge Management Center เพื่อดำเนินงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเสรีที่เป็นประโยชน์

11.1.1 จัดตั้งทีมทำงานและคณะกรรมการที่ปรึกษา (Advisory Board)

11.1.2 การจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว

11.1.3 การศึกษาวิจัยหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์

11.1.4 การจัดทำระบบประเมินผลกระทบ /ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยวในธุรกิจแต่ละประเภท

6.11.1.5 การส่งเสริมประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11.2 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการท่องเที่ยว SMEs

11.2.1 การพัฒนาองค์ความรู้ในการดำเนินธุรกิจบริการบนฐานของการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์

11.2.2 การให้คำปรึกษาทางเทคนิคแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว SMEs ในการดำเนินธุรกิจการให้บริการอย่างสร้างสรรค์ บนฐานของความเป็นไทย

11.2.3 การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว SMEs เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

11.2.4 การส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยว SMEs ในระดับพื้นที่และในระดับจังหวัด รวมถึงในระดับระหว่างประเทศ

11.2.5 การพัฒนาโครงการนำร่องด้านนวัตกรรมการบริหารธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว SMEs

11.3 การพัฒนา ยกระดับคุณภาพของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

11.3.1 การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านท่องเที่ยวสำหรับบุคลากรไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย

11.3.2 การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการท่องเที่ยวสำหรับบุคลากรไทยในการทำงานต่างประเทศ ภายใต้วัฒนธรรมที่แตกต่าง

11.4 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรกรมการท่องเที่ยวในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวและการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว

11.4.1 การประเมินความต้องการในด้านองค์ความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับบุคลากรกรมการท่องเที่ยวเพื่อสามารถทำงานเตรียมต่อการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11.4.2 การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะสำหรับบุคลากรกรมการท่องเที่ยวและสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด

11.4.3 การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

11.4.4 การรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผน รวมถึงการทบทวนและปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

11.5 การพัฒนานวัตกรรมการวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวแบบบูรณาการ

11.5.1 การพัฒนากลไล แนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

11.5.2 การจัดทำโครงการนำร่อง “การบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวแบบบูรณาการ”

11.5.3 การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาสินค้า กิจกรรม การให้บริการท่องเที่ยวบนฐานของความแตกต่าง ความสร้างสรรค์ และความเป็นไทย

12. ยุทธศาสตร์ภาคบริการ ด้านการท่องเที่ยว

12.1 วางนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ชัดเจน โดยกำหนด นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย และประเภทและรูปแบบการท่องเที่ยว

12.2 การทำการตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาด ต่างประเทศและตลาดในประเทศ อาทิเช่น

12.2.1 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนานาอารยธรรม โดยให้ไทยเป็นศูนย์กลางในภูมิภาค

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

12.2.2 สร้างแบรนด์สินค้าไทยในธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การบริการประทับใจด้วยเอกลักษณ์ความเป็นคนไทย อาหารไทย การนวดแผนไทย

12.2.3 ของที่ระลึก ควรเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยและแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ที่นักท่องเที่ยวมาเยือน

12.3 กำหนดหลักสูตรการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความแข็งแกร่ง ในแต่ละ cluster ที่เกี่ยวข้องกับบริการด้านการท่องเที่ยว เช่น

12.3.1 พัฒนาหลักสูตร ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ เวียดนาม มาเลย์ เป็นต้น

12.3.2 พัฒนาหลักสูตรในสายวิชาชีพในธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อสร้างบุคลากรระดับปฏิบัติการ ให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ สามารถทำงานได้ทันทีเมื่อจบการศึกษา

12.4 จัดตั้งองค์กรความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนของธุรกิจท่องเที่ยวที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในภาคการท่องเที่ยวและปฏิบัติงานได้ตามนโยบาย ของภาครัฐ

12.5 จัดทำหน่วยงานฐานข้อมูลสำหรับบริการด้านการท่องเที่ยว เช่น

12.5.1 ข้อมูล ด้านความต้องการท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศและคนไทยที่มีประสิทธิผล

12.5.2 ข้อมูลการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในแต่ละระดับ และแต่ละกลุ่มของนักท่องเที่ยว

12.6 ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายทรัพย์สินและภูมิปัญญาของคนไทย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวไทยให้มีความสามารถแข่งขัน ระหว่างประเทศ

12.7 อาชีพมัคคุเทศก์ควรต้องสงวนไว้ให้เฉพาะคนไทยเท่านั้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

12.8 ผลักดัน Single Visa เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน

แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ

คำว่าศักยภาพ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Potentiality เป็นคำที่ประกอบด้วย ศักย (อ่านว่า สัก-กะ-ยะ) หมายถึง อาจ หรือสามารถ และ ภาพ หมายถึง ภาวะ หรือความมี ความเป็น คำว่าศักยภาพ หมายถึง พลังหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ สามารถพัฒนาให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ได้ คนที่มีศักยภาพคือคนที่มีความสามารถซ่อนอยู่ภายใน หากได้รับการส่งเสริมอย่างเต็มที่และถูกทาง ความสามารถสูงสุดก็จะปรากฏขึ้น

ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกายที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้

ศักยภาพ หมายถึง กลุ่มของทักษะ ความรู้ ความสามารถ รวมทั้ง พฤติกรรม คุณลักษณะ และทัศนคติที่บุคลากรจำเป็นต้องมี เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

1. แนวทางการพัฒนาศักยภาพของสิงคโปร์ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.1 การมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมศักยภาพทางเศรษฐกิจ แม้สิงคโปร์จะเสียเปรียบเรื่องปัจจัยการผลิตที่มีราคาสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในแถบอาเซียน แต่สิงคโปร์พยายามพัฒนาองค์ความรู้ ผ่านการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ให้มีระดับสูงขึ้น และนำมาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมเชิงธุรกิจ ซึ่งจะช่วยสร้างความได้เปรียบและส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของสิงคโปร์ อีกทั้งยังช่วยลดการพึ่งพาเทคโนโลยีกับต่างชาติ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรม Biomedical ขึ้นมาเป็นอุตสาหกรรมหลักชนิดใหม่ ควบคู่ไปกับอุตสาหกรรมหลักเดิมที่นับวันจะมีสภาวะการแข่งขันจากประเทศในเอเชียที่รุนแรงขึ้น

1.2 การไม่หยุดที่จะยกระดับสภาพความเป็นอยู่ของคนในประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงของลักษณะตลาดและลักษณะประชากรในสิงคโปร เช่น การขยายตัวของสังคมเมือง การเปลี่ยนแปลงช่วงอายุของประชากร และความหลากหลายของประชากรที่มากขึ้น ส่งผลให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคเอกชนยังคงพยายามที่จะหา โอกาส ในการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และยังช่วยยกระดับสภาพความเป็นอยู่ของคนในประเทศให้ดีขึ้น

1.3 การลงทุนเพื่อ R&D ของสิงคโปร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เพราะนโยบายหลักของสิงคโปร์ ที่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในด้าน R&D จากภาคธุรกิจ อีกทั้งการดึงดูดนักลงทุนด้วยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ ที่ต้องอาศัยเทคโนโลยี เช่น ที่ตั้งของประเทศ โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น ทั้งนี้ ตัวเลขการใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาโดยรวม (Gross Expenditure on Research & Development: GERD) ของสิงคโปร์ปี 2553 มีมูลค่า 6.5 พันล้านดอลลาร์สิงคโปร์ เพิ่มขึ้น 7.4% (YOY) โดยกว่า 60% ของการใช้จ่ายดังกล่าวมาจากภาคเอกชน ในขณะที่บุคลากรด้านนี้เพิ่มขึ้นกว่า 4.3% (YOY) สิงคโปร์ให้สิทธิพิเศษภาคธุรกิจ

1.4 รัฐบาลสิงคโปร์มีการให้สิทธิพิเศษกับภาคธุรกิจที่มีการลงทุน เพื่อการวิจัยและพัฒนาในสิงคโปร์ ซึ่งถือเป็นสิ่งจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้สิทธิพิเศษทางภาษี จากนโยบายการส่งเสริมนี้ทาให้จำนวนกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสินค้าและบริการในสิงคโปร์เกิดขึ้นในหลายสาขาธุรกิจ โดยเฉพาะในสาขาหลักๆ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์เคมี เป็นต้น อีกทั้งมีการจัดตั้งโครงการร่วมทุนกับภาคเอกชนจากประเทศอื่นๆ ในเอเชีย เช่น โครงการ Jurong Aromatics Corporation เป็นต้น

1.5 การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการพัฒนาองค์ความรู้ในระยะยาว ในระยะต่อจากนี้ สิงคโปร์ตั้งเป้าที่จะทำให้ประเทศกลายเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงธุรกิจ โดยภายในปี 2558 จะมีการเพิ่มสัดส่วนตัวเลขค่าใช้จ่ายเพื่อ R&D ให้ได้ถึงร้อยละ 3.5 นอกจากนี้ ภายใต้แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของ Economic Development Board ที่จะให้สิงคโปร์เป็น Home for Innovation และให้ความสำคัญกับความร่วมมือในการพัฒนาองค์ความรู้จากหลายฝ่าย (CO-Creationg Solutions) ทั้งภาครัฐและเอกชน

2. แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ

2.1. ให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.5 ของงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของหน่วยงาน ในระยะเวลา 3 ปี

2.2. ปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของทุกหน่วยงานในภาครัฐ บนฐานของสมรรถนะที่สาคัญและจาเป็นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาทิ ปรับปรุงระบบการจัดสอบ การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเมินเพื่อวัดระดับสมรรถนะ ในการบรรจุบุคคลเข้าทางาน การแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่ง การกำหนดค่าตอบแทนพิเศษ ฯลฯ

2.3. เสริมสร้างเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือ ภายในภาครัฐ ระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ

ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 10 เมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และเป็นอันดับที่ 3 ในภูมิภาคอาเซียน โดยเป็นรองเฉพาะ ประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย ตามลำดับ ทั้งนี้สามารถแบ่งเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านตลาดแรงงาน พบว่า ประเทศไทยมีอัตราการว่างงานที่อยู่ในระดับต่ำ โดยในเดือน ธ.ค. 2554 ที่ผ่านมา อัตราการว่างงานของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 0.4 ของประชากรที่อยู่ในวัยแรงงาน ขณะที่ประสิทธิภาพของแรงงานค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในอาเซียน และมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ ขณะเดียวกัน รายได้ประชากรต่อหัวของไทยที่ได้รับโดยเฉลี่ยก็อยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม แต่ต่ำกว่าเฉพาะสิงคโปร์ บรูไน และมาเลเซีย

2. ด้านการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับไปทั่วโลก โดยประเทศไทยได้รับรางวัลด้านการท่องเที่ยว Grand Travel Award Stockholm ประจำปี ค.ศ.2011 สาขาประเทศท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงสุดและเป็นปีที่ 9 ที่ ไทยได้รับรางวัลดังกล่าวติดต่อกัน

3. ขนาดของตลาด ภูมิภาคอาเซียนเป็นภูมิภาคที่ มีตลาดขนาดใหญ่ ยังมีศักยภาพที่ จะขยายตัวได้อีกมากในอนาคต โดยเฉพาะประเทศไทยมีจำนวนประชากรสูงถึง 66.7 ล้านคน มากเป็นอันดับ 4 รองจากประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ที่มีประชากร 245.6 ล้านคน 101.8 ล้านคน และ 90.5 ล้านคน ตามลำดับ ขณะที่เมื่อพิจารณาโครงสร้างอายุประชากรของประเทศสมาชิกอาเซียนแล้ว พบว่า มีความคล้ายคลึงกันโดยประชากรส่วนใหญ่ในแต่ละประเทศอยู่ในวัยหนุ่มสาวและวัยทำงาน (อายุระหว่าง 15-64 ปี) ประมาณร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งไทยได้ผูกพันเปิดตลาดทั้งหมด 143 รายการ ตามข้อตกลงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งครอบคลุมสาขาบริการหลัก อาทิ บริการวิชาชีพ (ได้แก่ วิชาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และบัญชี เป็นต้น) คอมพิวเตอร์และการสื่อสารการ ก่อสร้าง การจัดจำหน่าย (อาทิ บริการค้าส่งเครื่องกีฬาและบริการแฟรนไชส์ เป็นต้น) การศึกษาในทุกระดับ บริการด้านสุขภาพ บริการสิ่งแวดล้อม และบริการท่องเที่ยว เป็นต้น ตลอดจนการวางยุทธศาสตร์ของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศโดยใช้จุดแข็งที่กล่าวมาแล้วให้เป็น ประโยชน์มากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่และเพื่อให้ได้ประโยชน์จากการเข้าสู่ AEC มากที่สุด

4. ทำเลที่ตั้ง ประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้านยุทธศาสตร์การคมนาคมอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ซึ่งได้เปรียบการคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ จากแหล่งทำเลที่ตั้งในภูมิภาคอาเซียน รวมไปถึงแหล่งทำเลที่ตั้งในโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการคมนาคมในภูมิภาคอาเซียนได้ไม่ยากนัก นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางทางการบินและคมนาคมทางบกที่จะเชื่อมประเทศคาบสมุทรอินโดจีนและเชื่อมโยงเอเชียเหนือโดยเฉพาะจีนกับเอเชียตะวันตกโดยเฉพาะอินเดียเข้าด้วยกันหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยต้องให้ความสนใจกับการเพิ่มผลิตภาพทั้งด้านการศึกษาและทักษะที่สูงขึ้น เพราะในขณะนี้ประสิทธิภาพการผลิตของไทยเพิ่มขึ้นช้า หากเกิดการขาดแคลนแรงงานจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเติบโตในอัตราต่ำ

แม้ว่าประเทศไทยมีจุดเด่นและข้อได้เปรียบกับประเทศอื่นๆในภูมิภาคอาเซียน แต่ประเทศไทยก็ยังต้องเตรียมพร้อมอีกหลายด้าน เช่น ในด้านภาษีซึ่งปัจจุบันอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของไทยอยู่ที่ 30% ซึ่งถือว่าสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน แต่ก็จะมีการปรับลดลงเหลือ 23% ในปี 2555 และเหลือ 20% ในปี 2556 ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะทำให้ระบบภาษีของไทยเอื้ออำนวยต่อการแข่งขัน นอกจากนี้ ยังต้องพัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูงอย่างต่อเนื่อง เช่น รถยนต์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ เพื่อให้เติบโตต่อไปได้ตามการขยายตัวของสินค้าในตลาดโลก (องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน , 2555) จะเห็นได้ว่าการพัฒนาศักยภาพมีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประเทศที่มีการมุ่งเน้นไม่ว่าจะเป็นด้านการวิจัย ด้านการลงทุน ด้านการวางแผนรวมไปถึงการส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างเช่น ประเทศสิงคโปร์ จะทำให้สิงคโปร์มีศักยภาพและความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับประเทศไทยซึ่งมีจุดแข็งอยู่ที่สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ แต่ยังคงขาดความพร้อมในการพัฒนาด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษาต่างประเทศ การบริหารจัดการ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ธุรกิจการท่องเที่ยวนับอีกหนึ่งธุรกิจที่สำคัญและมีความเกี่ยวเนื่องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพราะยิ่งเศรษฐกิจมีการพัฒนามากขึ้นเท่าไหร่ ธุรกิจการท่องเที่ยวยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นไปตามลำดับ และการจะทำให้ธุรกิจเติบโตได้นั้นต้องใช้ภาษาในการสื่อสารเป็นสำคัญเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับนักท่องเที่ยวเพื่อจะนำธุรกิจไปสู่ความเป็นสากลได้ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่มีความจำเป็นในการสื่อสารสำหรับประชาคมอาเซียน ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในให้กับผู้ประกอบการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไทย เพื่อต่อสู้ในระบบเศรษฐกิจโลก และเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องมุ่งแสวงหาแนวทางการพัฒนาใหม่ๆ มุ่งเน้นไปที่การเพิ่มคุณค่าและสร้างมูลค่าให้กับสินค้าไทย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดของ McKinsey

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานหรือองค์กรโดยนำปัจจัย 7 ด้าน มาวิเคราะห์ แนวความคิดกรอบนี้ เป็นพื้นฐานที่ถูกองค์การต่าง ๆ ได้นำไปใช้จนทำให้เป็นองค์การชั้นเลิศ โดย Peters and Waterman (1987) ได้ศึกษาวิจัยบริษัทชั้นนำกว่า 60 บริษัท ด้วยเกณฑ์ประเมินเดียวกัน พบว่า บริษัทจำนวนหนึ่งที่ได้ชื่อว่าเป็นบริษัทชั้นเลิศ ได้มีการนำเอากรอบการทำงาน 7s มาใช้เป็นเครื่องมือขององค์การ และเขาได้แสดงผลงานที่ค้นพบนี้ ด้วยงานวิจัยในหัวข้อ In Search of Excellence ในปี ค.ศ. 1982

กรอบการทำงานของ McKinsey หรือ McKinsey 7s Framework นี้ประกอบด้วย ปัจจัย 7 ประการ ในการประเมินองค์การ ที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์องค์การ แผนภาพข้างล่างนี้เป็นกรอบการทำงาน 7s ที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 7 ปัจจัยประกอบด้วย

1.1 ด้านโครงสร้าง (Structure: S1) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องโครงสร้างหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมาย การแบ่งงาน การมอบหมายงาน และสายการบังคับบัญชา การพิจารณาลักษณะของโครงสร้างหน่วยงานหรือองค์กรมีประโยชน์ต่อการจัดทำกลยุทธ์ของหน่วยงานหรือองค์กร เนื่องจากถ้าโครงสร้างหน่วยงานหรือองค์กรมีความเหมาะสมและสอดคล้องคล่องตัวต่อการปฏิบัติงานบุคลากรทราบขอบเขตงานความรับผิดชอบ มีความสะดวกในการติดต่อประสานงานผู้ปฏิบัติงานสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการได้ถูกต้องและรวดเร็ว ส่งผลดีต่อการผลักดันให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่เลือกใช้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ก็จะเป็นจุดแข็ง (Strengths) ของหน่วยงานหรือองค์กร แต่ถ้าโครงสร้าง ไม่เหมาะสมและสอดคล้องทำให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่เลือกใช้ ไม่บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ก็จะเป็นจุดอ่อน (Weaknesses) ของหน่วยงานหรือองค์กร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.2 ด้านยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategy : S2) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องทิศทางและขอบเขตที่จะดำเนินการในระยะปานกลาง หรือระยะยาว โดยวิเคราะห์ว่าหน่วยงานหรือองค์กรของเรานั้นอยู่ที่ไหนในขณะนี้ พันธกิจของเราคืออะไร และใครเป็นผู้รับบริการแล้ววางแผนขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้หน่วยงานหรือองค์กรมีความสามารถในการแข่งขันและบริหารจัดการได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด /บรรลุวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ของหน่วยงานหรือองค์กรมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการจัดโครงสร้างของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นจะเป็นเครื่องมือให้การบริหารจัดการตาม กลยุทธ์นั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์/วิสัยทัศน์ที่กำหนด

1.3 ด้านระบบในการดำเนินงานของ (Systems: S3) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องระบบหรือขั้นตอนการดำเนินงานภายใน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่ช่วยให้หน่วยงานหรือองค์กรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการหน่วยงานหรือองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์/วิสัยทัศน์ ตอบสนองกลยุทธ์ เช่น ระบบงานประกันคุณภาพภายใน ระบบการวางแผน ระบบการนิเทศติดตามและรายงานผล ระบบด้านงบประมาณและระบบบัญชี / การเงิน การพัสดุ ระบบบริหารบุคคล ระบบการฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา และศึกษาดูงาน ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบติดตาม/ประเมินผล ระบบหรือขั้นตอนการทำงานเหล่านี้จะบ่งบอกถึงวิธีการทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานหรือองค์กร

1.4 ด้านพฤติกรรมในการบริหารจัดการ (Style: S4) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องรูปแบบระบบการบริหารจัดการของผู้บริหาร รวมถึงบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำและคุณธรรมของผู้บริหารเนื่องจากการกระทำหรือพฤติกรรมของผู้บริหาร จะเป็นแบบอย่างและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว ตลอดทั้งความรู้สึกนึกคิดของบุคคลากรมากกว่าคำพูดของผู้บริหาร หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ดีจะสามารถนำพาหน่วยงานหรือองค์กรไปสู่ความสำเร็จพร้อมด้วยคุณธรรม

1.5 ด้านบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร (Staff: S5) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องบุคลากรทุกระดับ ทั้งในเรื่องจำนวนบุคลากรเพียงพอ เหมาะสมกับเกณฑ์ รวมถึง ตอบสนองต่อการเจริญเติบโตของหน่วยงานหรือองค์กรในอนาคต การปฏิบัติต่อบุคลากรภายในหน่วยงานหรือองค์กร เช่น การพัฒนาทีมงานการมอบหมาย ให้ฝ่ายบุคคลเป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับด้านบุคลากรทั้งหมด หรือการที่ผู้บริหารเข้ามาเกี่ยวข้องต่อการจูงใจและพัฒนาบุคลากร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.6 ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skills: S6) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรต่อผู้รับบริการ ความสามารถในด้านการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะ (Competency) ของบุคลากรทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบและบริหารจัดการให้สำเร็จ และมีภาวะผู้นำสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ด้านค่านิยมร่วมกันของบุคลากร (Shared Values: S7) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องแนวคิดร่วมกัน ค่านิยม ความคาดหวังของหน่วยงานหรือองค์กร เป็นแนวคิดพื้นฐานของหน่วยงานหรือองค์กรแต่ละแห่งที่บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งดี พึงปฏิบัติจนกลายเป็นวัฒนธรรมในการทำงาน ทำให้เกิดปทัสถาน (Norm) เช่น หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารมักจะมีค่านิยมร่วมกันว่า “บริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ” ซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหาร

สรุปได้ว่าการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในแบบ 7 S เพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนจะเน้นประเด็นใดประเด็นหนึ่งไม่ได้ ต้องวิเคราะห์ทุกประเด็นให้ครอบคลุมปัจจัยกระบวนการบริหารจัดการทั้งระบบทั้ง 7 ประเด็น เพราะเมื่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลกระทบต่อประเด็นอื่นด้วย โดยเฉพาะชายหาดบางแสนซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สวยงาม อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในประเทศสมาชิกอาเซียนให้มาท่องเที่ยวได้ตลอดเวลา การพัฒนาในประเด็นต่างๆ นั้น จึงมีความจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจต่างๆ ในชายหาดบางแสนมีการพัฒนาเพื่อให้ทัดเทียมกับประเทศอื่นในอาเซียน

ธุรกิจบริการถือเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่สำคัญในชายหาดบางแสน เพราะเกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอันดับต้นๆ และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการต้อนรับประชาคมอาเซียน การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ทุกประเด็นถือเป็นการสร้างความมั่นคงและความแข็งแรงให้กับชายหาดบางแสน โดยจะขาดประเด็นใดประเด็นหนึ่งไม่ได้ เช่น ด้านโครงสร้าง ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้ชายหาดบางแสนมีจุดยืนเป็นของตนเอง เป็นการสร้างเอกลักษณ์และความแตกต่างให้มีความน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลากร ธุรกิจขนาดย่อม และผู้ประกอบการภายในชายหาดบางแสน เพราะหากเรามีการวางแผนการดำเนินงานต่างๆ บริหารจัดการคนให้เหมาะสม จะทำให้ชายหาดบางแสนมี พื้นฐานโครงสร้างที่แข็งแรง เตรียมพร้อมการแข่งขันในอนาคตเมื่อเปิดประชาคมอาเซียน สำหรับในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานและแก้ไขปัญหา ตลอดจนสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แสนสุข โดยพิจารณาจากปัจจัยและสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา เพื่อเพิ่มความสามารถในด้านการแข่งขันและบริหารจัดการให้ทัดเทียม ประเทศอื่นในอาเซียน เช่น โครงสร้างพื้นฐานมีการประเมินเกี่ยวกับคุณภาพถนนที่ยังไม่เพียงพอกับการเจริญเติบโตของเมือง และในบางพื้นที่ยังไม่ครอบคลุมในด้าน น้ำประปา ไฟฟ้าสาธารณะ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีเพิ่มขึ้น ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่มีการร้อมนำปรัชญาเศรษฐพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับท้องถิ่นของชายหาดบางแสนและเสริมสร้างความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อรักษาความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจท้องถิ่นและการท่องเที่ยวให้พัฒนาไปอย่างสมดุล รวมไปถึงยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถือว่าเป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญ เพราะเมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น การดำเนินการของสถานประกอบการต่างๆ อาจทำให้เกิดผลกระทบกับชายหาดบางแสนได้ เช่น ปัญหาขยะ น้ำเสีย มลภาวะต่างๆ เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยปกป้องญานทรัพยากรเพื่อรักษาความสมดุลและยั่งยืนของระบบนิเวศน์ ชายหาดบางแสนมีการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดูแล รักษา ฟื้นฟู เพื่อให้เกิดความสมดุลในการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และอีกหนึ่งยุทธศาสตร์สำคัญ คือ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิตที่วิถีชีวิตของประชาชนมีความเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นผลกระทบจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ชายหาดบางแสน ดังนั้น ควรมีการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นด้านประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เพื่อถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้สืบทอดต่อไป ในส่วนของระบบในการดำเนินงาน เทศบาลเมืองแสนสุขในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ดูแลชายหาดบางแสน มีการพัฒนาในด้านการฝึกอบรมบุคลากรในด้านภาษาอังกฤษ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัย รวมไปถึงการศึกษาดูงานต่างประเทศให้กับบุคลากรภายในหน่วยงานและสำหรับการบริหารจัดการ ในการดำเนินงานของท้องถิ่นยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการทำงานและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันสมัย และจากนโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ท้องถิ่นจึงพัฒนาช่องทางการมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้ประชาชนให้ได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารเพื่อให้เกิดความโปร่งใสสร้างความเข้าใจในการบริหารงานของท้องถิ่น และด้านบุคลากรในหน่วยงานโดยจะพิจารณาคัดเลือกตั้งแต่ผู้ที่เข้ามาสมัครงาน ซึ่งจะมีเกณฑ์การรับสมัครที่เพิ่มมากขึ้น โดยเน้นคนที่มีศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ จัดอบรมและทัศนศึกษาดูงานให้กับผู้บริหารและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน รวมไปถึงการพัฒนาทักษะ ความรู้และความสามารถ ที่มีการมอบทุนการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทสำหรับบุคลากรของเทศบาลและจัดฝึกอบรมภาษาอังกฤษให้แก่บุคลากร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของเทศบาลต่อเนื่องทุกปี และยุทธสาสตร์ที่สำคัญคือการเปิดรับข้อคิดเห็นของประชาชนและบุคลากรภายใน เช่น มีการเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารและตรวจสอบการทำงานที่สะดวกมากขึ้น เพื่อการดำเนินงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอแนะในการเตรียมตัวของไทยสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC

แนวทางที่ประเทศไทยควรเตรียมพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากมีการรวมตัวเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC คือ ภาครัฐเองไม่ได้นิ่งนอนใจต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะกิจการ/อุตสาหกรรมที่ไม่มีความ พร้อมในการแข่งขัน โดยแผนงานรองรับผลกระทบที่ได้มีการดำเนินงานมาแล้ว ได้แก่

2.1 การจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี ทางการค้า (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550) เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิต และผู้ประกอบการสินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าอุตสาหกรรม และบริการ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าให้สามารถปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนให้สามารถแข่งขันได้

2.2 มาตรการป้องกันผลกระทบ ก่อนหน้านี้ กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอจัดทำกฎหมาย ซึ่งได้ผ่านสภานิติบัญญัติออกมาเป็น พรบ . มาตรการปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) ซึ่งหากการดำเนินการตาม AEC Blueprint ก่อให้เกิดผลกระทบก็สามารถนำกฎหมายนี้มาใช้ได้

2.3 การจัดตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการตามแผนงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ตามคำสั่ง กนศ. ที่ 1/2550 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2550) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานและเตรียมการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินงานไปสู่การเป็น AEC โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน

3. การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3.1 เตรียมความพร้อมด้านทักษะ/ความรู้ เช่น ด้านภาษา ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน วิชาชีพตามมาตรฐานอาเซียนและโลก ทักษะการเจรจาหารือในเวทีระหว่างประเทศต่างๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 เตรียมความพร้อมด้านทัศนคติ เช่น ทัศนคติที่คิดบวกเกี่ยวกับประชาอาเซียน ทัศนคติที่ทำงานเป็นทีม ทัศนคติความเท่าเทียมและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับประเทศสมาชิกอื่นๆ

3.3 เตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะ เช่น สมรรถนะความเชี่ยวชาญในภาษาวิชาชีพของตน สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ผล สมรรถนะการบริการในระดับนานาชาติ สมรรถนะการทำงานระดับนานาชาติ เป็นมืออาชีพ เพื่อเป็นแรงงานสำคัญของประชาคมอาเซียน

3.4 ความพร้อมด้านองค์กร เช่น สมรรถนะและระบบ

3.5 ความพร้อมด้านบุคลากร

3.6 ความพร้อมด้านยุทธศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดาริกา โพธิรุกข์ (2548) กลไกทางกฎหมายในการจัดตั้งประชาคมเศรษกิจอาเซียน พบว่า อาเซียนถือเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญอันดับ 1 ของไทยซึ่งหากมีการรวมกลุ่มกันได้ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้จะทำให้ไทยได้รับประโยชน์มากกว่าเสียประโยชน์ เนื่องด้วยสภาพภูมิศาสตร์ ที่อาจกล่าวได้ว่าไทยเป็นจุดศูนย์กลางของอาเซียน มีความสำคัญกับเศรษฐกิจไทย ทั้งด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวและแนวโน้มที่จะทวีบทบาทสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้สินค้าไทยส่งออกไปยังอาเซียนได้มากขึ้นอันเป็นผลดีต่อการขจัดอุปสรรคทางการค้าทั้งด้านภาษีและมิใช่ภาษีและสามารถดึงดูดการลงทุนและนักท่องเที่ยวจาก ทั้งอาเซียนและนอกอาเซียนได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ซับซ้อนมากขึ้นจะทำให้เศรษฐกิจของอาเซียนมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันมากขึ้น ในด้านหนึ่งคือการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเดียวกัน แต่ขณะเดียวกันสมาชิกอาเซียนก็จะต้องแข่งขันกันเองเพื่อดึงดูดการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ดังนั้น การบรรเทาความขัดแย้งทั้งสองส่วนจะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยจึงควรพัฒนาขีดจำกัดความสามารถทางการแข่งขัน ทั้งภาครัฐและเอกชนไทยต้องเตรียมการทั้งการปรับตัวเพื่อรับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นและปรับตัวเพื่อขยายโอกาศทางการค้า บริการและการลงทุนอย่างจริงจัง ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐจะต้องให้ความรู้แก่ นักลงทุนและประชาชนทั่วไปในการใช้ประโยชน์จากพันธกรณีที่ไทยได้มีการทำความตกลงไว้ โดยเฉพาะการเข้าสู่ตลาดในด้านการค้า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สินค้า การบริการและการลงทุน เพื่อการลงทุน เพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประประโยชน์แก่นักลงทุนให้มากที่สุด

วิไล แจ้งบุญ (2555) ได้ทำการวิจัยในเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรสายสนับสนุนและช่วยวิชาการ สังกัดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลทางด้าน อาชีพ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2554) ได้จัดทำบทวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทย จากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) สรุปได้ว่าจากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จุดอ่อน (Weakness) ของภาคอุตสาหกรรมไทยประกอบด้วย

1. ระดับการศึกษา โครงสร้างทางเทคโนโลยี โครงสร้างวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ซึ่งมีคะแนนในเรื่องดังกล่าวอยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำทั้งสิ้น จากผลสำรวจดังกล่าวสะท้อนความเป็นจริงที่ว่าการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญของประเทศ ยังอาศัยความได้เปรียบในการแข่งขันจากการใช้แรงงานค่าแรงต่ำและทุนจากต่างประเทศเป็นหลัก แต่การเพิ่มผลิตภาพการผลิต ด้วยนวัตกรรมยังมีน้อยมาก เห็นได้จากการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา ของภาคเอกชนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ ส่วนผลิตภาพของอุตสาหกรรมไทยโดยรวมค่อนข้างต่ำมีจุดอ่อนหลายจุด เช่น การสร้างมูลค่าเพิ่มที่ยังมีน้อย เทคโนโลยีล้าสมัย คุณภาพวัตถุดิบไม่สม่ำเสมอและขาดแคลนแรงงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงปัญหาด้านการเงินและหนี้สินของผู้ประกอบการ อีกทั้งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ของประเทศเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ส่งผลให้การสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ

2. มีการขาดแคลนแรงงานจากค่านิยมการทำงานและการศึกษาที่เปลี่ยนไป แรงงานไทยมักจะมีค่านิยมเกี่ยวกับทำงานที่ผิด ๆ โดยให้ความสำคัญกับลักษณะ ภาพลักษณ์ของตำแหน่งงานมากกว่ารายได้ นอกจากนี้ เด็กไทยมีค่านิยมที่จะเรียนระดับมหาวิทยาลัยมากขึ้นมีแนวโน้ม ที่จะเลือกเรียนวิชาสายอาชีพเริ่มลดน้อยลง จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. แรงงานการศึกษาต่ำและมีอัตราการเข้าออกสูง ในภาพรวมของแรงงานไทยนั้น ถึงแม้จะเป็นแรงงานที่ฝีมือ มีทักษะและประสบการณ์ แต่ผลจากการสำรวจของหลายหน่วยงานพบว่า แรงงานส่วนใหญ่ทั้งในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมของไทยเป็นแรงงานที่มีการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ ยังมีอัตราการเข้าออกงานและเคลื่อนย้ายแรงงานจากอุตสาหกรรมหนึ่งไปยังอุตสาหกรรมหนึ่ง หรือจากอัตราการหมุนเวียนจากภาคอุตสาหกรรมไปยังภาคเกษตรและภาคบริการสูง ดังนั้น จากปัจจัยดังกล่าว จึงส่งผลให้แรงงานของไทยยากที่จะพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ที่สูงขึ้น

4. การกระจุกตัวของพื้นที่อุตสาหกรรมทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และการอพยพแรงงานเข้ามาหางานทำในเมือง การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ผ่านมาเกิดปัญหาการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงพื้นที่ในภาคตะวันออก โดยสาเหตุที่อุตสาหกรรมไม่กระจายสู่ภูมิภาคนั้น เนื่องจากพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงพื้นที่ในภาคตะวันออก มีปัจจัยอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานมาก ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในด้านการตลาด การคมนาคม ขนส่ง แหล่งเงินทุนและแรงงาน ซึ่งการกระจุกตัวของพื้นที่ อุตสาหกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ ปัญหาการอพยพแรงงานเข้ามาหางานทำในเมือง เป็นต้น

ส่วนผลกระทบต่อแรงงานไทยจากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) คือ จะมีเพิ่มการจ้างงานของประชากรภายในประเทศ จากการขยายตัวทางการค้าและการลงทุน เมื่อ เปิดเสรีในสาขาบริการที่เน้นใช้แรงงาน จะทำให้สัดส่วนการจ้างงานในภาคบริการขยายตัว เพิ่มสูงขึ้นและช่วยให้แรงงานฝีมือไทยมีโอกาสเข้าถึงตลาดในอาเซียนเพิ่มขึ้น จากการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (MRA) ในสาขาแพทย์ ทันตแพทย์ วิศวกร สถาปนิกและนักบัญชี เพื่อให้มี การยอมรับคุณสมบัติของแรงงานฝีมือดังกล่าวในประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกัน พบว่าแรงงานฝีมือและวิชาชีพชั่วคราวเริ่มมีแนวโน้มการขยายตัว โดยเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศที่พัฒนามากกว่ากับประเทศที่พัฒนา เช่นเดียวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือจากนอกอาเซียนเนื่องมาจากการเข้ามาลงทุนของบริษัทต่างชาติ นอกจากนี้ยัง ช่วยให้แรงงานฝีมือมีการพัฒนาความถนัดเฉพาะทางเพิ่มขึ้น จากการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี โดยการจัดทำ MRA ในวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของประเทศสมาชิก ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการยอมรับคุณสมบัติแรงงานฝีมือ ในอาเซียน เกิดการแบ่งงานกันทำ เพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทางและพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ (2554) ได้วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน สามารถสรุปได้ว่า การเคลื่อนย้ายเสรี ปี พ.ศ. 2558 จะส่งผลกระทบต่อแรงงานระดับวิชาชีพ ในแง่ดีคือ โอกาสในการขยายประสบการณ์การทำงานโอกาสในการมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น ทักษะฝีมือจะเป็นตัวกำหนดระดับรายได้ (อาจเป็นข่าวร้ายถ้าทักษะฝีมือไม่ดี) แรงงานระดับนี้จะมีข้อจำกัดทางธรรมชาติ (เช่น ความสามารถด้านภาษาในระดับที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างชานาญ ความเต็มใจหรือความกระตือรือร้น (Adventurous) ที่จะไปประกอบอาชีพในต่างแดน) ข้อจำกัดทางเทคนิค (เช่น การสอบใบประกอบวิชาชีพในต่างแดน) ส่วนแรงงานระดับกลาง (ไม่ได้เคลื่อนย้ายเสรี) จะมีโอกาสในการไปทำงานต่างแดนระยะสั้น-ยาว (ในกรณีบริษัทขยายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น ผลจากความเสรีด้านเงินทุนและการมุ่งประหยัดต้นทุนการลงทุน) แรงงานระดับกลางต้อง Value Added ทักษะที่หลากหลาย ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศอื่นในอาเซียน เพราะต้องทำงานร่วมกับคนหลายชาติ ทักษะ การคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหา ติดตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการผลิต การทำงานเป็นทีมและฝึกนิสัยอุตสาหกรรม เช่น การตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัย ส่วนแรงงานระดับล่าง (ไม่ได้เคลื่อนย้ายเสรี) ตลาดแรงงานจะเป็นของนายจ้าง การแข่งขันกับแรงงานต่างด้าวมีมากขึ้น ถ้าแรงงานระดับล่างไม่พัฒนาตัวเองให้มีทักษะเป็นแรงงานระดับกลาง อาจตกงาน นอกจากนี้ยังสรุปว่า AEC จะเป็นข่าวดีหรือ ข่าวร้ายกับแรงงาน ขึ้นอยู่กับการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวของตัวแรงงานเอง การสนับสนุนและแนวนโยบายจากภาครัฐฯ และ AEC เป็นเพียงตัวเร่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูง มีการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศมากขึ้น AEC เป็นโอกาสและความท้าทายต่อบัณฑิต บัณฑิตที่เตรียมตัวมีความรู้ดี มีทักษะสูงและหลากหลาย จะมีโอกาสด้านการมีงานทำเพิ่มมากขึ้นและสามารถเลือกงานได้มากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเปิดเสรีด้านศึกษาและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ในขณะเดียวกันการแข่งขันก็สูงมากขึ้นด้วย ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ผลจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี สำหรับบัณฑิต ที่ใช้ชีวิตแบบไม่เตรียมการเผชิญภาวะเสี่ยงต่อการหางานทำยาก/ ไม่มีงานทำ ลักษณะของบุคคลประเภทนี้คือ ขาดความสนใจ ไม่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์อนาคตของประชาคมอาเซียน อาจจะพอรู้ความเคลื่อนไหวบ้างแต่ไม่รู้และไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร นักศึกษาหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเรียนรู้ ปรับตัวและเตรียมการ (Adaptability and Preparation) ในเรื่องต่อไปนี้ 1)ทักษะและความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ภาษาจีน ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษากลางของอาเซียน แต่ทิศทางในอนาคตภาษาจีนจะมีความสำคัญสูงจึงควรให้ความสนใจในการศึกษาภาษาจีนเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ควรสร้างโอกาสการเรียนรู้ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างโอกาสให้ตนเองสามารถทำงานในประเทศเพื่อนบ้านได้ด้วย 2)เรียนรู้ข้อมูลประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เพื่อให้เกิด ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต่างกันและสามารถพัฒนาความสามารถในการดำเนินชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เคารพความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม 3)ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ AECและเรียนรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบต่างๆ ของอาเซียน เพื่อทราบทิศทางและนโยบายเกี่ยวกับอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการจ้างงานและสภาพการทำงาน 4) พัฒนาทักษะของแรงงานมีฝีมือให้มีมาตรฐานและมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากลและการเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มโอกาสให้ตนเองในการทำงานในประเทศอื่นและเพื่อปรับตัวให้ทันต่อรูปแบบการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่เป็นสากล เพราะในอนาคตจะมีการลงทุนจากต่างชาติในประเทศไทยและในภูมิภาคอาเซียนเพิ่มสูงขึ้น 5)พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากต้องทำงานอยู่ใน Cluster or Network Organization 6)ปรับกระบวนทัศน์การเรียนรู้ การเรียนรู้ควรเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย อย่างคนรู้เท่าทันสถานการณ์และเรียนรู้อยู่ตลอดเวลารู้จักที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มในตนเองทำให้ตนเป็นคนมีศักยภาพรอบด้าน แนวคิดที่ควรจะเร่งเสริมสร้าง คือ ทำให้ตนเองสามารถทำงานได้ทั่วอาเซียน ทั้งทางการเรียนรู้ การเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร การมีวินัยในตนเอง การมีภาวะผู้นำ ฯลฯ เพราะคู่แข่งในอนาคตมิใช่คนไทยด้วยกันเท่านั้นแต่รวมถึงการแข่งขันกับคนต่างชาติต่างวัฒนธรรมที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น 7)สร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นควรพัฒนาตนเองให้แน่ใจได้ว่า มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถที่จะทำงานกับผู้คนต่างวัฒนธรรมได้

ศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้และการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของคนเมืองในอีสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการรับรู้และความเข้าใจของชาวอีสานในเขตเมืองและชานเมืองในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งผลสำรวจจะเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC อย่างถูกต้อง โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 25-27 มีนาคม พ.ศ. 2555 จากกลุ่มตัวอย่าง 587 ราย ในพื้นที่ภาคอีสาน 20 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ หนองคาย ชัยภูมิ เลย อุบลราชธานี อุดรธานี นครพนม หนองบัวลำภู สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สกลนคร มุกดาหาร ยโสธร อำนาจเจริญและบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อถามว่าเคยได้ยินคำว่า AEC หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาก่อนหรือไม่มีผู้ที่ตอบว่าเคยได้ยิน ร้อยละ 49.5 และไม่เคยได้ยิน ร้อยละ 50.5 เมื่อสำรวจข้อมูลประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไปเฉพาะกับกลุ่มผู้ที่เคยได้ยินคำว่า AEC พบว่าร้อยละ 58.2 ตอบได้อย่างถูกต้องว่า AEC จะเริ่มรวมตัวในปี พ.ศ. 2558 ส่วน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ใหญ่ร้อยละ 60.1 เข้าใจวัตถุประสงค์การจัดตั้ง AEC ในระดับปานกลาง ขณะที่อีกร้อยละ 24.3 ไม่มีความเข้าใจเลย ตามลำดับ

นอกจากนี้ ร้อยละ 29.8 ยังทราบว่า AEC จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเสรีการค้าสินค้ามากที่สุด รองลงมาคือการเปิดเสรีการค้าบริการ ร้อยละ 19.1 การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ อย่างเสรี ร้อยละ 17.1 การเปิดเสรีการลงทุน ร้อยละ 17.4 การเปิดเสรีด้านเงินทุนเคลื่อนย้าย ร้อยละ 11.9 และไม่มีความเห็น ร้อยละ 4.6 ตามลำดับ โดยแหล่งที่ข้อมูลข่าวสารที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างทราบข้อมูลต่าง ๆ คือ มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา ร้อยละ 34.4 รองลงมาคือเพื่อนและบุคคลใกล้ชิด ร้อยละ 20.9 องค์กรอิสระต่าง ๆ ร้อยละ 7.0 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ร้อยละ 6.7และแหล่งอื่น ๆ รวมร้อยละ 31.0 ตามลำดับ ประเด็นการรับรู้ต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวนั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.3 มองว่ามีผลดีมากกว่าผลเสีย รองลงมาร้อยละ 34.0 ไม่ทราบว่าจะส่งผลกระทบอย่างไร ส่วนร้อยละ 15.7 ตอบว่ามีผลเสียมากกว่าและร้อยละ 14 คิดว่าไม่ส่งผลกระทบเลย ตามลำดับ ในด้านการปรับตัวและเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ได้มีการติดตามข่าวสารมากขึ้น ร้อยละ 29.1 รองลงมาเพิ่มทักษะด้านภาษา ร้อยละ 28.5 เพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยี ร้อยละ 19.0 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือหรืองานวิจัย ร้อยละ 10.0 หาลู่ทางในการใช้ผลประโยชน์จากการเกิด AEC ให้มากที่สุด ร้อยละ 9.4 อื่น ๆ และไม่ต้องการเตรียมความพร้อมเพราะเป็นเรื่องไกลตัว ร้อยละ 4.0 ตามลำดับ สิ่งที่อยากให้หน่วยงานรัฐช่วยเหลือเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ AEC มากที่สุดคือประชาสัมพันธ์ผลกระทบและการเตรียมพร้อมของ AEC ร้อยละ 21.8 รองลงมาฝึกฝนความชำนาญทางอาชีพและทักษะในทางภาษา ร้อยละ 19.8 จากการสำรวจทำให้ได้ข้อมูลว่าภาคประชาชนทั่วไปในเขตเมืองและชานเมืองโดยเฉพาะทั้งนักเรียนนักศึกษา ยังมีการรับรู้และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ไม่มาก สำหรับประชาชนในพื้นที่ชนบทน่าจะมีการรับรู้เรื่อง AEC ในระดับที่น้อยลงไปอีก จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้นเพื่อให้ประเทศไทยมีความพร้อมและได้เปรียบในการแข่งขันกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ ได้ทันการณ์

ผลสรุปจากการตรวจเอกสารในการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและตรวจเอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทำให้ทราบถึงความรู้และเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ว่าในอนาคตประชาคมอาเซียนจะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อประเทศไทยอย่างไร และประเทศไทยซึ่งถือเป็นหนึ่งในสมาชิกประเทศอาเซียนจะมีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาตนเองอย่างไร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจุบันถือได้ว่าอุตสาหกรรมในประเทศไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนโดยตรง เริ่มมีการตื่นตัวในด้านการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและการรับรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ไม่ใช่เน้นแค่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างการผลิตและยกระดับอุตสาหกรรมเหมือนที่ผ่านมา เพราะประชาคมอาเซียนมีเรื่องของภาษเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ทั้งภาครัฐและเอกชน ต่างมีการประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้คนไทยเกิดการตื่นตัวและเร่งพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ โดยเฉพาะผู้ประกอบการชายหาดบางแสนที่ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีขนาดเล็กและมีการบริหารจัดการธุรกิจด้วยตนเอง ควรต้องเร่งพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมธุรกิจของตนเองในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยเลือกปัจจัยและตัวแปรต่างๆ มาทำการศึกษา ดังนั้นการศึกษาการรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อพิจารณาถึงการรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยว ตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ซึ่งใช้วิธีการศึกษาตามแนวทางและกรอบแนวคิด โดยกำหนดแนวทางและขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัย ตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ผล

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีทั้งหมดตามบัญชีรายชื่อในปี 2555 ของเทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 10 กลุ่ม ดังนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน 10 กลุ่ม ซึ่งมีจำนวน 2,152 คน (เทศบาลเมืองแสนสุข , 2554) ซึ่งผู้วิจัยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

$$n = 1 + \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = 1 + \frac{2{,}152}{1 + 2{,}152(0.05)^2}$$

$$= 377.30$$

โดยกำหนดให้ n = จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05

เพราะฉะนั้นได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 378 คน ซึ่งใช้เป็นตัวแทนของประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเท่านั้น และทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และได้สัดส่วนต่างๆ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ประเภท	ประชากร	ตัวอย่าง
กลุ่มหาบเร่	530	93
กลุ่มห่วงยาง	292	51
กลุ่มเรือสกู๊ตเตอร์	160	28
กลุ่มเก้าอี้ผ้าใบ	137	24
กลุ่มแผงลอยอาหาร	155	27
กลุ่มแผงลอยอาหารส่วนหย่อมแหลมแท่น	22	4
กลุ่มล้อเลื่อน	537	94
กลุ่มไก่ย่าง	116	20
กลุ่มผู้ประกอบการหมอนวดชายหาด	63	11
แผงลอยถนนสุขุมวิท	140	26
รวม	**2152**	**378**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเนื้อหาของแบบสอบถามจะประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นคำถามแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และประเภทประกอบการ

ส่วนที่ 2 การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC เป็นคำถามทดสอบความรู้ของผู้ประกอบการ ลักษณะเป็นคำถามแบบถูกผิด

ส่วนที่ 3 ศักยภาพของชายหาดบางแสน เป็นคำถามแบบเลือกตอบตามลำดับความสำคัญ ใช้มาตรวัด Rating Scale พิจารณาค่าเฉลี่ยที่ได้โดยแบ่งระดับค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 อันดับ โดยแนวคำถามแบ่งเป็น 7 ด้านตามแนวคิดการจัดการเชิงกลยุทธ์ ได้แก่

1. จุดแข็งจุดอ่อนชายหาดบางแสน

2. ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองแสนสุข

3. การบริหารจัดการของเทศบาลเมืองแสนสุข

4. ผู้บริหารเทศบาลเมืองแสนสุข

5. เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข

6. ทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ

7. ค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ

คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert’s Scale โดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

จากเกณฑ์คะแนน 1 – 5 ในแบบสอบถามดังกล่าว สามารถจัดเป็นช่วงคะแนนด้วยสูตรเฉลี่ยได้ 5 ช่วงดังนี้

$$\text{ช่วงชั้นคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.80$$

จะได้เกณฑ์การวัดระดับคะแนนที่แบ่งเป็น 5 ช่วงดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20 หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40 หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60 หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.80 หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อยมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบเนื้อหา (Content Validity)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น ไปทดสอบความเที่ยงตรง โดยใช้ IOC (Index of Item-objective Congruence) โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บูรณเดชาชัย

2. รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจ่าง

3. อาจารย์รักสกุล ชีวโกเศรษฐ

จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสามารถวัดได้เที่ยงตรงในเชิงเนื้อหาตามที่ต้องการ

2. การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่เราจะศึกษาที่อาศัยอยู่นอกเขตพื้นที่เป้าหมายการศึกษา จำนวน 30 ตัวอย่าง และทดสอบด้วยค่าสัมประสิทธ์ Alpha ของ Cronbach โดยมีค่าเชื่อมั่นที่ระดับ 0.89 ซึ่งถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร โดยมีการใช้ข้อมูลในการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาโดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการสำรวจ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยในส่วนการวัดระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC จะดำเนินการโดยจัดทำคู่มือการท่องเที่ยวและความเข้าใจ AEC (ฉบับผู้ประกอบการ) เพื่อวัดระดับความเข้าใจหลังการเข้ารับการอบรมของผู้ประกอบการเป็นคำถามทดสอบความรู้ของผู้ประกอบการ ลักษณะเป็นคำถามแบบถูกผิดและประเมินผลเป็นคะแนนออกมา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารรายงาน และสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ วารสาร เอกสารเผยแพร่ รายงานการศึกษา เอกสารอ้างอิง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทฤษฎีต่าง และสื่อจากสารสนเทศต่าง ๆ อีกทั้งมีการปรึกษาผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์

การจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ผล

หลังจากรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบดูความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. แบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลโดยแสดงในรูปของจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งมีลำดับขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวนและร้อยละ

2. วิเคราะห์ การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC โดยผ่านการวัดระดับความพร้อมการท่องเที่ยวและความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติพรรณนา ได้แก่ คะแนนค่าเฉลี่ย (คู่มือ)

3. วิเคราะห์ ศักยภาพของชายหาดบางแสน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุป วิธีการดำเนินการวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นการกำหนดวิธีการและรายละเอียดการวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล เป็นการนำเสนอถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำข้อมูล การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาจากการตรวจสอบเอกสาร การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามและคู่มือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน

วิธีการดำเนินการวิจัยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถตอบปัญหาของการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ คือ

1. เพื่อศึกษาการรับรู้การ เปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. เพื่อศึกษาการรับรู้ผลกระทบต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยว ตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจำนวน 378 ชุด ได้รับการตอบกลับมา 378 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการนำเสนอ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้เสนอสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standrad Deviation)

โดยนำเสนอผลการทดสอบและการวิเคราะห์ไว้ 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

(n=378)

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	68	17.99
หญิง	310	82.01
รวม	**378**	**100.00**

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 82.01 และเป็นเพศชาย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.99 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

(n=378)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	40	10.58
25-35 ปี	112	29.63
36-45 ปี	90	23.81
46 ปี ขึ้นไป	136	35.98
รวม	**378**	**100.00**

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.98 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 1124 คน คิดเป็นร้อยละ 29.63 อันดับสามคือ อายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81 และอันดับสุดท้าย คือ อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.58 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

(n=378)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	216	57.14
ปริญญาตรี	157	41.13
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.32
รวม	**378**	**100.00**

ตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 41.53 และอันดับสุดท้าย คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

(n=378)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มหาบเร่	93	24.60
กลุ่มห่วงยาง	51	13.49
กลุ่มเรือสกู๊ตเตอร์	28	7.41
กลุ่มเก้าอี้ผ้าใบ	24	6.35
กลุ่มแผงลอยอาหาร	27	7.14
กลุ่มแผงลอยอาหารส่วนหย่อมแหลมแท่น	4	1.06
กลุ่มล้อเลื่อน	94	24.87
กลุ่มไก่ย่าง	20	5.29
กลุ่มผู้ประกอบการหมอนวดชายหาด	10	2.65
กลุ่มแผงลอยถนนสุขุมวิท	27	7.14
รวม	**378**	**100.00**

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มล้อเลื่อนมากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.87 รองลงมาคือ กลุ่มหาบเร่ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 อันดับสาม คือ กลุ่มห่วงยาง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.49 และอันดับสุดท้ายคือ กลุ่มแผงลอยอาหารส่วนหย่อมแหลมแท่น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.06 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=378)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	44	11.64
10,001-30,000 บาท	81	21.43
30,001-50,000 บาท	120	31.75
50,001-70,000 บาท	87	23.02
70,001 บาทขึ้นไป	46	12.17
รวม	**378**	**100.00**

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 30,001-50,000 บาท มากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 รองลงมาคือ 50,001-70,000 บาท จำนวน 87คน คิดเป็นร้อยละ 23.02 อันดับสามคือ 10,001-30,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 และอันดับสุดท้าย คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.64 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ภาพรวม

(n=378)

การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
สื่อมวลชน	3.55	0.77	มาก	1
สื่อจากบุคลากร	2.60	1.41	ปานกลาง	3
สื่อเฉพาะกิจ	2.85	0.96	ปานกลาง	2
ภาพรวม	**3.20**	**0.60**	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ 7 ระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.20) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD= 0.60)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สื่อมวลชน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.55) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.77) รองลงมา คือ สื่อเฉพาะกิจ มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 2.85) อยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.96) และอันดับสุดท้าย คือ สื่อจากบุคลากร มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 2.60) อยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.41)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อมวลชน

(n=378)

การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อมวลชน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. โทรทัศน์	40	11	75	208	44	3.54	1.09	มาก	4
	10.6%	2.9%	19.8%	55.0%	11.6%				
2. นิตยสาร/ วารสาร	11	21	181	125	40	3.43	0.86	ปานกลาง	5
	2.9%	5.6%	47.9%	33.1%	10.6%				
3. วิทยุ	25	8	66	230	49	3.71	0.95	มาก	2
	6.6%	2.1%	17.5%	60.8%	13.0%				
4. หนังสือพิมพ์		22	58	178	120	4.05	0.84	มาก	1
		5.8%	15.3%	47.1%	31.7%				
5. สื่ออื่นๆ เช่น เคเบิ้ลทีวี	30	1	108	204	35	3.56	0.96	มาก	3
	7.9%	.3%	28.6%	54.0%	9.3%				
รวม						**3.55**	**0.77**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 8 ระดับการ การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ด้านสื่อมวลชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.55) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.77)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.05) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.84) รองลงมา คือ วิทยุ มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.71) อยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.95) อยู่ในระดับมาก และอันดับสาม คือ สื่ออื่นๆ เช่น เคเบิ้ลทีวี ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.56) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.96) อยู่ในระดับมาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อจากบุคลากร

(n=378)

การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อจากบุคลากร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	137	55	61	63	62	2.62	1.51	ปานกลาง	1
	36.2%	14.6%	16.1%	16.7%	16.4%				
2. การแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากเพื่อน/ สมาชิกในครอบครัว/ คนรู้จัก	104	118	38	71	47	2.57	1.39	ปานกลาง	2
	27.5%	31.2%	10.1%	18.8%	12.4%				
รวม						**2.60**	**1.41**	**ปานกลาง**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 9 ระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ด้านสื่อบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.60)

เมื่อพิจารณาอันดับเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 2.62) ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับปานกลาง มี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.51) รองลงมา คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อน / สมาชิกในครอบครัว / คนรู้จัก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.57) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.39) อยู่ในระดับปานกลาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อเฉพาะกิจ

(n=378)

การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ด้านสื่อเฉพาะกิจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. เว็บไซต์เกี่ยวกับ AEC ทางอินเตอร์เน็ต	95	29	113	122	19	2.84	1.26	ปานกลาง	3
	25.1%	7.7%	29.9%	32.3%	5.0%				
2. สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น เฟซบุ้ค	134	68	129	32	15	2.28	1.15	น้อย	4
	35.4%	18.0%	34.1%	8.5%	4.0%				
3. แผ่นพับ/ คู่มือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ AEC	57	42	101	157	21	3.11	1.16	ปานกลาง	1
	15.1%	11.1%	26.7%	41.5%	5.6%				
4. ป้ายประชาสัมพันธ์ริมถนนหรือตามหน่วยงานราชการ	98	61	85	62	72	2.87	1.45	ปานกลาง	2
	25.9%	16.1%	22.5%	16.4%	19.0%				
รวม						**2.85**	**0.96**	**ปานกลาง**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 10 ระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ด้านสื่อเฉพาะกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.85) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.96)

เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า สื่อ แผ่นพับ/ คู่มือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ AEC มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.11) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.16) รองลงมา คือ ป้ายประชาสัมพันธ์ริมถนนหรือตามหน่วยงานราชการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.87) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.45) อันดับสาม คือ เว็บไซต์เกี่ยวกับ AEC ทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.84) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.26)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน

(n=378)

การรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. เศรษฐกิจในพื้นที่บางแสนโดยทั่วไปจะดีขึ้น รายได้จากการค้าขายสินค้าและบริการมีมากขึ้น	2.92	1.11	ปานกลาง	6
2. นักลงทุนเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในบางแสนมากขึ้น	2.83	1.17	ปานกลาง	7
3. แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ค่าแรงต่ำลง / เพิ่มสูงขึ้น	3.29	0.97	ปานกลาง	2
4. ปัจจัยด้านภาษาเป็นอุปสรรคมากขึ้น	3.49	0.78	ปานกลาง	1
5. การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคของบางแสนมากขึ้น	3.28	1.09	ปานกลาง	3
6. การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศต่างๆในระบบ AEC	2.78	1.17	ปานกลาง	8
7.การที่แรงงานไทยเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีมากขึ้น	3.13	0.97	ปานกลาง	5
8. แรงงานเฉพาะด้านหรือมีความรู้เฉพาะทางมากขึ้น เช่น งานด้านการโรงแรม งานไกด์หรือมัคคุเทศน์	3.22	0.93	ปานกลาง	4
ภาพรวม	**3.07**	**0.82**	**ปานกลาง**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 11 ระดับการรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จากการเปิดประชาคมอาเซียน ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.07) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.82)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านภาษาเป็นอุปสรรคมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.49) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.78) รองลงมา คือ แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ค่าแรงต่ำลง / เพิ่มสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.29) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.97) อันดับสาม คือ การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคของบางแสนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.28) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.82)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน

(n=378)

ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ความรู้และศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ	2.75	1.20	ปานกลาง	2
2. ความรู้และศักยภาพด้านภาษาของประเทศในแถบอาเซียน	2.49	1.10	น้อย	5
3. เงินลงทุนที่แข็งแกร่งจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนได้อย่างเสรีมากขึ้น	2.81	1.28	ปานกลาง	1
4. ความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรม ลักษณะนิสัยใจคอของประเทศสมาชิกอาเซียน	2.73	1.29	ปานกลาง	4
5. ความรู้ด้านการจัดการและบริหารธุรกิจของคนไทยเมื่อเทียบกับต่างชาติ	2.44	1.06	น้อย	6
6. ความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นเพื่อเตรียมตัวรองรับการแข่งขันที่รุนแรง	2.75	1.23	ปานกลาง	3
ภาพรวม	**2.75**	**1.06**	**ปานกลาง**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 1 2 ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 2.75) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.06)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เงินลงทุนที่แข็งแกร่งจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนได้อย่างเสรีมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย รวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.81) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.28) รองลงมา คือ ความรู้และศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.75) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.20) อันดับสาม คือ ความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นเพื่อเตรียมตัวรองรับการแข่งขันที่รุนแรง มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.75) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.23)

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในปัจจุบัน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
จุดแข็งของชายหาดบางแสน	3.56	0.75	มาก	7
จุดอ่อนของชายหาดบางแสน	3.67	0.77	มาก	5
ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุข	3.81	0.65	มาก	2
การบริหารจัดการของเทศบาลแสนสุข	3.57	0.82	มาก	6
ผู้บริหารเทศบาลแสนสุข	3.73	0.81	มาก	4
เจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข	3.80	0.92	มาก	3
ทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ	3.40	0.97	มาก	8
ค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ	4.10	0.65	มาก	1
ภาพรวม	**3.83**	**0.49**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 3 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.83) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.49)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.65) รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุข มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.81) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.65) อันดับสาม คือ เจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.92)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดแข็งของชายหาดบางแสน

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดแข็งของชายหาดบางแสน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ความสะดวกจากระบบคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว	14 3.7%	20 5.3%	71 18.8%	219 57.9%	54 14.3%	3.74	0.90	มาก	3
2. ความสะดวกจากระบบการขนส่งระหว่างกรุงเทพมหานครและชายหาดบางแสน ด้วยรถบริการนำเที่ยว รถรับจ้าง เช่น แท็กซี่	28 7.4%	53 14.0%	113 29.9%	133 35.2%	51 13.5%	3.33	1.10	ปานกลาง	9
3. ความสะดวกจากระบบการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชน เช่น รถทัวร์ รถตู้	9 2.4%	35 9.3%	124 32.8%	167 44.2%	43 11.4%	3.53	0.90	มาก	5
4. ที่พักและโรงแรมจำนวนมากและครอบคลุมนักท่องเที่ยวทุกระดับ	23 6.1%	56 14.8%	109 28.8%	157 41.5%	33 8.7%	3.32	1.03	ปานกลาง	10
5. สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีความพร้อมในการเตรียมอาหาร ที่พัก และเครื่องดื่ม	27 7.1%	46 12.2%	100 26.5%	147 38.9%	58 15.3%	3.43	1.11	ปานกลาง	6
6. ความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ตู้เอทีเอ็ม แหล่งแลกเงินตราต่างประเทศ	4 1.1%	43 11.4%	103 27.2%	158 41.8%	70 18.5%	3.65	0.94	มาก	4

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดแข็งของชายหาดบางแสน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
7. ความพร้อมในระบบการบริการชำระเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เช่น บัตรเครดิต บัตรเดบิตที่น่าเชื่อถือและปลอดภัย	25 6.6%	56 14.8%	92 24.3%	112 29.6%	93 24.6%	3.40	1.09	ปานกลาง	7
8. ความพร้อมของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ป้ายสื่อความหมาย โสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ มัคคุเทศก์	34 9.0%	56 14.8%	77 20.4%	158 41.8%	53 14.0%	3.29	1.08	ปานกลาง	11
9. ระบบการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพจากโรงแรมหรือธุรกิจต่างๆในพื้นที่บริเวณชายหาดบางแสน	3 .8%	9 2.4%	56 14.8%	214 56.6%	96 25.4%	3.93	0.70	มาก	2
10. ทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันออกและของประเทศและใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ	3 .8%	28 7.4%	18 4.8%	212 56.1%	117 31.0%	4.02	0.80	มาก	1
11. รูปแบบกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น แหล่งบันเทิง กีฬาทางน้ำ เป็นต้น	30 7.9%	63 16.7%	68 18.0%	127 33.6%	90 23.8%	3.38	1.15	ปานกลาง	8
รวม						**3.56**	**0.75**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 1 4 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.56) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.75)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันออกและของประเทศและใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.80) รองลงมา คือ ระบบการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพจากโรงแรมหรือธุรกิจต่างๆในพื้นที่บริเวณชายหาดบางแสน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.93) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.70) อันดับสาม คือ ความสะดวกจากระบบคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.74) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.90)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดอ่อนของชายหาดบางแสน

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดอ่อนของชายหาดบางแสน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ขาดแคลนแหล่งน้ำจืดในพื้นที่	41	51	60	160	66	3.31	1.16	ปานกลาง	8
	10.8%	13.5%	15.9%	42.3%	17.5%				
2. ปัญหาคุณภาพการบริการของร้านค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว	6	5	14	190	163	4.17	0.69	มาก	2
	1.6%	1.3%	3.7%	50.3%	43.1%				
3. ปัญหาความสะอาดของสภาพแวดล้อม	9	11	22	171	165	4.08	0.84	มาก	5
	2.4%	2.9%	5.8%	45.2%	43.7%				
4. ขาดแคลนจำนวนเจ้าหน้าที่รัฐในการให้บริการนักท่องเที่ยว	5		15	204	154	4.16	0.63	มาก	3
	1.3%		4.0%	54.0%	40.7%				
5. ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษา	1	3	2	210	162	4.26	0.49	มาก	1
	.3%	.8%	.5%	55.6%	42.9%				
6. ที่พักไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวในฤดูกาลท่องเที่ยว	11	6	42	181		3.93	0.82	มาก	7
	2.9%	1.6%	11.1%	47.9%					
7. มาตรการป้องกันภัยต่างๆ เช่น ป้อมตำรวจหน่วยฉุกเฉินยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร	10	9	46	140	173	4.09	0.87	มาก	4
	2.6%	2.4%	12.2%	37.0%	45.8%				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านจุดอ่อนของชายหาดบางแสน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
8. ปัญหาจราจรในช่วงวันเสาร์ -อาทิตย์ ที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่น	11	7	16	130	214	4.04	0.80	มาก	6
	2.9%	1.9%	4.2%	34.4%	56.6%				
รวม						**3.67**	**0.77**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 1 5 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.67) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.77)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษา มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.26) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.49) รองลงมา คือ ปัญหาคุณภาพการบริการของร้านค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.17) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.69) อันดับสาม คือ ขาดแคลนจำนวนเจ้าหน้าที่รัฐในการให้บริการนักท่องเที่ยว มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.16) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.63)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุข

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุข	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. เทศบาลมีแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยวตลอดเวลา เช่น การแข่งขันแรลลี่ การแข่งมอเตอร์ไซค์ การจัดงานบางแสนย้อนยุค	4 1.1%		15 4.0%	158 41.8%	201 53.2%	4.16	0.57	มาก	1
2. รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความหลากหลายและสามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวบางแสนได้เป็นอย่างดี	19 5.0%	12 3.2%	49 13.0%	187 49.5%	111 29.4%	3.69	0.87	มาก	2
3. รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสามารถเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี	32 8.5%	48 12.7%	85 22.5%	162 42.9%	51 13.5%	3.40	1.13	ปานกลาง	4
4. เทศบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ	30 7.9%	43 11.4%	79 20.9%	173 45.8%	53 14.0%	3.47	1.11	ปานกลาง	3
รวม						**3.81**	**0.65**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 1 6 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.81) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.65)

เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า เทศบาลมีแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยวตลอดเวลา เช่น การแข่งขันแรลลี่ การแข่งมอเตอร์ไซค์ การจัดงานบางแสนย้อนยุค เป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.16) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.57) รองลงมา คือ รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความหลากหลายและสามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวบางแสนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.69) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.87) อันดับสาม คือ เทศบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.47) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.11)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านการบริหารจัดการของเทศบาลแสนสุข

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านการบริหารจัดการของเทศบาลแสนสุข	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. เทศบาลมีการแจ้งแผนยุทธศาสตร์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อความร่วมมือในการรับมือกับการเข้ามาของ AEC อย่างมีประสิทธิภาพ	29 7.7%	53 14.0%	72 19.0%	176 46.6%	48 12.7%	3.43	1.11	ปานกลาง	5
2. งบประมาณการดำเนินโครงการการท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุขมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้	29 7.7%	54 14.3%	101 26.7%	159 42.1%	35 9.3%	3.31	1.07	ปานกลาง	6
3. เทศบาลและผู้ประกอบการสามารถร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี	14 3.7%	18 4.8%	64 16.9%	161 42.6%	121 32.0%	3.94	1.01	มาก	1
4. เทศบาลมีการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ	21 5.6%	27 7.1%	84 22.2%	139 36.8%	107 28.3%	3.75	1.11	มาก	3
5. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำมาใช้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ	11 2.9%	26 6.9%	84 22.2%	174 46.0%	83 22.0%	3.77	0.96	มาก	2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านการบริหารจัดการของเทศบาลแสนสุข	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
6. กฎ ระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับดูแลแหล่งท่องเที่ยว เช่น การรักษาความสะอาด ความปลอดภัย หรือการประพฤติผิดกฎหมาย	14 3.7%	25 6.6%	104 27.5%	147 38.9%	88 23.3%	3.71	1.01	มาก	4
รวม						**3.57**	**0.82**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 1 7 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.57) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.82)

เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า เทศบาลและผู้ประกอบการสามารถร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.94) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.01) รองลงมา คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำมาใช้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.77) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.96) อันดับสาม คือ เทศบาลมีการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.75) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.11)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านผู้บริหารเทศบาลแสนสุข

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านผู้บริหารเทศบาลแสนสุข	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยว	11 2.9%	14 3.7%	79 20.9%	154 40.7%	120 31.7%	3.95	0.97	มาก	1
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารเทศบาลแสนสุขเกี่ยวกับการรับมือการเข้ามาของ AEC	37 9.8%	39 10.3%	81 21.4%	156 41.3%	65 17.2%	3.46	1.18	ปานกลาง	4
3. ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญและรับฟังปัญหาของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสน พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านต่างๆ	11 2.9%	32 8.5%	55 14.6%	204 54.0%	76 20.1%	3.80	0.95	มาก	2
4. ความสามารถในการจัดการและบริหารงบประมาณการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ	19 5.0%	41 10.8%	106 28.0%	150 39.7%	62 16.4%	3.52	1.05	มาก	3
รวม						**3.73**	**0.81**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 1 8 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.56) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.75)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.95) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.97) รองลงมาคือ ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญและรับฟังปัญหาของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสน พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.95) อันดับสาม คือ ความสามารถในการจัดการและบริหารงบประมาณการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.52) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.05)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านเจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านเจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. เจ้าหน้าที่มีความรู้และสามารถให้คำแนะนำผู้ประกอบการเกี่ยวกับ การรับมือการเข้ามาของ AEC ได้	37 9.8%	30 7.9%	53 14.0%	160 42.3%	98 25.9%	3.67	1.22	มาก	4
2. เจ้าหน้าที่รับฟังปัญหาและข้อร้องเรียนดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	9 2.4%	16 4.2%	72 19.0%	177 46.8%	104 27.5%	3.93	0.92	มาก	2
3. เจ้าหน้าที่มีจิตใจรักบริการ และเต็มใจรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ	17 4.5%	42 11.1%	59 15.6%	188 49.7%	72 19.0%	3.68	1.05	มาก	3
4. เจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอในการให้บริการ	13 3.4%	32 8.5%	59 15.6%	134 35.4%	140 37.0%	3.94	1.08	มาก	1
รวม						**3.80**	**0.92**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 19 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.80) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.92)

เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข มีค่าเฉลี่ย รวมซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.94) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.08) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่รับฟังปัญหาและข้อร้องเรียน ดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.93) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.92) อันดับสาม คือ เจ้าหน้าที่มีจิตใจรักบริการและเต็มใจรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.68) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.05)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ทักษะด้านภาษาต่างประเทศของผู้ประกอบการ	30	94	102	101	51	3.13	1.17	ปานกลาง	4
	7.9%	24.9%	27.0%	26.7%	13.5%				
2. ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจการการท่องเที่ยว	19	50	83	137	89	3.60	1.13	มาก	2
	5.0%	13.2%	22.0%	36.2%	23.5%				
3. จรรยาบรรณในการทำธุรกิจกับนักท่องเที่ยว	24	51	67	146	90	3.60	1.17	มาก	3
	6.3%	13.5%	17.7%	38.6%	23.8%				
4. บุคลิกภาพและจิตใจรักบริการ	31	31	72	139	105	3.68	1.20	มาก	1
	8.2%	8.2%	19.0%	36.8%	27.8%				
รวม						**3.50**	**0.97**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 2 0 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.50) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.97)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลิกภาพและจิตใจรักบริการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.68) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.20) รองลงมา คือ ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจการการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.60) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.13) อันดับสาม คือ จรรยาบรรณในการทำธุรกิจกับนักท่องเที่ยว มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.60) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 1.17)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ

(n=378)

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ด้านค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	$\overline{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน	2 .5%	1 .3%	26 6.9%	199 52.6%	150 39.7%	4.31	0.66	มาก	1
2. ความเต็มใจร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการพัฒนาชายหาดบางแสน	12 3.2%	15 4.0%	54 14.3%	188 49.7%	109 28.8%	3.97	0.94	มาก	2
3. ความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรมจากทางหน่วยงานราชการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว	15 4.0%	21 5.6%	93 24.6%	147 38.9%	102 27.0%	3.79	1.03	มาก	4
4. การส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมทางความคิดเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสินค้าการท่องเที่ยว เช่น การจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก	4 1.1%	31 8.2%	82 21.7%	147 38.9%	114 30.2%	3.89	0.97	มาก	3
รวม						**4.10**	**0.65**	**มาก**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 2 1 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.10) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.65) คือ

เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.31) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.66) รองลงมา คือ ความเต็มใจร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการพัฒนาชายหาดบางแสน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.97) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.94) อันดับสาม คือ การส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมทางความคิดเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสินค้าการท่องเที่ยว เช่น การจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.89) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.97)

สรุป การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยว ตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจำนวน 378 ชุด นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยนำเสนอผลการทดสอบและการวิเคราะห์ไว้ 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้ผลของการวิจัย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.01 อายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 35.98 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 57.14 ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการล้อเลื่อน ร้อยละ 24.87 และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 30,001-50,000 บาท ร้อยละ 31.75

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ส่วนใหญ่ ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี รับรู้จากสื่อมวลชนเป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 4.05) โดยรับรู้จากสื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุด ($\overline{X}$ = 3.55)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน ผู้ประกอบการเห็นว่าผลกระทบที่มากที่สุดเป็นปัจจัยมากจากด้านภาษา ($\overline{X}$ = 3.49)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน ผู้ประกอบการเห็นว่า เงินลงทุนที่แข็งแกร่งจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนได้อย่างเสรีมากขึ้นมีผลมากที่สุด ($\overline{X}$ = 2.81)

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ผู้ประกอบการมีความต้องการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.31)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวน 378 คน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาระดับศักยภาพการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

3. เพื่อศึกษาการรับรู้ผลกระทบต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือก คือ ผู้ประกอบการที่อยู่ในบริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 378 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.01 มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมากที่สุด ร้อยละ 35.98 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 25-35 ปี ร้อยละ 29.63 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ ปริญญาตรี ร้อยละ 41.53 อยู่ในกลุ่มล้อเลื่อนมากที่สุด ร้อยละ 24.87 รองลงมาคือ กลุ่มหาบเร่ ร้อยละ 24.60 มีรายได้ต่อเดือน 30,001-50,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 31.75 รองลงมาคือ 50,001-70,000 บาท ร้อยละ 23.02 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC

ระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถเรียงลำดับตามการรับรู้จากมากไปน้อยได้ดังนี้

1. ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC โดยผ่านสื่อมวลชน ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หนังสือพิมพ์ เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 4.05) รองลงมา คือ วิทยุ ($\overline{X}$ = 3.71) อันดับสาม คือ สื่ออื่นๆ เช่น เคเบิ้ลทีวี ($\overline{X}$ = 3.56) และอันดับสุดท้าย คือ นิตยสาร/ วารสาร ซึ่งผู้ประกอบการให้การรับรู้ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.43)

2. ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC โดยผ่านสื่อบุคลากร ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 2.62) และการแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากเพื่อน/ สมาชิกในครอบครัว/ คนรู้จัก ตามลำดับ ($\overline{X}$ = 2.57)

3. ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC โดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แผ่นพับ/ คู่มือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ AEC เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 3.11) รองลงมา คือ ป้ายประชาสัมพันธ์ริมถนนหรือตามหน่วยงานราชการ ($\overline{X}$ = 2.87) อันดับสาม คือ เว็บไซต์เกี่ยวกับ AEC ทางอินเตอร์เน็ต ($\overline{X}$ = 2.84)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และอันดับสุดท้าย คือ สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น เฟซบุ๊ก ($\overline{X}$ = 2.28) ซึ่งผู้ประกอบการให้การรับรู้ในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์การรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน

ระดับการรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผลกระทบในเรื่องของปัจจัยด้านภาษาเป็นอุปสรรคมากเป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 3.49) รองลงมา คือ แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ค่าแรงต่ำลง / เพิ่มสูงขึ้น ($\overline{X}$ = 3.29) อันดับสาม คือ การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคของบางแสนมากขึ้น ($\overline{X}$ = 3.28) อันดับสี่ คือ แรงงานเฉพาะด้านหรือมีความรู้เฉพาะทางมากขึ้น เช่น งานด้านการโรงแรม งานไกด์หรือมัคคุเทศก์ ($\overline{X}$ = 3.22) อันดับห้าคือ การที่แรงงานไทยเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีมากขึ้น ($\overline{X}$ = 3.13) อันดับหกคือ เศรษฐกิจในพื้นที่บางแสนโดยทั่วไปจะดีขึ้น รายได้จากการค้าขายสินค้าและบริการมีมากขึ้น ($\overline{X}$ = 2.92) อันดับเจ็ดคือ นักลงทุนเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในบางแสนมากขึ้น ($\overline{X}$ = 2.83) และอันดับสุดท้าย คือ การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศต่างๆในระบบ AEC ($\overline{X}$ = 2.78)

ส่วนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน

ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เงินลงทุนที่แข็งแกร่งจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนได้อย่างเสรีมากขึ้น เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 2.81) รองลงมา คือ ความรู้และศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ ($\overline{X}$ = 2.75) อันดับสาม คือ ความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นเพื่อเตรียมตัวรองรับการแข่งขันที่รุนแรง ($\overline{X}$ = 2.75) อันดับสี่คือ ความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรม ลักษณะนิสัยใจคอของประเทศสมาชิกอาเซียน ($\overline{X}$ = 2.73) อันดับห้า คือ ความรู้และศักยภาพด้านภาษาของประเทศในแถบอาเซียน ซึ่งพบว่าผู้ประกอบการมีศักยภาพ ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.49) และอันดับสุดท้าย คือ ความรู้ด้านการจัดการและบริหารธุรกิจของคนไทยเมื่อเทียบกับต่างชาติ ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.44)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.83) โดยสามารถเรียงลำดับตามศักยภาพจากมากไปน้อยได้ดังนี้

1. ด้านค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ มีศักยภาพ โดยรวมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.31) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ความเต็มใจร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการพัฒนาชายหาดบางแสน ($\overline{X}$ = 3.97) อันดับสาม คือ การส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมทางความคิดเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสินค้าการท่องเที่ยว เช่น การจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก ($\overline{X}$ = 3.89) และอันดับสุดท้าย คือ ความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรมจากทางหน่วยงานราชการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.79)

2. ด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองแสนสุข โดยรวม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทศบาลมีแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยวตลอดเวลา เช่น การแข่งขันแรลลี่ การแข่งมอเตอร์ไซค์ การจัดงานบางแสนย้อนยุค เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 4.16) รองลงมา คือ รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความหลากหลายและสามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวบางแสนได้เป็นอย่างดี ($\overline{X}$ = 3.69) และด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เทศบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ ($\overline{X}$ = 3.47) และอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสามารถเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี ($\overline{X}$ = 3.40)

3. เจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข มีศักยภาพ โดยรวม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอในการให้บริการ เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 3.94) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่รับฟังปัญหาและข้อร้องเรียน ดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.93) อันดับสาม คือ เจ้าหน้าที่มีจิตใจรักบริการ และเต็มใจรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ ($\overline{X}$ = 3.68) และอันดับสุดท้าย คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้และสามารถให้คำแนะนำผู้ประกอบการเกี่ยวกับ การรับมือการเข้ามาของ AEC ได้ ($\overline{X}$ = 3.67)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ผู้บริหารเทศบาลเมืองแสนสุข มีศักยภาพ โดยรวม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 3.95) รองลงมา คือ ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญและรับฟังปัญหาของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสน พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านต่างๆ ($\overline{X}$ = 3.80) อันดับสาม คือ ความสามารถในการจัดการและบริหารงบประมาณการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.52) และอันดับสุดท้าย คือ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารเทศบาลแสนสุขเกี่ยวกับการรับมือการเข้ามาของ AEC ซึ่งมีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.46)

5. จุดอ่อนของชายหาดบางแสน มีศักยภาพ โดยรวม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษา ($\overline{X}$ = 4.26) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ปัญหาคุณภาพการบริการของร้านค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 4.17) อันดับสาม คือ ขาดแคลนจำนวนเจ้าหน้าที่รัฐในการให้บริการนักท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 4.16) อันดับสี่คือ มาตรการป้องกันภัยต่างๆ เช่น ป้อมตำรวจ หน่วยฉุกเฉินยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ($\overline{X}$ = 4.09) อันดับห้า คือ ปัญหาความสะอาดของสภาพแวดล้อม ($\overline{X}$ = 4.08) อันดับหก คือ ปัญหาจราจรในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่น ($\overline{X}$ = 4.04) อันดับเจ็ด คือ ที่พักไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวในฤดูกาลท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.93) และอันดับสุดท้าย คือ ขาดแคลนแหล่งน้ำจืดในพื้นที่ ซึ่งมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.31)

6. การบริหารจัดการของเทศบาลเมืองแสนสุข มีศักยภาพ โดยรวม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทศบาลและผู้ประกอบการสามารถร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 3.94) รองลงมา คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำมาใช้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ($\overline{X}$ = 3.77) อันดับสาม คือ เทศบาลมีการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ ($\overline{X}$ = 3.75) อันดับสี่คือ กฎระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับดูแลแหล่งท่องเที่ยว เช่น การรักษาความสะอาด ความปลอดภัย หรือการประพฤติผิดกฎหมาย ($\overline{X}$ = 3.71) และอันดับห้า คือ เทศบาลมีการแจ้งแผนยุทธศาสตร์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อความร่วมมือในการรับมือกับการเข้ามาของ AEC อย่างมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.43) และอันดับสุดท้าย คือ งบประมาณการดำเนินโครงการการท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุขมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ($\overline{X}$ = 3.31)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. จุดแข็งของชายหาดบางแสน มีศักยภาพ โดยรวม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันออกและของประเทศและใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ ($\overline{X}$ = 4.02) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ระบบการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพจากโรงแรมหรือธุรกิจต่างๆในพื้นที่บริเวณชายหาดบางแสน ($\overline{X}$ = 3.93) อันดับสาม คือ ความสะดวกจากระบบคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ($\overline{X}$ = 3.74) อันดับสี่ คือ ความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ตู้เอทีเอ็ม แหล่งแลกเงินตราต่างประเทศ ($\overline{X}$ = 3.65)อันดับห้า คือ ความสะดวกจากระบบการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชน เช่น รถทัวร์ รถตู้ ($\overline{X}$ = 3.53) อันดับหก คือ สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีความพร้อมในการเตรียมอาหาร ที่พัก และเครื่องดื่ม ($\overline{X}$ = 3.43) อันดับเจ็ด คือ ความพร้อมในระบบการบริการชำระเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เช่น บัตรเครดิต บัตรเดบิตที่น่าเชื่อถือและปลอดภัย ($\overline{X}$ = 3.40) อันดับแปด คือ รูปแบบกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น แหล่งบันเทิง กีฬาทางน้ำ เป็นต้น ($\overline{X}$ = 3.38) อันดับเก้า คือ ความสะดวกจากระบบการขนส่งระหว่างกรุงเทพมหานครและชายหาดบางแสน ด้วยรถบริการนำเที่ยว รถรับจ้าง เช่น แท็กซี่ ($\overline{X}$ = 3.33) อันดับสิบ คือ ที่พักและโรงแรมจำนวนมากและครอบคลุมนักท่องเที่ยวทุกระดับ ($\overline{X}$ = 3.32) และอันดับสุดท้าย คือ ความพร้อมของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ป้ายสื่อความหมาย โสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ มัคคุเทศก์ ($\overline{X}$ = 3.29)

8. ทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ มีศักยภาพ โดยรวม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุคลิกภาพและจิตใจรักบริการ เป็นอันดับแรก ($\overline{X}$ = 3.68) รองลงมา คือ ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจการการท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.60) อันดับสาม คือ จรรยาบรรณในการทำธุรกิจกับนักท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.60) และอันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศของผู้ประกอบการ ซึ่งมีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.13)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยว ตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีสามารถอภิปรายผลโดยอ้างอิงจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากผลการวิจัย พบว่า ระดับการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยสื่อมวลชนเป็นสื่อที่ผู้ประกอบการชายหาดบางแสนมีการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สื่อเฉพาะกิจ และอันดับสุดท้ายคือ สื่อบุคลากร เหตุผลอาจเนื่องจากแนวคิดของ McCombs and Becker (1979, pp. 51-52 อ้างใน ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์, 2549: 13-14) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน จะเป็นการเปิดรับสื่อหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสารมวลชน อันได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ฯลฯ เป็นสื่อที่สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือจากองค์กรหนึ่ง ไปยังมวลชนจำนวนมากโดยเฉพาะประชาชนทั้งประเทศในเวลาอันรวดเร็ว ทั้งนี้ในปัจจุบันกระแสของการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนนั้นกำลังเป็นที่สนใจของทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ดังนั้นการสื่อสารในเรื่อง AEC จึงถูกนำเสนออย่างมากจากสื่อมวลชน จะเห็นได้จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีมีระดับการรับรู้เรื่อง AEC จากสื่อมวลชน ในระดับมาก โดยเฉพาะจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ ทั้งนี้เนื่องจากความรวดเร็วและขอบเขตในการสื่อสารมีค่อนข้างกว้างและเป็นการสื่อสารในระดับประเทศ ในส่วนสื่อเฉพาะกิจ พบว่า ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีระดับการรับรู้เรื่อง AEC จากสื่อดังกล่าวในระดับ ปานกลาง จากสื่อแผ่นพับ / คู่มือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ AEC เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ป้ายประชาสัมพันธ์ริมถนนหรือตามหน่วยงานราชการ ส่วนสื่อจากบุคลากร ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีระดับการรับรู้เป็นอันดับสุดท้าย โดยผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีมีการรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เป็นอันดับแรก ในขณะที่การแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากเพื่อน / สมาชิกในครอบครัว / คนรู้จัก เป็นลำดับสุดท้าย

ในส่วนระดับการรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยจากการเปิดประชาคมอาเซียนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเห็นว่า ปัจจัยภาษาเป็นอุปสรรคมากขึ้น เป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภาคบริการ ด้านการท่องเที่ยวไทยภายใต้กรอบ AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (บทความและบทวิเคราะห์ AEC, ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย) ที่เสนอว่าคนไทยควรได้รับการพัฒนาด้าน ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ เวียดนาม มาเลย์ เป็นต้น ทำให้ปัจจัยภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากขึ้นในการสื่อสาร นอกจากนี้ ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรียังเห็นว่า แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ค่าแรงต่ำลง / เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ (2554) ได้วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน พบว่า ตลาดแรงงานจะเป็นของนายจ้าง การแข่งขัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กับแรงงานต่างด้าวมีมากขึ้น ถ้าแรงงานระดับล่างไม่พัฒนาตัวเองให้มีทักษะเป็นแรงงานระดับกลาง อาจตกงาน เนื่องจากจำนวนแรงงานทางเลือกมีมากขึ้น ค่าแรงต่ำลงหรือเพิ่มขึ้นขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานในการจ้างงานของผู้ประกอบการและแรงงานที่มีในระบบ ซึ่งจากปัจจุบัน พบว่า แรงงานต่างด้าวในเขตบางแสนมีจำนวนมากอยู่แล้ว นอกจากนั้นยังมีประเด็นที่น่าสนใจของ ดร.สุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง ผู้แทนการค้าไทย เมื่อเดือนมิถุนายน 2553 ระบุว่า จำนวนประชากรในอาเซียนจะเพิ่มมากขึ้นจาก 588 ล้านคนในปี 2553 เป็น 621 ล้านคนในปี 2558 และจะเพิ่มเป็น 651 ล้านคนในปี 2563 กำลังแรงงานเพิ่มจากประมาณ 250 ล้านคนเป็นประมาณ 300 ล้านคน ด้วยอัตราค่าแรงงานต่อชั่วโมงมีความแตกต่างกันอย่างมากในกลุ่มอาเซียน ย่อมทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ค่าแรงงานที่ถูกกว่าในประเทศพม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม จะทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศดังกล่าวสู่ประเทศที่เจริญกว่า และมีการจ่ายค่าแรงสูงกว่า นอกจากนี้จากการเปิดเสรียังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคของบางแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง “การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” (กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ) เช่น ความพร้อมด้านองค์กร เช่น สมรรถนะและระบบต่างๆ ภายในองค์กร เพื่อรองรับการเข้ามาท่องเที่ยวและดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งจากเดิมการพัฒนาในส่วนดังกล่าวมีมาอย่างต่อเนื่องและระบบสาธารณูปโภครวมถึงระบบคมนาคมภายในบางแสนมีความสะดวก รวดเร็วและทันสมัยอย่างมาก ในด้านแรงงานเฉพาะด้านมีความรู้เฉพาะทางมากขึ้น เช่น งานด้านการโรงแรม งานไกด์หรือมัคคุเทศก์ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยเรื่อง “การเตรียมการรองรับการเคลื่อนย้ายของแรงงานสู่ประชาคมอาเซียน (AEC)” (รศ.ดร.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ , กระทรวงแรงงาน) ที่เสนอให้กระทรวงแรงงานปรับบทบาทและภารกิจ ที่จะต้องเป็นกลไกหลักของประเทศในการกำกับดูแล ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานของประเทศให้มีปริมาณและคุณภาพให้แข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ และต้องพัฒนาฐานข้อมูลกลางด้านตลาดแรงงานในประเทศและภูมิภาคอาเซียน โดยจัดทำข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลการพัฒนากำลังคนความต้องการกำลังคนและพัฒนาระบบไอทีและเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประเทศสมาชิกอาเซียน ตลอดจนต้องร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจัดทำแผนพัฒนากำลังคนทั้งระดับประเทศ และระดับรายสาขาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอาเซียนด้วย ในด้านการที่แรงงานไทยเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีมากขึ้น ก็เช่นเดียวกัน ต้องผลักดันให้จัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานกลางอาเซียน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ซึ่งขณะนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปแล้ว 84 สาขาอาชีพ และจัดทำอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานไปแล้ว 22 สาขาอาชีพ และเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรของกระทรวงแรงงานโดยให้ทุนการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ และให้ความรู้ด้านประเพณีวัฒนธรรมและภาษาของประเทศต่างๆ ในอาเซียน รวมถึงต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีภายใต้ข้อตกลงตามกรอบของเอซี รวมทั้งความรู้ด้านวัฒนธรรมกฎหมายให้แก่สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้มีส่วนร่วมใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การพัฒนาตลาดวิชาชีพแต่ละสาขาด้วย ในด้านเศรษฐกิจในพื้นที่บางแสนโดยทั่วไปจะดีขึ้น รายได้จากการขายสินค้าและบริการมีมากขึ้นและนักลงทุนเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในบางแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญประภา เจริญสุข (2555) กล่าวว่า เมื่อประเทศสมาชิกอาเซียนได้รวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เพื่อจัดตั้งเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และทำให้เศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่การเปลี่ยนแปลงจะส่งผลกระทบไปยังแรงงานในประเทศไทยในฐานะที่เป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน เมื่อประเทศไทยได้เปิดเสรีทางการค้า เราสามารถที่จะคาดการณ์ได้ว่าชาวต่างชาติย่อมจะหลั่งไหลเข้ามาทำธุรกิจด้านต่างๆ ในประเทศไทย

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เห็นว่า จุดแข็งของชายหาดบางแสน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ประกอบการเห็นว่า ทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันออกของประเทศและใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ เป็นอันดับแรก อักทั้งมีความสะดวกสบายในการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ตู้เอทีเอ็ม แหล่งแลกเงินตราต่างประเทศ รวมไปถึงความพร้อมในระบบการบริการชำระเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เช่น บัตรเดบิตที่น่าเชื่อถือและปลอดภัย และจุดอ่อนของชายหาดบางแสน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.67) โดยผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เห็นว่า ปัญหาอันดับแรกคือการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษา ซึ่งสอดคล้องกับ ดร.สุทธาวรรณ จีระพันธุ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรซีอีโอเอ็มบีเอ สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ได้ฉายภาพโอกาสธุรกิจท่องเที่ยวไทยในอาเซียน ผ่านรายการเศรษฐกิจติดจอทางช่อง เดลินิวส์ทีวีว่า ด้านจุดแข็งของไทยที่ได้เปรียบประเทศอื่น คือ ไทยมีทำเลที่ตั้งที่ดี เป็นจุดศูนย์กลาง มีการให้บริการที่ต่างชาติชื่นชอบทั้งสปา โรงแรม มีอาหารหลากหลาย มีสมุนไพรต่าง ๆ มีโครงสร้างพื้นฐาน ระบบธนาคาร ที่อำนวยความสะดวก มีสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ มีที่มีชื่อเสียง ส่วนสิ่งที่ไทย ต้องเร่งปรับตัว คือ ภาษาอังกฤษเป็นเรื่องสำคัญมาก การศึกษาความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศในอาเซียน การทำสินค้าและบริการต่างๆ เป็นมาตรฐาน เช่น อาหารฮาลาล ทุกธุรกิจควรมีเว็บไซต์เป็นภาษาอังกฤษ ช่องทางการติดต่อการซื้อขาย และข้อมูลข่าวสาร และตอนนี้ไทยเริ่มขาดแคลนนางพยาบาล อีกทั้งจุดอ่อนของชายหาดบางแสนในความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ที่เห็นว่าปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษา เป็นอันดับแรก รวมไปถึงปัญหาคุณภาพการบริการของร้านค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับที่สอง ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการจัดเสวนาหาคำตอบหัวข้อ "เจาะลึกธุรกิจ Tourism : เออีซี กับโอกาสในธุรกิจท่องเที่ยว" โดยเชิญคนในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมาร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยน จุดอ่อนของไทยในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงอาเซียน วิเคราะห์ออกมาแล้ว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พบว่ามีอยู่ 3 ข้อ คือ 1. การขาดแคลนบุคลากรที่เข้าใจภาษาอื่นๆ นอกจากภาษาอังกฤษ 2. ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีจำนวนมากและต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน 3. สินค้าและการให้บริการขาดมาตรฐานการควบคุมราคา มีการใช้นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาสินค้าและการบริการให้โดด เด่นค่อนข้างน้อย เช่น นำพลอยไม่ดีมีขาย หรือขายโก่งราคา

ในด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองแสนสุข ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเห็นว่า เทศบาลมีแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยวตลอดเวลา เช่น การแข่งขันแรลลี่ การแข่งมอเตอร์ไซค์ การจัดงานบางแสนย้อนยุค รองลงมา คือ รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความหลากหลายและสามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวบางแสนได้เป็นอย่างดี เทศบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสามารถเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี ในส่วนเจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุขมีศักยภาพในระดับมาก โดยผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเห็นว่า เจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอในการให้บริการ รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่รับฟังปัญหาและข้อร้องเรียน ดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่มีจิตใจรักบริการ และเต็มใจรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่มีความรู้และสามารถให้คำแนะนำผู้ประกอบการเกี่ยวกับ การรับมือการเข้ามาของ AEC ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะ ยุทธศาสตร์ภาคบริการ ด้านการท่องเที่ยว ของศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยว่า 1. วางนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ชัดเจน โดยกำหนด นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย และประเภทและรูปแบบการท่องเที่ยว 2. การทำการตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาด ต่างประเทศและตลาดในประเทศ อาทิเช่น 2.1 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนานาอารยะธรรม โดยให้ไทยเป็นศูนย์กลางในภูมิภาค 2.2 สร้างแบรนด์สินค้าไทยในธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การบริการประทับใจด้วยเอกลักษณ์ความเป็นคนไทย อาหารไทย การนวดแผนไทย 2.3 ของที่ระลึก ควรเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยและแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ที่นักท่องเที่ยวมาเยือน 3. กำหนดหลักสูตรการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความแข็งแกร่ง ในแต่ละกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับบริการด้านการท่องเที่ยว เช่น 3.1 พัฒนาหลักสูตร ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ เวียดนาม มาเลย์ เป็นต้น 3.2 พัฒนาหลักสูตรในสายวิชาชีพในธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อสร้างบุคลากรระดับปฏิบัติการ ให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพสามารถทำงานได้ทันทีเมื่อจบการศึกษา 4. จัดตั้งองค์กรความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนของธุรกิจท่องเที่ยวที่เป็น ระบบและเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในภาคการท่องเที่ยวและปฏิบัติงานได้ตามนโยบาย ของภาครัฐ 5. จัดทำหน่วยงานฐานข้อมูลสำหรับบริการด้านการท่องเที่ยว เช่น 5.1 ข้อมูล ด้านความต้องการท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศและคนไทยที่มีประสิทธิผล 5.2 ข้อมูล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในแต่ละระดับ และแต่ละกลุ่มของนักท่องเที่ยว 6. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายทรัพย์สินและภูมิปัญญาของคนไทย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวไทยให้มีความสามารถแข่งขัน ระหว่างประเทศ 7. อาชีพมัคคุเทศก์ควรต้องสงวนไว้ให้เฉพาะคนไทยเท่านั้น 8. ผลักดัน Single Visa (1วีซ่าท่องเที่ยวได้10 ประเทศในอาเซียน) เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน

ด้านการบริหารจัดการของเทศบาลแสนสุข ภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับ มาก โดยผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเห็นว่า เทศบาลและผู้ประกอบการสามารถร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำมาใช้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ รวมไปถึงเทศบาลมีการให้ ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ และมีกฎ ระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับดูแลแหล่งท่องเที่ยว เช่น การรักษาความสะอาด ความปลอดภัย หรือการประพฤติผิดกฎหมาย นอกจากนั้นเทศบาลมีการแจ้งแผนยุทธศาสตร์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อความร่วมมือในการรับมือกับการเข้ามาของ AEC อย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณการดำเนินโครงการการท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุขมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ. 2554-2558 วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ได้กลยุทธ์และแนวทางไว้ดังนี้

1. พัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ของภูมิภาค และสร้างกลยุทธ์การลงทุนและการตลาดที่สร้างสรรค์

1.1 จัดทำและดำเนินกลยุทธ์การตลาดสำหรับการท่องเที่ยวร่วมกันภายในภูมิภาคอาเซียน

1.2 จัดทำแพ็คแกจการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ควบคู่การลงทุน เช่น การวางเส้นทาง แนวพื้นที่ และกลุ่มที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคเพื่อจัดแพ็คแกจท่องเที่ยวด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม

1.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์กับบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอาเซียน

2. การเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในภูมิภาค

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1 การจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียนและกระบวนการให้ใบรับรอง เช่น การจัดทำมาตรฐานโรงแรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และให้ใบรับรองโรงแรมสีเขียว เป็นต้น

2.2 ดำเนินการตามข้อตกลงอาเซียนด้านบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยว (ASEAN MRA on Tourism Professional)

2.3 สร้างโอกาสให้บุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะ

3. การเร่งปรับปรุงการอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการเชื่อมโยงทางคมนาคมของอาเซียน

3.1 การผลักดันให้มีการใช้วีซ่าร่วมกัน เช่น การพัฒนากระบวนการออกใบอนุญาตเดินทางผ่านเข้าออกประเทศ (Visa) ให้เป็นไปมาตรฐานเดียวกัน และการเร่งรัดการจัดทำใบอนุญาตผ่านเข้าออกประเทศร่วมกันในอาเซียน (ASEAN Single Visa) เป็นต้น

3.2 การขยายการเชื่อมโยงเส้นทางในภูมิภาค (ASEAN Tourism Connectivity Corridors)

ศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ของผู้ประกอบการชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถทราบถึงศักยภาพความพร้อมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC โดยจำแนกรายด้านได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีมีความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในระดับ มาก และมีความเต็มใจร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการพัฒนาชายหาดบางแสน ดังนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวบางแสนควรมีแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรม และมีการสอบถามถึงความคิดเห็นของผู้ประกอบการรวมไปถึงนักท่องเที่ยวถึงความต้องการในการพัฒนาชายหาดบางแสน เนื่องจากผลการวิจัยเห็นว่า ผู้ประกอบการมีความเต็มใจในการร่วมมือกับหน่วยงานราชการในระดับมาก โดยอาจขอความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรมจากทางหน่วยงานราชการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. จากผลการวิจัย เทศบาลมีแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยวตลอดเวลา เช่น การแข่งขันแรลลี่ การแข่งมอเตอร์ไซค์ การจัดงานบางแสนย้อนยุค ถือเป็นเรื่องที่ดีและสามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว แต่ทั้งนี้การจัดงานควรมีรูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความหลากหลายและสามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวบางแสนมากขึ้น และควรวางกลยุทธ์การจัดงานที่มุ่งเน้นรูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสามารถเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนได้ให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นผู้ประกอบการ การจัดงานอาจเอื้อต่อผู้ประกอบการรายย่อยน้อย แต่จะเป็นการมองในภาพรวมคือ ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาบริเวณชายหาดบางแสนเท่านั้น

3. ในส่วนเจ้าหน้าที่ พบว่า มีจำนวนเพียงพอในการให้บริการ รับฟังปัญหาและข้อร้องเรียน ดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ แต่ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในส่วนของการให้ความรู้และสามารถให้คำแนะนำผู้ประกอบการเกี่ยวกับ การรับมือการเข้ามาของ AEC ได้มากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการจัดการฝึกอบรมทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเปิดเสรี AEC อย่างต่อเนื่อง โดยเป็นการอบรมทั้งภายในเองและเชิญวิทยากรที่มีความรู้ในส่วนต่างๆ เช่น การลงทุน ด้านภาษา มาให้ความรู้โดยตรงแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่บางแสน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

4. ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ให้ความสำคัญและรับฟังปัญหาของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสน พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านต่างๆ แต่ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขควรมีการสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมากขึ้น อาจมีการทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยวบางแสนและนำข้อมูลมาวางกลยุทธ์รวมถึงมีการประเมินผลการดำเนินกลยุทธ์อย่างชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารเทศบาลเมืองแสนสุขเกี่ยวกับการรับมือการเข้ามาของ AEC ควรให้ความสำคัญกับ AEC มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เนื่องจากการท่องเที่ยวบางแสนมีผลกระทบโดยตรง จากผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรี AEC ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการคือ ปัจจัยภาษาเป็นอุปสรรคมากขึ้นและแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ค่าแรงต่ำลง / เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสนใจในด้านการฝึกภาษาแก่ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ราชการให้มากขึ้น และควรเริ่มเพื่อเตรียมตัวรองรับการเปิดเสรี AEC ทันทีไม่ควรรอเวลา

5. จุดอ่อนของชายหาดบางแสน อันดับแรกคือ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษา รองลงมา คือ ปัญหาคุณภาพการบริการของร้านค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว ผู้บริหารการท่องเที่ยวควรมีกลยุทธ์การฝึกอบรมด้านภาษาแก่ผู้ประกอบการ เช่น มีหลักสูตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อบรมภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้อย่างเป็นสากล เพื่อการท่องเที่ยว มีโครงการเกี่ยวกับการฝึกภาษาอย่างต่อเนื่องและมีการประเมินผลการฝึกอบรมอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงคุณภาพการบริการของร้านค้าในบริเวณบางแสน อาจมีการจัดระเบียบที่เคร่งครัดมากขึ้น หรือปรับปรุงรูปแบบการจัดเรียงร้านค้าที่ไปในทิศทางเดียวกันเพื่อความสวยงามมากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการควบคุมราคาขายสินค้าและบริการที่เคร่งครัด เพราะปัจจุบันพบว่า ราคาสินค้าโดยเฉพาะอาหารค่อนข้างสูงรวมไปถึงความสะอาดทางสุขอนามัย ควรมีการตรวจสอบและบังคับลงโทษอย่างชัดเจนมากขึ้น

6. การบริหารจัดการของเทศบาลแสนสุข ควรมีการเปิดเผยการใช้งบประมาณการดำเนินโครงการการท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุขให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้มากขึ้น และเทศบาลมีการแจ้งแผนยุทธศาสตร์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อความร่วมมือในการรับมือกับการเข้ามาของ AEC อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแจกแจงงบประมาณในการดำเนินการติดประกาศให้เห็นชัดเจนแก่ผู้ที่สนใจอย่างโปร่งใส หรืออาจมีการเปิดประมูลที่ให้ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมมากขึ้นกว่าเดิม และไม่ควรให้บริษัทหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณเข้ามามีส่วนในการเข้าประมูลหรือรับงานของราชการ เพื่อป้องกันการทุจริต

7. จุดแข็งของชายหาดบางแสน ผู้ประกอบการชายหาดบางแสน ประเมิน ทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันออกและของประเทศและใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ และระบบการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพจากโรงแรมหรือธุรกิจต่างๆในพื้นที่บริเวณชายหาดบางแสน รวมไปถึงความสะดวกจากระบบคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารการท่องเที่ยวควรนำศักยภาพดังกล่าวมาพัฒนาการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เช่น การจัดระบบคมนาคมภายในชายหาดบางแสน การกำหนดกฎเกณฑ์การเดินรถโดยสารสาธารณะ โดยเฉพาะรถสองแถวที่ไม่มีระบบระเบียบและผู้ให้บริการไม่มีมาตรฐานในการให้บริการ นอกจากนี้ควรเพิ่มความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ตู้เอทีเอ็ม แหล่งแลกเงินตราต่างประเทศ ให้มากขึ้น โดยอาจทำเป็นศูนย์ทางการเงินโดยเฉพาะ มีป้ายชัดเจน รวมถึงเจ้าหน้าที่ให้บริการมีความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และมีความพร้อมของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ป้ายสื่อความหมาย โสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ มัคคุเทศก์ ต่างๆ ควรมีการฝึกอบรมและกำหนดคุณภาพในการให้บริการ

8. ผู้ประกอบการ ชายหาดบางแสน ประเมินตนเอง ว่ามี บุคลิกภาพและจิตใจรักบริการและมีทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจการการท่องเที่ยว เป็นอย่างดี แต่ขาดทักษะด้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารการท่องเที่ยวบางแสนควรให้ความสำคัญในด้านการเพิ่มทักษะในเรื่องภาษาต่างประเทศอย่างมาก และเป็นรูปธรรม ควรมีการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญของปัจจัยทางภาษาต่างประเทศมากขึ้นรวมถึงให้การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาประเมินทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ และชี้ให้เห็นความสำคัญของการฝึกอบรม รวมไปถึงแนวทางในการวางกลยุทธ์การฝึกอบรมทางภาษาแก่ผู้ประกอบการ

2. ควรศึกษาในส่วนของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ความพึงพอใจและความคาดหวังในคุณภาพการบริการ

3. ควรศึกษากลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวในระดับประเทศ ในการนำมาดำเนินการในส่วนท้องถิ่น ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร

4. เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในการวางแผนช่องทางการสื่อสาร ในการเลือกใช้สื่อให้เหมาะกับผู้รับสาร และส่งสารไปยังกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุดและผู้รับสารสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้สูงสุด

5. เพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาแนวทางการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ บุคลากรของเทศบาลเมืองแสนสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ให้เป็นมาตรฐานสากล

สรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การวิจัยเรื่อง การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผู้ประกอบการมีการเปิดรับสื่อจากสื่อมวลชน เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นสื่อที่สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังมวลชนจำนวนมากได้รวดเร็ว และเทศบาลเมืองแสนสุขมีช่องทางในการใช้สื่อประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้กับผู้ประกอบการในบริเวณชายหาดบางแสน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับการท่องเที่ยว ในความเห็นของผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านภาษาเป็นอุปสรรคสำคัญมากที่สุดที่ผู้ประกอบการมีความเห็นว่าควรมีการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งธุรกิจของตนเองและการจ้างงานที่จะมีแรงงานต่างด้าวเข้ามามากขึ้น ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน ถึงจะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามซึ่งเป็นศักยภาพที่สำคัญในการชักชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน แต่ยังขาดในส่วนของแรงงานที่มีความชำนาญด้านภาษาอังกฤษ เพราะเทศบาลเมืองแสนสุขมีการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวตลอดเวลา นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี เพราะมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หากเปิดประชาคมอาเซียนแล้วยิ่งจะทำให้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีความชำนาญด้านภาษาอังกฤษทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554. **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กนกวรรณ สมรัก. 2555. **พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารความรู้ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมอาเซียน AEC**. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน สาขาการจัดการสื่อสารองค์กร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. **เตรียมความพร้อมสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.** (Online). http://www.site.rmutt.ac.th/ASEAN/?page_id=331., 25 สิงหาคม 2556

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา (Tourism Knowledge Management Center). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคบริการของประเทศไทย พ.ศ. 2555-2559.** (Online). http://www.tourismkm-asean.org//ยุทธศาสตร์ท่องเที่ยว/แผนท่องเที่ยวอาเซียน/แผนยุทธศาสตร์-2554-2558.html., 30 ตุลาคม 2555

เกศินี จุฑาวิจิตร. 2550. **การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น.** นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.

ขวัญเรือน กิติวัฒน์ . 2551. **พฤติกรรมการสื่อสาร**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จินตนา บุญบงการ และ ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์. 2549. **การจัดการเชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

จิราภา เต็งไตรรัตน์ . 2549. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์. 2549. **การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดร.สุทธาวรรณ จีระพันธุ์. 2556. **โอกาสธุรกิจท่องเที่ยวไทยในอาเซียน.** (Online). http://www.dailynews.co.th/Content/economic//154627/โอกาสธุรกิจท่องเที่ยวไทยในอาเซียน., 2 พฤศจิกายน 2556

เทศบาลเมืองแสนสุข. 2554. **ข้อมูลผู้ประกอบการ.** ชลบุรี: เทศบาลเมืองแสนสุข.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2548. **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน.** กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์บริษัท. เพรส แอนด์ ดีไซน์ จำกัด

ปรมะ สตะเวทิน. 2551. **การสื่อสารมวลชนกระบวนการและทฤษฎี.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

พวงรัตน์ เกษรแพทย์. 2543. **การวางแผนกลยุทธ์ของนักศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ลุชียาลาล์น.

พัชนี เชยจรรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล และ ถิรนันท์ อนวัชศิริวงศ์. 2551. **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.

พิบูล ทีปะปาล. 2551. **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์.

เพ็ญประภา เจริญสุข. 2553. **ภาษาอังกฤษกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2015**. (Online). http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_11/pdf/aw07.pdf., 25 มีนาคม 2555.

ยุพดี ฐิติกุลเจริญ. 2547. **ทฤษฎีการสื่อสาร.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิทวัส รุ่งเรืองผล. 2551. **กลยุทธ์ทางการตลาดจากการใช้ฐานข้อมูลลูกค้า** (Online). http://www.Marketeer.Co.Th/Inside_Detail.Php?Inside_Id=619., 3 กุมภาพันธ์ 2555.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2555. **โครงการจัดทำแผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว** (Online). http://www.atta.or.th/Upload/News/228/Chapter_1.pdf., 5 พฤศจิกายน 2556

วีรากร อุตร์เลิศ. 2555. **การเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา : พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก.** วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศุภร เสรีรัตน์. 2550. พฤติกรรมผู้บริโภค. **กรุงเทพมหานคร:** บริษัท ภาริณาส จำกัด.

ศูนย์ข้อมูลความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. 2555. **ประวัติความเป็นมาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Aec)** (Online). http://www.Thai-Aec.Com/Asean-Economic-Community., 5 มกราคม 2556.

ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 2552. **ผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อเศรษฐกิจการค้าของไทยใน 6 ปี ข้างหน้า** (Online). http://www.dip.go.th/Portals/0/Tipmontha/AEC., 16 กันยายน 2555

เสถียร เชยประทับ. 2548. **การสื่อสารและการพัฒนา.** กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.

สุชา จันทร์เอม. 2550. **จิตวิทยาทั่วไป.** พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุพานี สฤษฎ์วานิช. 2552. **พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี.** ปทุมธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2553. **การสื่อสารกับสังคม.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. 2554. **โครงการศึกษาผลกระทบจากการเปิดตลาดการค้าเสรีภายใต้กรอบอาเซียน +3 และอาเซียน +6 และแนวทางการเจรจาที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย** (Online). http://aspa.mfa.go.th/aspa/th/regional_issues/detail.php?ID=979., 3 กันยายน 2555**.**

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. 2555. **"ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: มายาคติ ความเป็นจริง โอกาสและความท้าทาย" (ASEAN Economic Community: Myths, Reality, Potentials and Challenges)** (Online). http://tdri.or.th/event/ye2012-agenda/**.,** 19 สิงหาคม 2555

องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. 2553. **"ประวัติความเป็นมาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)"** (Online). http://www.thai-aec.com., 15 กันยายน 2555

อภิญญา เลื่อนฉวี. 2553. **เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในอาเซียน : ผลกระทบอย่างไรต่อไทย** (Online). http://www.nstda.or.th/asean/node/481., 20 เมษายน 2555.

Atkin, C. K. 1973. **Public Communication Campaigns**. Ed. Or.Cl.W.Dust. London: Sage Publ.

Klapper, J. T. 1960. **The Effects of Mass Communication**. New York: The Free Press.

Leslie, R. W. and L. L. Byars. 2000. **Management : Skill and Application**. 9th Ed. North. America ; Mcgraw-Hill Inc.

Mason, R. D., D. A. Lind, and W. G. Marchal 1999. **Statistical Techniques in Business and Economics: International Edition.** 10th edn, Irwin McGraw-Hill, Boston.

Pearce, J. A. and R. B. Robinson. 2000. **Strategic Management: Formulation, Implementation and Control** (10th Ed.). New York: Mcgraw-Hall.

Peters, T. J. and R. H. J. Waterman. 1987. **In Search of Excellent**. New York: Harper and Law.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Pitts, R. A. and D. Lei. 2000. **Strategic Management Building and Sustaining Competitive Advantage.** Dallas, Tx: Southern Methodist University.

Robbins, S. P. and M. *Coulter*. 2007. **Management.** 6th Ed. New Jersey : Prentice Hall. International.

Rogers, E. M. And and F. F. Shoemaker. 1971. **Communication of Innovation: A Cross-Cultural Approach.** 2nd Edition. New York: Free Press.

Schermerhorn, J. R. *2002*. **Management.** 7th Ed. New York John Wisley.

Schiffman, L.G. and L. L. *Kanuk*. 1991. **Consumer Behavior** . 4 Th. Ed. New Jersey : Englewood Cliffs.

Taylor, K. 1996. **Principles of Marketing**. New Jersey : Englewood Cliffs.

Wilbur, S. 1973. **The Process and Effects Of Mass Communication**. New Jersey : Englewood Cliffs.

World Tourism Organization. 2011. **Integrating Tourism into Planning**. New Jersey : Englewood Cliffs.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บูรณเดชาชัย

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยบูรพา

ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาวาร สารศาสตร์ โครงการจัดตั้งคณะนิเทศศาสตร์

วุฒิการศึกษา ว.ม. (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจ่าง

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยบูรพา

ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Industrial Education) University of Missouri-Columbia, U.S.A.

3. อาจารย์รักสกุล ชีวะโกเศรษฐ

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ

วุฒิการศึกษา เศรษฐศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยว

ตามกรอบ AEC ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

❒ ชาย ❒ หญิง

2. อายุ

❒ ต่ำกว่า 25 ปี ❒ 25-35 ปี ❒ 36-45 ปี

❒ 46 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

❒ ต่ำกว่าปริญญาตรี ❒ ปริญญาตรี ❒ สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

❒ กลุ่มหาบเร่ ❒ กลุ่มห่วงยาง ❒ กลุ่มเรือสกู๊ตเตอร์

❒ กลุ่มเก้าอี้ผ้าใบ ❒ กลุ่มแผงลอยอาหาร ❒ กลุ่มล้อเลื่อน

❒ กลุ่มไก่ย่าง ❒ กลุ่มแผงลอยถนนสุขุมวิท

❒ กลุ่มแผงลอยอาหารส่วนหย่อมแหลมแท่น

❒ กลุ่มผู้ประกอบการหมอนวดชายหาด

5. รายได้ต่อเดือน

❒ ต่ำกว่า 10,000 บาท ❒ 10,001-30,000 บาท

❒ 30,001-50,000 บาท ❒ 50,001-70,000 บาท

❒ 70,001 บาทขึ้นไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 2 การรับรู้การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ที่สะท้อนถึงความคิด ความเข้าใจที่มีต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ AEC แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

1. คุณทราบข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวกับ AEC จากสื่อประเภทใดบ้าง โปรดพิจารณาระดับจากสื่อต่างๆดังต่อไปนี้

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ AEC	**ระดับการรับรู้ข่าวสาร**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
สื่อมวลชน					
1. โทรทัศน์					
2. นิตยสาร/ วารสาร					
3. วิทยุ					
4. หนังสือพิมพ์					
5. สื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ (โปรดระบุ.....)					
สื่อจากบุคลากร					
1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ					
2. การแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากเพื่อน/ สมาชิกในครอบครัว/ คนรู้จัก					
สื่อเฉพาะกิจ					
1. เว็บไซต์เกี่ยวกับ AEC ทางอินเทอร์เน็ต					
2. สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น เฟซบุ้ค					
3. แผ่นพับ/ คู่มือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ AEC					
4. ป้ายประชาสัมพันธ์ริมถนนหรือตามหน่วยงานราชการ					
5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากสื่อที่ได้รับข้างต้น ท่านรับรู้ถึงผลกระทบจากการเปิดประชาคมอาเซียนต่อการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสนต่อไปนี้ระดับใด

การรับรู้ถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจากการเปิดประชาคมอาเซียน	**ผลกระทบ**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
1. เศรษฐกิจในพื้นที่บางแสนโดยทั่วไปจะดีขึ้น รายได้จากการค้าขายสินค้าและบริการมีมากขึ้น					
2. นักลงทุนเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในบางแสนมากขึ้น					
3. แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น ผู้ประกอบการมีทางเลือกในการจ้างแรงงานมากขึ้น					
4. ปัจจัยด้านภาษาเป็นอุปสรรคมากขึ้นในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ					
5. การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคของบางแสนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น					
6. ผู้ประกอบการมีการพัฒนาตัวเองในการดำเนินธุรกิจมากขึ้นเนื่องจากการแข่งขันที่สูงขึ้น					
7. มาตรฐานการบริการด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้นเนื่องจากการแข่งขันที่สูงขึ้นกับนักลงทุนต่างชาติ					
8. แรงงานเฉพาะด้านหรือมีความรู้เฉพาะทางมากขึ้น เช่น งานด้านการโรงแรม งานไกด์หรือมัคคุเทศน์					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนในปัจจุบัน

ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการ	ระดับศักยภาพ				
	5	4	3	2	1
1. ความรู้และศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ					
2. ความรู้และศักยภาพด้านภาษาของประเทศในแถบอาเซียน					
3. เงินลงทุนที่แข็งแกร่งจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้อย่างเสรีมากขึ้น					
4. ความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรม ลักษณะนิสัยใจคอของประเทศสมาชิกอาเซียน					
5. ความรู้ด้านการจัดการและบริหารธุรกิจของคนไทยเมื่อเทียบกับชาวต่างชาติ					
6. ความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นในการรองรับการแข่งขันที่รุนแรง					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 3 ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ท่านเห็นว่าชายหาดบางแสนมีศักยภาพในการแข่งขันหากมีการเปิดเสรีการท่องเที่ยว AEC ต่อไปนี้ในระดับใด

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในการรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่ม AEC	ระดับศักยภาพ				
	5	4	3	2	1
จุดแข็งของชายหาดบางแสน					
1. ความสะดวกจากระบบคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว					
2. ความสะดวกจากระบบการขนส่งระหว่างกรุงเทพมหานครและชายหาดบางแสน ด้วยรถบริการนำเที่ยว รถรับจ้าง เช่น แท็กซี่					
3. ความสะดวกจากระบบการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชน เช่น รถทัวร์ รถตู้					
4. ที่พักและโรงแรมมีปริมาณเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวทุกระดับ					
5. สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีความพร้อมในการเตรียมอาหาร ที่พัก และเครื่องดื่มให้กับนักท่องเที่ยวได้					
6. ความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ตู้เอทีเอ็ม แหล่งแลกเงินตราต่างประเทศ					
7. ความพร้อมในระบบการบริการชำระเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เช่น บัตรเครดิต บัตรเดบิตที่น่าเชื่อถือและปลอดภัย					
8. ความพร้อมของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ป้ายสื่อความหมาย โสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ มัคคุเทศก์					
9. ระบบการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพจากโรงแรมหรือธุรกิจต่างๆ ในพื้นที่บริเวณชายหาดบางแสน					
10. ทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันออกและของประเทศและใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ					
11. รูปแบบกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น แหล่งบันเทิง กีฬาทางน้ำ การจัดงานประเพณี หรืองานคอนเสิร์ต เป็นต้น					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในการรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่ม AEC	ระดับศักยภาพ				
	5	4	3	2	1
จุดอ่อนของชายหาดบางแสน					
1. ขาดแคลนแหล่งน้ำจืดในพื้นที่					
2. ปัญหาด้านมาตรฐานการควบคุมคุณภาพการบริการของร้านค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว					
3. ปัญหาความสะอาดของสภาพแวดล้อมโดยรอบชายหาดบางแสน					
4. จำนวนเจ้าหน้าที่รัฐที่มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับสัดส่วนพื้นที่ให้บริการนักท่องเที่ยว					
5. ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศ					
6. ที่พักไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวในฤดูกาลท่องเที่ยว					
7. มาตรการป้องกันภัยต่างๆ เช่น ป้อมตำรวจ หน่วยฉุกเฉินยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร					
8. ปัญหาจราจรทางบกและทางน้ำในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่น					
ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุข					
1. เทศบาลมีแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยวตลอดเวลา เช่น การแข่งขันแรลลี่ การแข่งมอเตอร์ไซค์ การจัดงานบางแสนย้อนยุค					
2. รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความหลากหลายและสามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวบางแสนได้เป็นอย่างดี					
3. รูปแบบการจัดงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสามารถเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี					
4. เทศบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ					
การบริหารจัดการของเทศบาลแสนสุข					
1. เทศบาลมีการแจ้งแผนยุทธศาสตร์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อความร่วมมือในการรับมือกับการเข้ามาของ AEC อย่างมีประสิทธิภาพ					
2. งบประมาณการดำเนินโครงการการท่องเที่ยวของเทศบาลแสนสุขมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้					
3. เทศบาลและผู้ประกอบการสามารถร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนได้เป็นอย่างดี					
4. เทศบาลมีการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในการรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่ม AEC	ระดับศักยภาพ				
	5	4	3	2	1
5. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำมาใช้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ					
6. กฎ ระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับดูแลแหล่งท่องเที่ยว เช่น การรักษาความสะอาด ความปลอดภัย หรือการประพฤติผิดกฎหมาย					
7. กฎหมายที่ชัดเจนและมีบทลงโทษในกรณีที่ละเมิดการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ทำร้ายร่างกาย โจรกรรมทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว					
ผู้บริหารเทศบาลแสนสุข					
1. ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยว					
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารเทศบาลแสนสุขเกี่ยวกับการรับมือการเข้ามาของ AEC					
3. ผู้บริหารเทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญและรับฟังปัญหาของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดบางแสน พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านต่างๆ					
4. ความสามารถในการจัดการและบริหารงบประมาณการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
เจ้าหน้าที่เทศบาลแสนสุข					
1. เจ้าหน้าที่มีความรู้และสามารถให้คำแนะนำผู้ประกอบการเกี่ยวกับ การรับมือการเข้ามาของ AEC ได้					
2. เจ้าหน้าที่รับฟังปัญหาและข้อร้องเรียน ดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ					
3. เจ้าหน้าที่มีจิตใจรักบริการ และเต็มใจรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ					
4. เจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอในการให้บริการ					
5. เจ้าหน้าที่เข้าใจข้อจำกัดต่างๆที่มีในชายหาดบางแสนและสามารถให้คำแนะนำโดยพิจารณาข้อจำกัดต่างๆ					
ทักษะ ความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการ					
1. ทักษะด้านภาษาต่างประเทศของผู้ประกอบการ					
2. ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจการการท่องเที่ยว					
3. จรรยาบรรณในการทำธุรกิจกับนักท่องเที่ยว					
4. บุคลิกภาพและจิตใจรักบริการ					
ค่านิยมร่วมกันของคณะผู้บริหารจัดการและผู้ประกอบการ					
1. ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับศักยภาพของชายหาดบางแสนในการรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่ม AEC	ระดับศักยภาพ				
	5	4	3	2	1
2. ความเต็มใจร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการพัฒนาชายหาดบางแสน					
3. ความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรมจากทางหน่วยงานราชการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว					
4. การส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมทางความคิดเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสินค้าการท่องเที่ยว เช่น การจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก					
5. ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อการบริหารจัดการร่วมกันเพื่อพัฒนาชายหาดบางแสนไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวของ AEC					
6. การให้คำแนะนำ/ การอบรมด้านต่างๆ แก่ เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้าน AEC					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คู่มือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(Asean Economics Community – AEC)

ฉบับผู้ประกอบการ

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Asean Socio-Cultural Community – ASCC)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คืออะไร หรือ AEC คืออะไร หลายคนอาจจะยังสงสัย วันนี้เราจะพาไปทำความรู้จักกับคำว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC กัน

สัญลักษณ์อาเซียน คือ ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้น มัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และ

สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

คำขวัญของอาเซียน “One Vision, One Identity, One Community” “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม”

ความเป็นมาพอสังเขป

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) เกิดขึ้นมาจากการพัฒนาสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เนื่องจากสมาชิกอาเซียนเห็นว่า ปัจจุบันอาเซียนมีจำนวนประเทศ 10 ประเทศ ประชากรเกือบ 500 ล้านคน ดังนั้นถือว่าเป็นเศรษฐกิจภูมิภาคขนาดใหญ่ จึงควรร่วมมือกัน เพื่อทำให้อาเซียนมีความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เหตุนี้เองอาเซียนจึงกลายสภาพเป็น เออีซี ในที่สุด โดยจะก่อตั้งเออีซีอย่างเป็นทางการใน พ.ศ. 2558 เลื่อนเข้ามาจากเดิมคือ พ.ศ. 2563

อย่างไรก็ตาม อนาคตข้างหน้า เออีซีมีแนวโน้มขยายเป็น อาเซียน +3 คือ เพิ่ม จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ก่อนที่จะเป็น อาเซียน +6 โดยเพิ่ม จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย

AEC หรือ ASEAN Economic Community ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองกับคู่ค้า และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก รวมถึงมีการยกเว้นภาษีสินค้าบางชนิดให้กับประเทศสมาชิก ส่งเสริมให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง มั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยในการประชุมสุดยอดอาเซียน ASEAN Summit ครั้งที่ 8 เมื่อ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ที่ได้เห็นชอบให้อาเซียนกำหนดทิศทาง ได้มีการดำเนินงานที่แน่ชัดเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน ได้แก่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยจะมีตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน และจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรีสำหรับการตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้กำหนดให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015)

เป้าหมายสำคัญของ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

มี 4 ด้าน คือ

1. เป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (Single Market and Production Base) เพื่อเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ลงทุน แรงงานฝีมือ เงินทุนอย่างเสรี

ส่วนนี้ จริงๆ เป็นการดำเนินตามพันธกรณีที่ได้ตกลงและดำเนินการมากันอยู่แล้ว ทั้ง

* AFTA (ASEAN Free Trade Area) เริ่มปี 2535 (1992)

* AFAS (ASEAN Framework Agreement on Services) กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ ลงนามปี 2538 (1995) ได้เจรจาเปิดเสรีเป็นรอบๆ เจรจาไปแล้ว 5 รอบ

* AIA (ASEAN Investment Area) กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ ลงนามและมีผลตั้งแต่ 2541 (1998)

2. สร้างขีดความสามามารถทางเศรษฐกิจ (High Competitive Economic Region) ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบาย ที่ช่วยการรวมกลุ่ม เช่น นโยบายการแข่งขัน นโยบายภาษี , ทรัพย์สินทางปัญญา, พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานร่วมกันดำเนินการ โดยแลกเปลี่ยนข้อมูล ฝึกอบรมบุคคลากรร่วมกัน

3. สร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Equitable Economic Development)สนับสนุนการพัฒนา SMES สร้างขีดความสามารถผ่านโครงการที่มีอยู่แล้ว

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (Fully Integrated into Global Economy) เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจอาเซียนกับนอกภูมิภาค เช่น ทำ FTA กรอบความร่วมมือสำหรับกรอบความร่วมมือ ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียนเมื่อวันที่ 21-22 กันยายน 2547 ที่กรุงเทพฯ สามารถหาข้อสรุปในสาระสำคัญเกี่ยวกับมาตรการร่วมที่จะใช้กับการรวมกลุ่มสินค้าและบริการ ได้แก่ การเปิดเสรีการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน การอำนวยความสะดวกด้านการค้า และการลงทุนและการส่งเสริมการค้าและการลงทุน และความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(1) การค้าสินค้า - จะเร่งลดภาษีสินค้าใน Priority Sectors (เกษตร/ประมง/ผลิตภัณฑ์ไม้/ผลิตภัณฑ์ยาง/สิ่งทอ/ยานยนต์ /อิเล็กทรอนิกส์/เทคโนโลยีสารสนเทศ/สาขาสุขภาพ) เป็น 0% เร็วขึ้นจากกรอบ AFTA เดิม 3 ปี คือ จาก 2010 เป็นปี 2007 สำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ และ ปี 2015 เป็น 2012 สำหรับประเทศ CLMV โดยได้กำหนดเพดานสำหรับสินค้าทั้งหมดใน Priority Sectors ไม่ต้องการเร่งลดภาษี (Negative List) ไว้ที่ 15%

(2) การค้าบริการ - จะเร่งเปิดเสรีสาขาบริการใน Priority Sectors (สาขาสุขภาพ, e-ASEAN, ท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ) ภายในปี ค.ศ. 2010 ทั้งนี้ ให้ใช้ ASEAN-X formula ได้

(3) การลงทุน - จะเร่งเปิดการลงทุนในรายการสงวน (Sensitive List) ภายในปี 2010 สำหรับอาเซียนเดิม 6 ประเทศ ปี ค.ศ. 2013 สำหรับเวียดนามและ 2015 สำหรับกัมพูชา ลาว และพม่า ทั้งนี้ ให้ใช้ ASEAN-X formula ได้ และส่งเสริมการผลิตในอาเซียนโดยการจัดตั้งเครือข่าย ASEAN free trade zones เพื่อส่งเสริมการซื้อวัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ผลิตในอาเซียน (outsourcing) และดำเนินมาตรการร่วมเพื่อดึงดูด FDI

(4) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน - ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่างๆ คือ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากร มาตรฐาน (standard and conformance) การอำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง และ logistics service สำหรับการขนส่ง การอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในอาเซียน และ การเคลื่อนย้ายของนักธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบวิชาชีพ และ แรงงานมีฝีมือ

(5) การส่งเสริมการค้าและการลงทุน และความร่วมมือในด้านอื่นๆ เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พิธีสารว่าด้วยการรวมกลุ่มรายสาขาของอาเซียน 11 สาขา กำหนดมาตรการร่วม ซึ่งคาบเกี่ยวกับทุกสาขาเช่นเดียวกับในกรอบความตกลงฯ และมาตรการเฉพาะสำหรับการรวมกลุ่มแต่ละสาขานั้นๆ โดยรวมอยู่ในแผนการรวมกลุ่ม (Road map) ซึ่งผนวกอยู่กับพิธีสารฯ

ขณะที่ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน (Framework Agreement for the Integration of the Priority Sectors) และรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ลงนามในพิธีสารว่าด้วยการรวมกลุ่มรายสาขาของ อาเซียน 11 ฉบับ (ASEAN Sectoral Integration Protocol) ในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2547 ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10 ที่เวียงจันทน์ ระหว่างวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2547

ทั้งนี้ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10 ทุกประเทศย้ำความสำคัญของการดำเนินการต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดการรวมตัวของอาเซียนให้เร็ว ขึ้น โดยอาจให้สำเร็จ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภายในปี 2555 (ค.ศ. 2012) และได้เสนอแนวทางต่างๆ เพื่อช่วยเร่งรัดการรวมตัว เช่น การใช้วิธีการ Two plus X ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้เคยเสนอความจำเป็น และแนวทางนี้มาแล้วเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ที่บาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ ก็ได้สนับสนุนข้อเสนอแนะของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีของไทย ที่ให้เร่งรัดการจัดตั้ง AEC ด้วย

การรวมกลุ่มสินค้าและบริการ 11 สาขานำร่อง

การรวมกลุ่มสินค้าและบริการ 11 สาขานำร่อง ถือว่าเป็นการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการ เพื่อส่งเสริมการแบ่งงานกันผลิตสินค้าและบริการภายในอาเซียนด้วยกัน โดยจะเน้นใช้วัตถุดิบภายในอาเซียนเป็นหลัก ตามความถนัด เนื่องจากแต่ละประเทศมีวัตถุดิบที่ไม่เหมือนกัน ถ้าจะให้ผลิตทุกอย่าง จะเป็นการเพิ่มต้นทุนสินค้าแบบเสียเปล่า

สำหรับ 11 สาขานำร่องมีดังนี้

1. สาขาผลิตภัณฑ์เกษตร 2. สาขาประมง 3. สาขาผลิตภัณฑ์ยาง
4. สาขาสิ่งทอ 5. สาขายานยนต์ 6. สาขาผลิตภัณฑ์ไม้
7. สาขาอิเล็กทรอนิกส์ 8. สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
9. สาขาสุขภาพ 10. สาขาท่องเที่ยว
11. สาขาการบิน

อย่างไรก็ตาม ภายหลังได้เพิ่มสาขาที่ 12 ได้แก่ สาขาโลจิสติกส์ เพื่อทำให้การขนส่งวัตถุดิบต่าง ๆ ทำได้สะดวกมากขึ้นเมื่อแบ่งทั้ง 12 สาขา ตามประเทศที่รับผิดชอบ สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. พม่า สาขาผลิตภัณฑ์เกษตร และสาขาประมง
2. มาเลเซีย สาขาผลิตภัณฑ์ยาง และสาขาสิ่งทอ
3. อินโดนีเซีย สาขายานยนต์ และสาขาผลิตภัณฑ์ไม้
4. ฟิลิปปินส์ สาขาอิเล็กทรอนิกส์
5. สิงคโปร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาสุขภาพ
6. ไทย สาขาการท่องเที่ยวและสาขาการบิน
7. เวียดนาม สาขาโลจิสติกส์

ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC

1. ขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า จากการยกเลิกอุปสรรคภาษีและที่มิใช่ภาษีจะเปิดโอกาสให้สินค้า เคลื่อนย้ายเสรี
2. คาดว่า การส่งออกไทยไปอาเซียนจะสามารถขยายตัวได้ไม่ต่ำกว่า 18 - 20% ต่อปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. เปิดโอกาสการค้าบริการ ในสาขาที่ไทยมีความเข้มแข็ง เช่น ท่องเที่ยว โรงแรมและร้านอาหาร สุขภาพ ทำให้ไทยมีรายได้จากการค้าบริการไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น

4. สร้างเสริมโอกาสการลงทุน เมื่อมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้เสรียิ่งขึ้น อุปสรรคการลงทุนระหว่างอาเซียน จะลดลง อาเซียนจะเป็นเขตการลงทุนที่น่าสนใจทัดเทียมจีนและอินเดีย

5. เพิ่มพูนขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทย เมื่อมีการใช้ทรัพยากรการผลิตร่วมกัน/เป็นพันธมิตรทางธุรกิจร่วมกับอาเซียนอื่น ทำให้เกิดความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Comparative Advantage) และลดต้นทุนการผลิต

6. เพิ่มอำนาจการต่อรองของไทยในเวทีการค้าโลก สร้างความเชื่อมั่นให้ประชาคมโลก

7. ยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ ผลการศึกษาแสดงว่า AEC จะทำให้รายได้ที่แท้จริงของอาเซียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 หรือคิดเป็นมูลค่า 69 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

ผลกระทบของประเทศไทยจากการเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC

1. การเปิดตลาดเสรีการค้าและบริการย่อมจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมและผู้ประกอบการในประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำ

2. อุตสาหกรรมและผู้ประกอบการในประเทศต้องเร่งปรับตัว

ข้อเสนอแนะในการเตรียมตัวของไทยสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC

แนวทางที่ประเทศไทยควรเตรียมพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากมีการรวมตัวเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC คือ ภาครัฐเองไม่ได้นิ่งนอนใจต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะกิจการ/อุตสาหกรรมที่ไม่มีความ พร้อมในการแข่งขัน โดยแผนงานรองรับผลกระทบที่ได้มีการดำเนินงานมาแล้ว ได้แก่

1. การจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี ทางการค้า (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550) เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิต และผู้ประกอบการสินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าอุตสาหกรรม และบริการ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าให้สามารถปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนให้สามารถแข่งขันได้

2. มาตรการป้องกันผลกระทบ ก่อนหน้านี้ กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอจัดทำกฎหมายซึ่งได้ผ่านสภานิติบัญญัติออกมาเป็น พรบ.มาตรการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) ซึ่งหากการดำเนินการตาม AEC Blueprint ก่อให้เกิดผลกระทบก็สามารถนำกฎหมายนี้มาใช้ได้

3. การจัดตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการตามแผนงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ตามคำสั่ง กนศ. ที่ 1/2550 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2550) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานและเตรียมการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินงานไปสู่การเป็น AEC โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน

จุดแข็ง-จุดอ่อน-เบื้องต้น ของประเทศต่างๆใน AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.ประเทศสิงคโปร์

จุดแข็ง

• รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงสุดของอาเซียน และติดอันดับ 15 ของโลก

• การเมืองมีเสถียรภาพ

• เป็นศูนย์กลางทางการเงินระหว่างประเทศ

• แรงงานมีทักษะสูง

จุดอ่อน

• พึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบและขาดแคลนแรงงานระดับล่าง

• ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจสูง

ประเด็นที่น่าสนใจ

• พยายามขยายโครงสร้างเศรษฐกิจมายังภาคบริการมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกสินค้า

2.ประเทศอินโดนีเซีย

จุดแข็ง

• ขนาดเศรษฐกิจใหญ่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

• ตลาดขนาดใหญ่ (ประชากรมากเป็นอันดับ 4 ของโลก และมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

• มีชาวมุสลิมมากที่สุดในโลก

จุดอ่อน

• ที่ตั้งเป็นเกาะและกระจายตัว

• สาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร โดยเฉพาะการคมนาคม และการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

ประเด็นที่น่าสนใจ

• การลงทุนส่วนใหญ่เน้นใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นหลัก

3.ประเทศมาเลเซีย

จุดแข็ง

• รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ในอันดับ 3 ของอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

• ระบบโครงสร้างพื้นฐานครบวงจร

• แรงงานมีทักษะ

จุดอ่อน

• จำนวนประชากรค่อนข้างน้อย ทำให้ขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะระดับล่าง

ประเด็นที่น่าสนใจ

• ตั้งเป้าหมายเป็น “ประเทศพัฒนาแล้ว” ในปี 2563

• ฐานการผลิตและส่งออกสินค้าสำคัญที่คล้ายคลึงกับไทย

4.ประเทศบรูไน

จุดแข็ง

• รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ในอันดับ 2 ของอาเซียน และอันดับ 26 ของโลก

• การเมืองค่อนข้างมั่นคง

• เป็นผู้ส่งออกน้ำมัน และมีปริมาณสำรองน้ำมันอันดับ 4 ของอาเซียน

จุดอ่อน

• ตลาดขนาดเล็ก ประชากรประมาณ 4 แสนคน

• ขาดแคลนแรงงาน

ประเด็นที่น่าสนใจ

• มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจใกล้ชิดกับสิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

• การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศพึ่งพาสิงคโปร์เป็นหลัก

• ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารค่อนข้างมาก

5.ประเทศฟิลิปปินส์

จุดแข็ง

• ประชากรจำนวนมากอันดับ 12 ของโลก (>100 ล้านคน)

• แรงงานทั่วไปมีความรู้-สื่อสารภาษาอังกฤษได้

จุดอ่อน

• ที่ตั้งห่างไกลจากประเทศสมาชิกอาเซียน

• ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสวัสดิภาพทางสังคมยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร

ประเด็นที่น่าสนใจ

• สหภาพแรงงานมีบทบาทค่อนข้างมาก และมีการเรียกร้องเพิ่มค่าแรงอยู่เสมอ

• การลงทุนส่วนใหญ่เป็นการรองรับความต้องการภายในประเทศเป็นหลัก

6.ประเทศเวียดนาม

จุดแข็ง

• ประชากรจำนวนมากอันดับ 14 ของโลก (~90 ล้านคน)

• มีปริมาณสำรองน้ำมันมากเป็นอันดับ 2 ของเอเชียแปซิฟิก

• ค่าจ้างแรงงานเกือบต่ำสุดในอาเซียน รองจากกัมพูชา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จุดอ่อน

• ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

• ต้นทุนที่ดินและค่าเช่าสำนักงานค่อนข้างสูง

ประเด็นที่น่าสนใจ

• มีรายได้และความต้องการสูงขึ้นจากเศรษฐกิจที่โตเร็ว

7.ประเทศกัมพูชา

จุดแข็ง

• มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะน้ำ ป่าไม้ และแร่ชนิดต่างๆ

จุดอ่อน

• ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร

• ต้นทุนสาธารณูปโภค (น้ำ ไฟฟ้า และการสื่อสาร) ค่อนข้างสูง

• ขาดแคลนแรงงานมีทักษะ

ประเด็นที่น่าสนใจ

• ประเด็นขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชาอาจบั่นทอนโอกาสการขยายการค้า-การลงทุนระหว่างกันในอนาคตได้

8.ประเทศลาว

จุดแข็ง

• มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะน้ำและแร่ชนิดต่างๆ

• การเมืองมีเสถียรภาพ

จุดอ่อน

• ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร

• พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและภูเขา การคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีทางออกสู่ทะเล

ประเด็นที่น่าสนใจ

• การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน พลังงานน้ำ และเหมืองแร่

9.ประเทศพม่า

จุดแข็ง

• มีทรัพยากรธรรมชาติ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติจำนวนมาก

• มีพรมแดนเชื่อมโยงจีนและอินเดีย

จุดอ่อน

• ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร

• ความไม่แน่นอนทางการเมือง และนโยบาย

ประเด็นที่น่าสนใจ

• การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมในประเทศเชิงรุก ทั้งทางถนน รถไฟความเร็วสูง และท่าเรือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

10.ประเทศไทยจุดแข็ง

• เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรหลายรายการราย ใหญ่ของโลก

• ที่ตั้งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางโครงข่ายเชื่อมโยงคมนาคมด้านต่างๆ

• สาธารณูปโภคพื้นฐานทั่วถึง

จุดอ่อน

• แรงงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะ

• เทคโนโลยีการผลิตส่วนใหญ่ยังเป็นขั้นกลาง

ประเด็นที่น่าสนใจ

• ตั้งเป้าเป็นศูนย์กลางอาเซียนในหลายด้าน อาทิ ศูนย์กลางโลจิสติกส์ และศูนย์กลางการท่องเที่ยว

ผลกระทบ AEC ต่อธุรกิจท่องเที่ยวไทยในอาเซียน

ผลกระทบด้านบวก

• AEC เปิดโอกาสให้ภาคการท่องเที่ยวของไทยมีแนวโน้มขยายตัวขึ้น และยังทำให้มีรายได้มากขึ้นตามมาอีกด้วย

• ภาคบริการด้านการท่องเที่ยวของไทยนับว่ามีศักยภาพค่อนข้างสูง ทั้งในส่วนของความพร้อมในการให้บริการแก่ชาวต่างชาติ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งการเปิดเสรีภาคการท่องเที่ยวน่าจะช่วยสนับสนุนให้ธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะด้านโรงแรมที่พักซึ่งเป็นเครือข่ายของบรรดานักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทย

ผลกระทบด้านลบ

• ประเทศไทยอาจจะเจอคู่แข่งขันหลายด้าน เอาเฉพาะเรื่องอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างเดียว ด้านหนึ่งเราถูกขนาบด้วยพม่า ซึ่งยังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง ในอีกด้านก็ถูกขนาบด้วยกัมพูชา ซึ่งตั้งเป้าหลังจาก 5 ปีข้างหน้า จะดึงนักท่องเที่ยวจากจีนเข้าสู่ประเทศให้ได้ปีละ 1 ล้านคน ขณะนี้มีการเตรียมตัววางบุคลากรให้เรียนภาษาจีนเพื่อรองรับตลาดการท่อง เที่ยวจากจีนที่มีแนวโน้มจะเพิ่มเข้ามาประเทศกัมพูชาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

• บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่จำกัด ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาสำคัญในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาววรัญชลี สุมิตไพบูลย์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 3 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	นิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	Customer Service Officers
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ธนาคาร ยูโอบี จำกัด (มหาชน)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์